

INFRATELEVISIÓ

La invenció d'un nou gènere?

Fátima Suárez Copo
Treball de fi de Grau
Grau de Comunicació. UOC. 2015

Autora: Fátima Suárez Copo
Treball de fi del Grau de Comunicació
Universitat Oberta de Catalunya
Tutora: Leticia Victoria Fraga Colman
Juny 2015

Aquesta obra està llicenciada sota la llicència Creative Commons Atribució-NoComercial 4.0 Internacional. Per a veure una còpia d'aquesta llicència visiteu <http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>.

Para Inés, por complicarme la vida.
Por reinvertirme.

Agraïments / Agradecimientos

Arribar fins aquí, fins al lliurament d'un Treball de fi de Grau, ha estat un camí llarg, ple de pedres, amb un fort desnivell. A tot plegat han contribuït diversos factors, però potsersigui la pròpia vida la que millor els resumeix. En aquest sentit, si he arribat fins aquí, fins al lliurament del TFG del meu grau de Comunicació, ha estat gràcies a un munt de persones que m'ha acompanyant en algun moment o altre del camí.

Vull donar gràcies especialment a la **Marta**, per estar sempre a l'altra banda de la pantalla, durant la carrera i fora de la carrera. Per convertir-se en una gran amiga a la que, a hores d'ara, encara no conec, però que potser conec millor que ningú. Gràcies Al.

Als **companys** amb els que he treballat en grup, perquè de tots he après alguna cosa, fins i tot d'aquells amb els que no tornaria a treballar mai més.

A tots els **entrevistats** en el present treball, els **col·laboradors** i els **usuaris** que han emplenat la meva enquesta.

Muy especialmente a **Javier Diaz Guardiola**, porque las tuyas han sido siempre colaboraciones muy especiales, no tan solo para este trabajo, sino en más de una ocasión durante el Grado.

A **Kyke**, por aguantar lecturas infumables de PAC interminables, por su paciencia, sus ánimos, su ayuda y soporte incondicional.

A **Vito**, mi hijo negro, por obligarme a desconectar cada día un rato. A **mi hija**, por robarle el protagonismo al TFG. A **mis padres**, por estar siempre a pesar de no estar.

Índex de continguts

Agraïments / Agradecimientos	4
Resum	8
Capítol I. Introducció i Plantejament	9
1. Introducció	10
2. Objectius	11
3. Marc teòric	12
4. Metodologia	14
Capítol II. La Televisió a Espanya	16
1. L'arribada de la televisió a Espanya	17
2. Breu història de la televisió espanyola	18
3. Televisió pública	21
4. Televisió privada	24
Capítol III. Televisió i Societat	28
1. El poder dels mitjans de comunicació	29
2. L'hegemonia de la televisió	32
3. El mesurament de les audiències	34
4. Internet i noves formes de consum televisiu	36
Capítol IV. Infratelevisió. Delimitació d'un concepte	38
1. Naixement i evolució del concepte infratelevisió	39
<i>Origen i evolució</i>	39
<i>La falta de consens</i>	40
2. Etimologia de la infratelevisió. Definicions acadèmiques	41
3. Un concepte controvertit	44
<i>Les postures davant la Infratelevisió</i>	45
4. Actualització del debat	50
<i>L'opinió actual dels experts</i>	51
<i>L'opinió dels experts (II). La televisió social i la infratelevisió</i>	58
Capítol V. Els continguts "brossa" i el seu consum a Espanya	62
1. Classificació de la programació	63
<i>Gèneres "infratelevisius"</i>	64
<i>El Cas Telecinco</i>	66
<i>Programes "Infra televisius"</i>	68

<i>Les Audiències de la Infratelevisió</i>	74
2. Estudi del públic	78
<i>Presentació de les Dades Recollides</i>	79
<i>Consum televisiu</i>	80
<i>Infratelevisió i societat</i>	82
<i>Televisió social</i>	91
Capítol VI. Conclusions	93
Bibliografia	99
Annexos	103
Entrevistes realitzades als experts en televisió i xarxes socials	105
<i>Ernest Benach</i>	106
<i>Pepe Colubi</i>	109
<i>Guillem Sans Mauri</i>	112
<i>Miguel López. (El hematocrític)</i>	114
<i>Javier Díaz Guardiola</i>	116
<i>Ferran Monegal</i>	118
<i>Berto Romero</i>	120
Volcat dades enquesta sobre consum televisiu	123

TIENES LA TELE APAGADA...

ES QUE SI
LA ENCIENDO,
SALEN

YA

Resum

La infratelevisió, en castellà Telebasura, és un fenomen que arriba a Espanya a principis dels anys 90 del segle passat, amb l'arribada de les cadenes privades. Els continguts que són considerats brossa televisiva sovint venen delimitats per qüestions subjectives que han generat al voltant de la infratelevisió un debat que dura més de 25 anys. Aquest treball persegueix delimitar aquests continguts de la ma de l'ànalisi de la bibliografia de referència i de l'opinió dels experts sobre el panorama televisiu actual. L'actualització del debat i la confrontació de les diferents postures posa de manifest contradiccions que es donen en determinats àmbits, com el la consideració de la infratelevisió com a gènere, malgrat la falta de convencions, o el de la influència del mitjà a la societat, alhora que es considerat un reflex de la mateixa.

Paraules clau: Infratelevisió, Telebasura, Teleporqueria, TVTrash, influència social de la televisió.

Resumen

La Telebasura es un fenómeno que llega a España a principios de los años 90 del siglo pasado, con la llegada de las cadenas privadas. Los contenidos que son considerados basura televisiva a menudo vienen delimitados por cuestiones subjetivas que han generado en torno a ella un debate que dura más de 25 años. Este trabajo persigue delimitar estos contenidos de la mano del análisis de la bibliografía de referencia y de la opinión de los expertos sobre el panorama televisivo actual.

La actualización del debate y la confrontación de las diferentes posturas pone de manifiesto contradicciones que se dan en determinados ámbitos, como el la consideración de la infratelevisió como género, a pesar de la falta de convenciones, o el de la influencia del medio en la sociedad, a la vez que es considerado un reflejo de la misma.

Palabras clave: Infratelevisió, Telebasura, Teleporqueria, TV Trash, influencia social de la televisión.

Abstract

TV Trash, translated in catalan as infratelevisió, is a phenomenon that comes to Spain in the early 90s of last century, with the advent of private channels. The contents considered junk television are often delimited by subjective issues. This has generated around TV Trash a debate that lasted more than 25 years. This work seeks to define these contents by analyzing the reference literature and the opinion of the experts on the current television scenario.

Upgrading the debate with the confrontation of the different postures of the discussion will reveal contradictions in certain areas, such as consideration of infratelevisió as a genre, despite the lack of conventions, or the influence of the media on society despite TV is often considered a reflection of it.

Keywords: Infratelevisió, Telebasura, Teleporqueria, TV Trash, social influence of television.

Capítol I

Introducció i Plantejament

1. Introducció

El ritme de vida a la nostra societat pot arribar a ser frenètic. Davant l'estrès del treball, la vida familiar i les obligacions socials, la televisió es configura sovint com una finestra que ens permet "desconnectar el cervell", deixar de pensar en el nostre dia a dia i fixar la nostra atenció a l'altra banda de la pantalla. En el nostre dia a dia, la televisió ultrapassa el concepte de mitjà de comunicació.

En aquest escenari la gent encara tria la televisió tant per informar-se com per entretenir-se. Ni Internet, ni la revolució tecnològica, ni els mòbils, han aconseguit desbancar la televisió del seu lloc preeminent a les llars. Més aviat al contrari, la resta de tecnologies audiovisuals i de connectivitat semblen evolucionar de manera que puguin, cada cop més, interactuar amb les pantalles grans que tenim als nostres menjadors. Curiosament, aquesta és la mateixa televisió que als anys 80 del segle passat, en una popular campanya social de desprestigi, va ser rebatejada com *la caja tonta*.

La generació dels nascuts a mitjans dels anys 70 i principis dels 80 vàrem viure una evolució de la televisió i dels seus gèneres sense precedents a cap mitjà. Durant aquests anys, la "tele" es va consolidar com el meta sistema d'informació i entreteniment que és avui dia. En aquest sentit, les persones nascudes fa més de 35 anys tenim una visió de la televisió ben diferent de la que podent tenir les generacions posteriors.

Els que tenim més de 35 anys hem vist com la funció social de la televisió ha evolucionat de la mà dels fenòmens geogràfics, polítics, socials, econòmics i tecnològics que ha patit la nostra societat. Tots han influït en la forma en què es fa i es consumeix televisió. I potser són els continguts que emeten els diferents canals el millor reflex d'aquestes transformacions socials.

Tot plegat fa de l'anàlisi de determinats continguts un tema d'interès general, per l'abast que tenen (el públic al que hi arriben) i per la controvèrsia que en generen. És en aquesta línia en la que es vol centrar la investigació proposada i, més concretament,

en un nou tipus de contingut nascut fa relativament poc temps i que genera passions i odia parts iguals, la coneguda popularment com *Telebasura*, en català **infratelevisió**.

El terme infratelevisió és recomanat¹ per l'Institut d'Estudis Catalans en registres formals en lloc de televisió porqueria o teleporqueria. A aquest treball s'ha optat per fer-lo servir, no només atenent al caire formal de l'anàlisi, sinó també per no condicionar el posicionament del lector.

Cal tenir present que, tot i que el terme porqueria es fa servir en sentit figurat en determinats àmbits per qualificar la manca de qualitat o valor, la paraula té altres accepcions igualment populars i de sentit literal; porqueria es la brutícia, i porqueria és l'acció pròpia dels porcs. En aquest sentit, les constants referències al terme haurien condicionat inevitablement la lectura del treball amb el menyspreu que es desprèn de la literalitat de la paraula porqueria.

2. Objectius

Aquest treball neix de la pretensió d'establir un marc de referència acadèmic que permeti delimitar els continguts considerats infratelevisió a Espanya, des de l'anàlisi etimològic del concepte i des del context històric televisiu en què es popularitza.

Així doncs, d'una banda, es persegueix establir els límits dels continguts considerats popularment teleporqueria, intentant conèixer l'origen del concepte i on recau la responsabilitat de la seva estandardització. D'altra banda, es pretén dilucidar si la seva normalització permet parlar d'un nou gènere televisiu, si, pel contrari, estem davant d'un fenomen temporal o si es tracta d'una convenció narrativa que afecta a uns determinats tipus de programes.

Així mateix, s'intentarà definir el panorama televisiu espanyol, els canals més proclius a emetre infratelevisió i els gèneres en què es pot englobar. En aquest sentit, el treball

¹ Generalitat de Catalunya. Optimot. Lema: [Televisió Porqueria](#). Recuperat el 20/04/2015

no pot deixar de banda, atenent als darrers avenços tecnològics i les xarxes socials, la influència que aquestes han tingut sobre el consum d'infratelevisió.

Finalment, la investigació i el seu anàlisi cercarà concloure quina afectació tenen aquests continguts sobre els seus consumidors, si existeix una responsabilitat social del mitjà i si representen algun perill per la cultura.

3. Marc teòric

Els termes Infratelevisió, teleporqueria i, en castellà, *Telebasura*, provenen de la traducció del terme anglès *TV Trash*. Durant els darrers 20 anys la utilització del terme ha evolucionat adaptant-se als diferents continguts televisius, però també atenent a l'apropiació que han fet del concepte diferents entitats, persones amb notorietat mediàtica i experts teòrics del món de la televisió.

Durant el desenvolupament del treball veurem com existeixen multitud de formes de diferents d'anomenar el concepte en català, de manera que, a banda de parlar d'infratelevisió i *Telebasura*, ens referirem també a la televisió porqueria, teleporqueria, telebrossa o continguts brossa.

Així, el marc teòric del present treball parteix inevitablement d'una investigació etimològica del concepte infratelevisió, en la qual entren en joc teòrics de prestigi com el filòsof **Gustavo Bueno** (2002), o el catedràtic de Comunicació Audiovisual de la Universitat Carlos III, **Manuel Palacio** (2007), però també periodistes, polítics i institucions que a principis de la dècada dels 90 del segle passat, van popularitzar la paraula *Telebasura*.

Tanmateix, paral·lelament, es tenen en compte les diferents teories al voltant de la televisió i els seus efectes, molt extenses i diverses, sobretot pel que fa al vessant sociològic. En aquesta línia, per la redacció d'aquest treball destaquen especialment quatre referents teòrics:

- **Daniel Aranda, Jordi Busquet, Antoni Roig i Jordi Sánchez-Navarro** (2001, 2013). Amb els seus textos sobre la cultura televisiva, el fenomen fan i el paper de la cultura popular a la televisió aporten informació valuosa per a la investigació i l'anàlisi del tema a tractar. En concret, els estudis que fan referència a la cultura fan i la seva rellevància social s'integren plenament en el nostre àmbit d'investigació. Un terreny en què Aranda, Sánchez-Navarro i Roig han assentat càtedra.
- **Manel Castells** (1998). Les seves teories sobre la societat actual, l'era de la informació i la societat en xarxa tenen una influència decisiva sobre tots els àmbits de la comunicació. Els seus estudis i publicacions són referents teòrics de consulta a estudis acadèmics de tot el món i de molts àmbits diferents, així com lectura obligada per a qualsevol investigació sociològica relacionada amb el món de la comunicació. Ha encunyat expressions i conceptes que són avui irrenunciables a l'hora de definir el panorama social i tecnològic actual. En són exemples l'era de la informació, la societat en xarxa, l'espai de fluxos o la cultura de la virtualitat real.
- **Noam Chomsky** (1988). Els seus articles i estudis sobre la influència dels mitjans a la societat són especialment rellevants en l'àmbit que ens ocupa. Son especialment interessants les seves teories sobre la manipulació mediàtica, que dibuixa als mitjans de comunicació de masses com encarregats d'emetre missatges que entretenen, informen i transmeten uns determinats valors per modelar el comportament social.
- **Henry Jenkins** (2010, 2013). Els seus escrits sobre cultura participativa i televisió també resulten d'interès per a la investigació. Resulten d'especial interès les seves idees sobre les noves formes de participar i l'alfabetització mediàtica i com aquestes proporcionen un marc que, proporcionant als individus l'oportunitat de desenvolupar habilitats, coneixement, ètica i autoconfiança, els converteix en partícips dels canvis culturals que s'hi donen arran les noves tecnologies.

4. Metodologia

Per a contextualitzar el concepte Infratelevisió no podem de perdre de vista que parlem d'uns hàbits visuals que no són universals, sinó que pertanyen a un determinat grup de població, a uns determinats contextos socials, polítics i econòmics que en el nostre cas concret es corresponen amb societats avançades i països desenvolupats en què els mitjans de comunicació juguen un paper decisiu. En aquest sentit, l'anàlisi del moment actual i la investigació se centraran en el cas espanyol.

De la mateixa manera, es fa necessari situar el context semàntic dins el debat. D'on surt el terme? Perquè s'acaba normalitzant? D'aquestes qüestions se'n deriven moltes altres que acaben per definir el nostre objecte d'estudi. En aquest sentit, es faran servir dos mètodes de recerca:

- Recerca teòrica. Consulta de bibliografia i fonts d'informació especialitzades.
- Recerca empírica. Realització d'enquestes i entrevistes.

De la mateixa manera caldrà analitzar i estudiar en profunditat la programació de la televisió actual. En aquest sentit, ates que el volum de canals és molt ampli, se centrarà en els següents canals generalistes: La 1, Tele5, Antena 3, Cuatro i La Sexta. No s'ha descartat la consulta de continguts determinats que puguin servir a l'objecte d'estudi i que siguin emesos per canals o plataformes no indicades.

El treball s'ha desenvolupat en dues fases. La primera d'elles, la contextualització del concepte a la televisió espanyola en general, a nivell històric i social i que abasta els capítols II i III. En la segona fase, l'objectiu se centra en delimitar el concepte mitjançant la recerca en les fonts esmentades.

La recerca teòrica, que inclou les definicions acadèmiques, i que s'ha detallat amb més profunditat a l'apartat anterior, ens permetrà conèixer l'origen i evolució del terme des d'una perspectiva etimològica, així com les diferents postures teòriques adoptades davant el fenomen.

Pel que fa a la recerca empírica, persegueix actualitzar aquest debat generat a la literatura existent sobre el tema, recaptant l'opinió de professionals relacionats amb

el món de la televisió d'àmbits diferents: professionals que treballen al mitjà, que treballen analitzant-lo, i aquells que, sense tenir relació directa amb la televisió, són experts en interactuar amb ella a les xarxes socials.

Aquest anàlisi ens permetrà confrontar dos corrents de pensament oposats, els crítics que es posicionen en contra de determinats continguts i tenen clar de què parlem quan esmentem la infratelevisió, i aquells que consideren que és un terme, si més no, subjectiu i que, fins i tot, pot resultar impossible de delimitar.

El desenvolupament d'aquesta fase dirigeix el debat a qüestions clau, com la influència que determinats continguts tenen a la societat i si representen un perill real, l'afectació de les xarxes socials als programes considerats majoritàriament *Telebasura* o les obligacions culturals i socials del mitjà televisiu a l'actualitat. D'aquesta manera, les entrevistes efectuades durant la fase de recerca empírica no s'inclouen transcrites de forma literal al redactat (sí com annex), sinó que ajuden a l'argumentació de les diferents postures.

Per la seva banda, l'altra fase de recerca empírica inclou les enquestes realitzades als consumidors, que s'han dut a terme mitjançant formularis virtuals difosos a través de xarxes socials. Els resultats intenten analitzar el concepte que els consumidors tenen del terme i el seu consum. També se cerca conèixer el nivell d'implementació de la televisió social entre els enquestats.

Tot plegat, ens ha de portar a concloure si existeix la possibilitat de delimitar el concepte infratelevisió i establir, en la mesura que sigui possible, criteris de qualitat que permetin establir una taxonomia clara dels programes susceptibles de ser considerats *Telebasura*.

Capítol II

La Televisió a Espanya

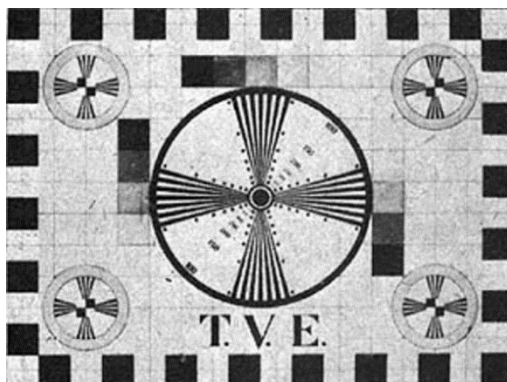

1. L'arribada de la televisió a Espanya

La televisió a Espanya va començar a emetre de forma oficial i regular el 28 d'octubre de 1956. Anteriorment el país havia passat per diferents períodes polítics i socials, entre el quals cal destacar la Guerra Civil Espanyola, que van impedir que la televisió prosperés com ho va fer a la resta d'Europa.

Montes Fernández (2006) situa els antecedents de la televisió a Espanya a finals dels anys 20 del segle passat quan a l'emissora del Tibidabo es van rebre, per primer cop, unes "telefotos" emeses des de Berlín. Anys més tard, al 1938, l'empresa alemanya Telefunken van efectuar una demostració d'emissió a Radio Nacional per oferir-los els equips necessaris per a començar a emetre. Tanmateix, Espanya es trobava enmig d'un conflicte bèl·lic que demanava tota la atenció i la televisió requeria un desplegament tècnic i organitzatiu al que no es podia dedicar ni el temps ni els recursos necessaris.

Anys més tard, al 1948, durant la Fira Oficial i Internacional de Mostres de Barcelona es va presentar un nou sistema de televisió. De la mà de Philips Ibèrica i davant el Ministre d'Educació i Comerç de l'època, José Antonio Suances, es va dur a terme la primera emissió pública d'un programa televisiu. Durant els mesos següents, d'altres empreses van començar a oferir els mateixos serveis que Philips i el 16 de juliol de

Imatge de la primera "Carta de Ajuste" de Televisión Espanyola. Font: RTVE

1949, amb la intervenció del Govern, es va fer una demostració a Madrid que va consistir en l'emissió d'una corrida de toros. Aquest va esdevenir el tret de sortida d'una sèrie de proves oficials dutes a terme per tècnics de Radio Nacional de España a un local que es va habilitar al Passeig de l'Habana a Madrid, des d'on començarien oficialment les emissions, el 28 d'octubre de 1956.

2. Breu història de la televisió espanyola

Als seus inicis, la programació de televisió a Espanya acabava a la mitjanit amb l'himne nacional i tenia una durada de 3 hores. Amb el temps es va anar allargant l'horari i ampliant el tipus de continguts de manera que en poc mesos van començar a emetre esdeveniments en directe, com partits de futbol o corrides de toros, i fins i tot es va incorporar a la graella un programa dedicat al públic infantil.

Durant els primers anys de la televisió, el Govern de Franco la finançava bàsicament amb publicitat, sent l'aportació pressupostària pública pràcticament irrisòria. Aquest model es va mantenir durant molts anys, tot i que els percentatges de finançament públic i privat tendien a equilibrar-se (Rueda Laffond, 2008). Així, durant la dècada dels 60 del segle XX, la televisió no només es va consolidar com a sistema d'informació i entreteniment familiar, sinó que va contribuir també a configurar una nova societat, esdevenint el tret de sortida de la cultura del consum al nostre país.

Les llars es començaven a organitzar al voltant del televisor
Font: Getty Images

En aquesta línia, La televisió guanyava en popularitat i es convertia en un element indispensable als salons de les llars espanyoles i la seva expansió va ser meteòrica durant les dècades dels 60 i 70 del segle passat. I com tota revolució mediàtica, la televisió no va quedar exempta de crítiques. De fet,

tot i que avui ja gairebé ningú parla de la televisió com *La caja tonta*, hem de recordar que aquest estigma la va acompanyar durant molts anys i que molts pares patien llavors per la salut mental dels fills que passaven hores davant del televisor. En aquell moment es parlava, com passa avui, per exemple, amb els videojocs, de problemes relacionals, d'addiccions i d'un futur poc esperançador per als nens i nenes que consumien moltes hores de televisió.

Però l'evolució del mitjà seguia imparabile i a principis de la dècada de 1980 ja es pot parlar de plena integració de la televisió a les llars. Més tard, a principis dels 90, amb

l'arribada a Espanya de les televisions privades, es va ampliar l'oferta de continguts i, posteriorment, a mitjans de la dècada del 2000, la digitalització del senyal televisiu propiciaria una nova revolució al mitjà.

En aquest sentit, són l'evolució tecnològica i les lleis que els diferents governs han anat desenvolupant els factors que han acabat per configurar l'escenari televisiu actual. Així, de la mà de la digitalització van arribar noves possibilitats de consum i interacció amb el mitjà i, per la seva banda, la legislació ha perseguit donar resposta i regular les canviants necessitats socials i culturals de cada moment. Gran part de la història de la televisió al nostre país es pot explicar, com veurem, amb les normes aprovades pels diferents governs de l'estat.

Com que la televisió està considerada un servei públic la seva titularitat correspon a l'estat. L'any 1988 el Govern de Felipe González va aprovar la Llei [10/1988](#), de 3 de maig, de Televisió Privada. Aquesta nova legislació regulava la gestió indirecta del servei públic de televisió i permetia l'atorgament de les llicències d'emissió a empreses privades, obrint la porta a la creació de nous canals de televisió privats i esdevenint en un dels grans canvis històrics que van revolucionar el mitjà a Espanya.

Un altre circumstància que va suposar un abans i un després en el consum televisiu nacional, derivada dels avenços tecnològics, va ser l'arribada de la Televisió Digital Terrestre, més coneguda com TDT. Des dels seus inicis, a Espanya la televisió es rebia majoritàriament per ones radioelèctriques terrestres. Dins l'espectre radioelèctric, les emissions televisives feien servir uns rangs de freqüències que tenien un nombre de canals limitat. La limitació venia donada perquè els rangs es compartien amb d'altres serveis com les comunicacions militars, la ràdio o, més recentment, la telefonia mòbil. En digitalitzar els continguts la informació emesa es podia comprimir, ampliant així la capacitat de la xarxa. Amb el mateix ample de banda que ocupava un canal analògic, es podien transportar digitalment més de quatre programes, així com dades bidireccionals que van permetre la interacció dels espectadors amb la televisió.

A la dècada del 2000, no obstant, la [tecnologia digital](#) a la televisió es trobava gairebé de forma exclusiva en les emissores per satèl·lit i les xarxes de cable, sent mínima la presència de la TDT a les llars espanyoles. Tanmateix, les possibilitats de diversificació

de continguts i d'interacció amb l'espectador van propiciar la penetració d'aquesta tecnologia a la societat, de manera que l'any 1999 es van atorgar llicències d'emissió digital als canals públics i privats existents i a noves plataformes comercials, com Quiero TV, alhora que es treien a concurs noves concessions exclusivament digitals.

Sis anys més tard, al 2005, el Govern de José Luis Rodríguez Zapatero desenvolupa el Pla Tècnic nacional de la Televisió Digital Terrestre i el reglament per la prestació del servei de TDT. Es persegueix acabar d'impulsar la TDT al mercat espanyol i regular el sector. El Pla fixa, a més a més, la data per l'apagada analògica, el 3 d'abril de 2010, i amplia el nombre d'emissores TDT disponibles. Tot plegat esdevé en l'ampliació de l'oferta i en una considerable millora de la qualitat de les emissions que es comencen a gaudir en alta definició (HD).

La tecnologia digital havia acabat amb el model tradicional d'explotació de l'espectre radioelèctric, havia augmentat de forma més que notable el nombre de senyals de ràdio i de televisió, i havia possibilitat l'increment de la qualitat de les emissions audiovisuals. Internet, per la seva banda, s'havia convertit en una competidora amb continguts per als televidents. A més a més, amb l'apagada analògica es van quedar lliures multitud de freqüències que es van reassignar amb el conegut procés del "[Dividendo Digital](#)". L'oferta de continguts es feia cada cop més gran i la seva regulació es complicava en proporció.

El nou escenari i la gran dispersió de la regulació i normatives que afectaven al sector van fer necessari llavors regular de forma general el panorama audiovisual espanyol. el Govern de l'Estat aprovava llavors, la [llei 7/2010](#), de 31 de març, General de la Comunicació Audiovisual amb la intenció de compendiar la normativa vigent i vàlida, actualitzar-la i regular els nous aspectes que no tenien un marc legal previ.

I és que des dels seus inicis la televisió potser sigui el mitjà que més avenços tecnològics ha experimentat així com el que més partit n'ha tret de tots ells. Com a mitjà, s'ha ampliat l'oferta, no només de programes i canals, sinó també de sistemes. En aquesta era digital, les funcions de les diferents tecnologies tendeixen a hibridar-se, els diferents sistemes d'entreteniment i d'informació conflueixen adaptats als diferents aparells existents a cada llar: mòbils, tauletes, ordinadors... La televisió, lluny

de desaparèixer, ha ultrapassat el model tradicional de comunicació unidireccional i experimenta també amb la hibridació, adaptant-se al nou entorn amb la versatilitat que li ofereixen les noves tecnologies i possibilitats de connexió, interactuant amb d'altres dispositius i fomentant la interactivitat.

3. Televisió pública

Les primeres emissions d'aquell 28 d'octubre de 1956 esdevenen també les primeres emissions de l'ens Televisión Española i, de fet, la història de la televisió a Espanya és en gran part la història de la televisió pública, atès que aquesta va ser la única televisió disponible al territori espanyol durant més de tres dècades.

A Espanya, la televisió neix directament al servei del règim, com a organisme públic depenent de l'Estat. Herman & Chomsky (1998) van afirmar: ***"Aquells que ostenten el poder tenen capacitat per fixar els termes del discurs dels mitjans de comunicació"***. Les dictadures són, per norma, el paradigma de la propaganda governamental i Televisión Española, nascuda durant la dictadura de Franco, no resta aïllada de la norma. La manipulació i la censura van ser pràctiques habituals de l'ens en el transcurs dels seus primers anys de vida. La programació d'aquest període no és significativa dels gustos, usos i costums de la població, sinó més aviat una representació d'allò que el Govern del Generalíssim considerava políticament correcte i ajustat a l'escala de valors que propugnava el règim.

Retoc de l'escotat d'una actriu fet pels censors franquistes
Font: El diario de León

Amb la mort de Franco i l'inici de la transició democràtica espanyola, es produeixen canvis significatius en el consum cultural de l'època. El fi de la censura va esdevenir en un ambient de llibertat absoluta que va fer evolucionar la cultura i l'art del moment en molt poc temps. Aquests anys, els de la *Movida Madrileña* i del *destape* van suposar la penetració i consolidació de l'art conceptual i la postmodernitat al nostre país, amb personatges com Santiago Calatrava o Pedro Almodóvar, innovadors en les seves disciplines, començant a tenir projecció internacional.

En aquest escenari la televisió a Espanya ja està consolidada com a mitjà de comunicació de masses, i es concep com a font d'informació, d'oci, de cultura, d'educació i transmissora de valors socials. La televisió estatal havia de garantir aquestes funcions atesa la seva influència en la qualitat democràtica del país. I en aquesta línia, la Constitució Espanyola de 1978, que també reconeixeria el pluralisme polític, al seu article 20 establia com a dret fonamental el de comunicar i rebre lliurement informació veraç amb el fi de contribuir a la formació d'una opinió pública informada.

Article 20 de la Constitució Espanyola de 1978

1. Se reconocen y protegen los derechos:
 - a) A expresar y difundir libremente los pensamientos, ideas y opiniones mediante la palabra, el escrito o cualquier otro medio de reproducción.
 - b) A la producción y creación literaria, artística, científica y técnica.
 - c) A la libertad de cátedra.
 - d) A comunicar o recibir libremente información veraz por cualquier medio de difusión. La ley regulará el derecho a la cláusula de conciencia y al secreto profesional en el ejercicio de estas libertades.
2. El ejercicio de estos derechos no puede restringirse mediante ningún tipo de censura previa.
3. La ley regulará la organización y el control parlamentario de los medios de comunicación social dependientes del Estado o de cualquier ente público y garantizará el acceso a dichos medios de los grupos sociales y políticos significativos, respetando el pluralismo de la sociedad y de las diversas lenguas de España.
4. Estas libertades tienen su límite en el respeto a los derechos reconocidos en este Título, en los preceptos de las leyes que lo desarrollen y, especialmente, en el derecho al honor, a la intimidad, a la propia imagen y a la protección de la juventud y de la infancia.
5. Sólo podrá acordarse el secuestro de publicaciones, grabaciones y otros medios de información en virtud de resolución judicial.

Dins aquest marc polític i cultural, l'any 1980 es crea [*'Estatuto de la Radio y la Televisión Española*](#), que establiria el règim jurídic de *l'Ente Público Radiotelevisión Española* durant més de 25 anys, fins la seva dissolució. Aquest estatut va establir les primeres normes de funcionament de la televisió pública i la seva organització i gestió amb l'objectiu, entre d'altres, de garantir la professionalitat i "un alt grau d'independència" dels responsables de l'ens.

Va ser aquesta norma la que va obrir les portes a la creació dels canals autonòmics, també de titularitat pública i d'àmbit territorial. Al febrer de 1982 Euskal Telebista comença les seves emissions i al setembre de 1983 ho fa el canal autonòmic català TV3. Paulatinament s'afegeixen altres autonomies: Galícia, Andalusia, Madrid i la Comunitat Valenciana crearien també els seus propis canals. Així doncs, als dos canals televisius estatals, s'afegien un o dos canals territorials, depenent de cada comunitat autònoma.

Espanya avançava cap a una diversificació de l'oferta de continguts i l'any 1988 amb la ja esmentada Llei de la Televisió Privada i la posterior arribada dels canals privats, la televisió pública espanyola es trobava que, per primer cop a la seva història, hauria de competir pels índex d'audiència i, en conseqüència, per la inversió publicitària. El model de finançament de l'ens públic comença, llavors, a ser motiu de debat.

Amb diferents fronts oberts per les polèmiques que envolten el mitjà pel que fa a finançament i pluralitat i independència del mitjà, l'any 2006 s'aprova la Llei [17/2006](#), de 5 de juny, de la Ràdio i la Televisió de Titularitat Estatal, que deroga l'estatut de 1980. Aquesta norma es crea amb la voluntat de garantir el dret reconegut per l'article 20 de la Constitució, així com per regular l'organització i control parlamentari dels mitjans de comunicació social de l'Estat. Es persegueix garantir la independència de l'ens públic, la seva neutralitat i objectivitat, i establir un model de finançament que permeti complir la seva funció de servei públic amb qualitat i reconeixement social. Aquesta Llei va assentar les bases perquè, tres anys més tard, s'aprovés una altra norma que canviaria el rumb de la televisió pública, la de finançament de la corporació.

Així, l'1 de gener de 2010 va entrar en vigor la [Llei 8/2009](#), de 28 d'agost, de finançament de la Corporació de Radio y Televisión Española. La Llei, aprovada pel

govern de Jose Luis Rodríguez Zapatero, posava fi a la publicitat en els canals públics. L'estabilitat pressupostària de la corporació s'havia vist afectada pel descens de la publicitat que havia comportat l'esclat de la crisi econòmica. La normativa perseguia evitar els riscos que aquest desequilibri representava per al manteniment de la prestació del servei públic. D'altra banda, es pretenia reforçar la independència de l'ens vers pressions del mercat.

Amb l'anterior model la TV pública les pèrdues havien arribat a ser escandaloses, esdevingudes d'una gestió ineficaç i poc transparent que generava desconfiança en els contribuents. El nou model de finançament permetia que l'ens públic no entrés en guerres d'audiències i centrar-se en realitzar les funcions que té encomanades com a servei públic, garantint, a més, la realitat plural i els valors socials de la ciutadania que el finança.

Avui, 5 anys més tard, es pot debatre sobre la qualitat dels continguts, sobre si són bons o dolents i sobre si la televisió pública inclou en la seva graella infratelevisió o no, però malauradament, la desaparició de la publicitat i el nou sistema de finançament no han arribat mai a suposar que els continguts als canals públics romanguin aïllats d'interessos econòmics i polítics. De fet, és habitual que amb cada nou govern es vegin modificades les graelles de programació i els equips directius dels informatius de RTVE.

4. Televisió privada

Com s'ha comentat, la llei de la Televisió privada a Espanya promulgada al 1988, va suposar l'inici de les emissions de canals privats al territori nacional. La llei es va acompanyar el mateix any d'una planificació aprovada mitjançant el [Pla Tècnic Nacional de la Televisió Privada](#). Es concebia així un model de televisió privada de cobertura nacional amb previsió d'emissions limitades territorialment i es regulava la publicitat als nous canals. Aquell any, sortiren a concurs 3 concessions que van ser atorgades a Antena 3 Televisión, S.A, Gestevisión Telecinco, S.A i Sogecable, S.A.; que podrien començar les seves emissions a partir del 3 d'abril de 1990.

Antena 3 va iniciar les seves emissions regulars el 25 de gener de 1990. Telecinco ho feia el 3 de març del mateix any i el 8 de juny Sogecable (avui Prisa TV) inaugurava Canal+, que combinaria 6 hores d'emissions en obert amb emissions codificades de pagament.

El límit de 3 concessions va ser eliminat amb llei [10/2005](#), de 14 de juny, de Mesures Urgents per al Impuls de la Televisió Digital Terrestre, de Liberalització de la Televisió per Cable i de Foment del Pluralisme. Aquesta llei modificava, a més a més, d'altres articles de diverses normatives de televisió i telecomunicacions, amb la finalitat de pal·liar els efectes que el retard que la transició de la televisió analògica a la digital havia patit a Espanya, així com per oferir als ciutadans una major diversitat de programes i serveis que garantis la pluralitat de l'oferta televisiva.

L'any 2005 va esdevenir un any de canvis a la televisió privada entre els que destaquen la incorporació d'un nou canal, La Sexta, i l'autorització d'emetre en obert les 24 hores a Canal+, que va passar a dir-se Cuatro. Canal+ s'integraria a la plataforma de pagament Digital+. Així doncs, el 7 de novembre de 2005 començaven les emissions del nou canal Cuatro i el 20 de febrer de 2006 ho farien les de La Sexta.

Com s'ha vist, la digitalització permetia ampliar el nombre de programes d'un mateix canal. Això va propiciar que les cadenes generalistes tinguessin més d'un canal, tant a la televisió pública com a la privada. Darrera de les plataformes televisives creades al sector privat hi ha grups amb interessos econòmics que també han participat dels processos de canvi a la televisió configurant un entramat empresarial en què uns pocs però grans grups mediàtics tenen el control de tots els canals privats a Espanya.

L'exemple més recent el tenim amb els processos d'absorció de les principals plataformes televisives generalistes. L'any 2009 [Telecinco va absorbir Cuatro](#) i es van iniciar les negociacions entre Antena 3 i La Sexta, que van finalitzar dos anys més tard amb l'absorció de La Sexta per Antena 3. Ambdues operacions han culminat amb un panorama mediàtic que suposa pràcticament un duopoli de les plataformes televisives Atresmedia (Antena 3 i la Sexta) i Mediaset (Tele5 i Cuatro) pel que fa a quota de pantalla i a inversió publicitària (García-Santamaría, 2013).

I és que, des de la seva aparició l'any 1990 les cadenes privades s'han vist sotmeses a diversos processos comercials de vendes, fusions i absorcions que han fet que gairebé cap dels canals que van iniciar les emissions a 1990 romanguin en les mateixes mans. Així, per exemple, Antena 3, que inicialment pertanyia al Grup Godó, ara forma part del grup Atresmedia en què els principals accionistes són Planeta DeAgostini i el grup Alemany RTL-Berstelmann (Taula 1).

La televisió privada a Espanya té una trajectòria històrica 30 anys més curta que la pública, però per les seves característiques empresarials, pel que fa a continguts és molt més àmplia i heterogènia. A banda dels canals generalistes enumerats, s'hi poden trobar a través de la TDT canals temàtics en obert com Disney Channel o Paramount Channel, o canals de pagament, com Gol TV (Taula 2). D'altra banda, la plataforma satèl·lit Canal+ (abans Digital+) i d'Internet Yomvi, actualment propietat ambdues de Telefónica, constitueixen la principal oferta de televisió pagament a l'actualitat.

Taula 1. Principals canals generalistes privats nacionals

Grup Empresarial	Principals accionistes	Canal	Inici emissions	Fundadors
	Planeta de Agostini RTL – Grup Berstelmann	 Antena 3	1990	Antena 3 Televisión (Grup Godó)
		 La Sexta	2005	GIA La Sexta (Mediapro, El Terrat, i altres)
		 Neox	2005	Atresmedia
		 Nova	2005	
		 A3 HD	2010	
		 La Sexta HD	2010	
	Mediaset SpA Grupo Prisa	 Telecinco	1990	Fininvest, ONCE, Grupo Anaya
		 Cuatro	2005	Grupo Prisa
		 FdF	2008	Mediaset
		 Boing	2010	
		 Divinity	2011	
		 Energy	2012	
		 Telecinco HD	2010	
		 Cuatro HD	2012	

FONT: Elaboració pròpia. Abril 2015

Taula 2. Canals de televisió nacionals, autonòmics i operadors

Principals canals de televisió nacionals (TDT)			
Canal	Operador	Tipus	
La 1	 Televisión Española	Pública	
La 2			
Clan			
24h			
Teledeporte			
La 1 HD			
Teledeporte HD			
Antena 3			 Atresmedia Televisión
La Sexta			
Neox			
Nova			
Antena 3 HD			
La Sexta HD			
Telecinco	 Mediaset España Comunicación	Privada	
Cuatro			
Factoría de Ficción			
Divinity			
Energy			
Telecinco HD			
Cuatro HD			
Boing			Turner Broadcasting System y Mediaset España Comunicación
13 TV			UJUE Producciones.
Discovery MAX			Discovery Communications
Disney Channel	Net TV, (propietat de Walt Disney)		
Paramount Channel	Net TV, Viacom International Media Networks (VIMN),		
Gol Televisión	 Mediapro	Privada de pagament	
Principals canals de televisió autonòmics a Catalunya (TDT)			
Canal	Operador	Tipus	
TV3	 Televisió de Catalunya	Pública	
TV3CAT			
TV3 HD			
Super3 / 33			
Esport3			
3/24			
IB3 Sat	Televisió de les Illes Balears		
8tv	Emissions Digitals de Catalunya	Privada	
RAC105			
Bom			
Barça TV			

FONT: Elaboració pròpia. Abril 2015

Capítol III

Televisió i Societat

1. El poder dels mitjans de comunicació

Durant totes les etapes de l'estudi de la comunicació, les diferents teories de la informació i la comunicació han girat al voltant del poder i dels nivells d'influència que els mitjans de comunicació tenen sobre la societat i sobre l'individu.

A partir de la dècada de 1920 es comença a parlar de societat de masses. La premsa escrita, en concret el diari d'informació general, és el principal mitjà de comunicació i es comença a valorar el poder que té sobre l'opinió pública. Durant aquesta època apareixen també les primeres emissions regulars de ràdio, coincidint amb un període d'entreguerres en què els poders polítics fan servir els mitjans per a fer propaganda. Els diferents corrents teòrics s'inclinen cap a l'estudi del poder de manipulació dels mitjans i fins i tot l'Escola de Frankfurt acusa de l'ascens nazi a la capacitat de condicionar l'opinió pública dels nous mitjans (Rodrigo & Estrada, 2008).

L'any 1938, Orson Wells demostraria, sense voler, el gran poder que exercien els mitjans de comunicació. El 30 d'octubre, la nit de Halloween americana, va narrar una adaptació a guió de ràdio de "La guerra dels mons" del Wells. La narració imitava un programa de notícies que detallava l'atac de naus extraterrestres amb un alt poder de destrucció sobre New York i New Jersey.

The New York Times.

Copyright, 1938, by The New York Times Company.
NEW YORK, MONDAY, OCTOBER 31, 1938.

Radio Listeners in Panic, Taking War Drama as Fact

Many Flee Homes to Escape 'Gas Raid From Mars'—Phone Calls Swamp Police at Broadcast of Wells Fantasy

A wave of mass hysteria seized thousands of radio listeners throughout the nation between 8:15 and 9:30 o'clock last night when a broadcast of a dramatization of H. G. Wells's fantasy, "The War of the Worlds," led thousands to believe that an interplanetary conflict had started with invading Martians spreading wide death and destruction in New Jersey and New York.

and radio, stations here and in other cities of the United States and Canada seeking advice on protective measures against the raids.

The program was produced by Mr. Welles and the Mercury Theatre on the Air over station WABC and the Columbia Broadcasting System's coast-to-coast network, from 8 to 9 o'clock.

The radio play, as presented, was to simulate a realistic radio news-

L'emissió de Welles va significar un abans i un després a la història de la radiodifusió.
Font: microsiervos

Abans de començar el programa s'aclaria que es tractava d'una dramatització de la novel·la de ciència ficció, però 40 minuts després d'iniciat el programa, i després del pànic i l'alarma general que es va produir als EUA, es va haver d'emetre un segon aclariment. Les centraletes de les comissaries de policia i de les emissores de ràdio es van bloquejar pels milers de trucades d'oients buscant, desesperats, informació i protecció contra els atacs marcians. Wells va haver de demanar disculpes i l'episodi esdevé encara avui, un clar referent dels efectes del mitjans de comunicació de masses.

Així, en el període d'entreguerres, les primeres teories de la comunicació segueixen un corrent clarament conductista, que dibuixa a un individu gairebé sense voluntat pròpia i altament manipulable. És a mitjans del segle xx quan es comencen a rebatre aquestes idees mitjançant l'estudi de les audiències, atorgant al receptor un paper més actiu a l'hora d'afrontar els missatges i limitant els efectes dels mitjans (Rodrigo & Estrada, 2008).

Des d'aleshores les teories sobre els efectes i el poder dels mitjans de comunicació han proliferat i avançat de la mà de l'evolució tecnològica i de l'aparició de noves convencions narratives que han traspassat els límits de la tradició visual del nostre país. Un clar exemple el trobem als debats que s'han generat al voltant de la naturalització de la violència televisiva, en el sentit d'un ús excessiu de la crueltat als continguts.

Val a dir que aquesta crueltat no és sempre gratuïta o accessòria i sovint ve a il·lustrar situacions i esdeveniments que són, malauradament, cruentos i difícilment transmissibles sense fer servir la violència que els hi és inherent. Les guerres, les catàstrofes naturals, la delinqüència o el terrorisme, la fam o la pobresa, són situacions reals que ningú dubta que hagin de ser informades, no obstant, quan s'il·lustren amb imatges, surt el debat moral que busca els límits entre la necessitat informativa i el morbo. Cal doncs, distingir aquesta violència visual en pro del dret a la informació, de la violència narrativa de determinats continguts d'entreteniment.

Perquè la violència narrativa pot respondre a dues voluntats diferents, la d'informar i la d'entretenir, i ambdues intencions neixen de les demandes del públic, són

promogudes pels avenços tecnològics però també, i potser més important, pels avenços culturals i socials que han propiciat la diversitat de continguts, la superació de tabús o modernització del llenguatge, entre d'altres. Així doncs, trobarem corrents psicològiques conductistes que defensen que la violència als mitjans actua com aprenentatge i que l'exposició a la mateixa augmentarà l'agressivitat de l'individu. Amb aquesta teoria els mitjans estarien provocant la violència a la societat a l'hora que la mostren.

Cada cop és menys habitual trobar avisos sobre la crueltat de les imatges

Opinions a banda, el que és cert és que l'hàbit de consum i la quotidianitat de la violència generen costum i el costum, d'alguna manera, acaba insensibilitzant. Això suposa el risc de que els missatges emesos pels informatius es confonguin amb problemes normals per a uns espectadors immunitzats contra la violència. I com veurem més endavant, aquest debat té molts paral·lelismes amb el de la infratelevisió. Els

continguts considerats teleporqueria també han arribat a normalitzar-se amb el pas del temps, però acompanyats sempre d'un debat sobre la seva ètica, funcions i efectes socials.

I és que és del tot impossible triar una única teoria que defineixi amb encert i de forma categòrica els efectes que tenen els mitjans sobre la societat. A banda de la dificultat d'establir els nivells d'influència, que depenen de multitud de factors socials, econòmics, polítics, individuals, geogràfics, etc., s'ha de tenir present que fenòmens com la globalització, la convergència tecnològica o, fins i tot, la crisi econòmica (re)configuren els usos dels mitjans per part dels individus i, pertant, les seves funcions es redefeixen de forma contínua.

En aquest escenari de canvi i evolució constants potser l'únic element que roman invariable és la impossibilitat de deslligar els mitjans de comunicació de masses dels poders polítics i econòmics. En el cas de la televisió a Espanya hem vist com fins i tot la televisió pública es troba sota les directrius polítiques del govern de torn i com, en

el cas de les privades, uns pocs grans grups empresarials ostenten la propietat de la majoria dels canals privats.

2. L'hegemonia de la televisió

L'arribada de la televisió canviaria el panorama comunicatiu global intensificant els debats sobre la influència i poder dels mitjans de comunicació. No en va la televisió esdevindria el màxim exponent dels mitjans de comunicació de masses i per tant, un pilar important de la cultura popular.

La televisió potser sigui l'invent del segle xx que més repercussió ha tingut i ha passat a ocupar un lloc preeminent, no només a les llars, sinó també en tots els àmbits comunicatius i relacionals on s'hi troba. Manuel Martín Serrano (1981) analitzava la televisió segons el seu nivell d'influència i la seva anàlisi es basa en tres formes possibles de considerar la televisió, com a objecte, com agent i com a medidora. No deixa de sorprendre que una anàlisi que té més de 34 anys sigui plenament vigent, sobretot tenint en compte que el panorama social, tecnològic, econòmic i polític de principis de la dècada de 1980 poc té a veure amb l'actual.

La televisió com a objecte ha aconseguit que els espais destinats a la convivència a la llar s'organitzin al seu voltant. Malgrat els canvis socials que es produeixen al llarg dels anys, la televisió continua ocupant des del principi el centre de les sales d'estar i normalment s'hi troba orientada perquè abastar el màxim camp de visió possible. Lluny de desaparèixer els televisors són cada cop més grans i més funcionals i agafen protagonisme més enllà dels menjadors i les sales d'estar. Cada cop és més fàcil trobar llars on hi ha més d'un aparell de televisió a d'altres espais com la cuina o les habitacions. Així doncs, no es pot parlar de la televisió com a un mer objecte. La seva situació privilegiada, en sentit figurat i en sentit literal, li atorga la capacitat de condicionar les relacions socials, familiars i d'intimitat.

D'altra banda, la televisió com a agent és la responsable de facilitar als individus una part de les seves activitats quotidianes (veure la televisió). Ni tan sols l'arribada

d'internet i fenòmens com el *vídeo on demand (VoD)* han desplaçat aquesta funció de la televisió. Aquest aparell és encara l'agent encarregat de facilitar el consum dels continguts que els espectadors trien. S'ha convertit així en el sistema d'informació i entreteniment preeminent a la nostra societat, en un dispositiu que proporciona gran part de les nostres experiències diàries.

Per últim, Martín Serrano, parla de com la televisió fa de medidora proporcionant models cognitius que ajuden i condicionen la interpretació de la realitat. Com s'ha comentat a l'apartat anterior, els efectes dels mitjans depenen de molt factors diferents, no obstant, es pot afirmar categòricament que aquests efectes existeixen. La televisió fa de medidora entre els polítics i els electors, entre els productors i els consumidors i entre l'individu i la societat (Serrano Martín, 1981).

Así como el «mensaje» del ferrocarril no es el carbón ni los pasajeros que transporta, sino una visión del mundo, un nuevo carácter de las aglomeraciones, el «mensaje» de la televisión, no son las imágenes que transmite, son los nuevos modos de relación y de percepción que impone, el cambio de las estructuras tradicionales de la familia y del grupo. Yendo aún más lejos, en el caso de la televisión y de los medios de comunicación masiva modernos, lo que uno recibe, asimila, «consume», no es tanto tal o cual espectáculo que la virtualidad de todos los espectáculos.

Baudrillard, J. (1970). *La Sociedad de consumo. Sus mitos, sus estructuras*

I és que cap altre mitjà ha tingut les repercussions de la televisió a tots els nivells. La seva aparició va canviar el sistema de mitjans però també va contribuir al canvi social, a l'econòmic, i fins i tot a l'individual. I ho va fer tot mantenint-se, impassible, aguantant ella mateixa les transformacions dels nostres hàbits de consum, al centre de les nostres llars, fent sempre de finestra dels moments històrics més importants. Aquesta estabilitat mantinguda al llarg dels últims convulsos 50 anys d'història, és un altre dels factors que han dotat la televisió de la seva hegemonia.

3. El mesurament de les audiències

Abans de l'apagada analògica, a Espanya s'havia debatut molt sobre la fragmentació de les audiències que comportaria l'arribada de la TDT i sobre els danys que podia causar al sector publicitari. No podem perdre de vista que les audiències no es mesuren per calcular els efectes sociològics dels mitjans, sinó per una qüestió merament econòmica. Als anunciants els hi cal conèixer si la inversió publicitària a un programa determinat tindrà públic suficient com per a resultar rendible.

Audímetres

Les dades que recullen els audímetres inclouen el canvi de canals, els temps de connexió, els individus identificats amb les seves característiques personals (edat i sexe) o la utilització de vídeo i d'altres perifèrics.

A Espanya les audiències es van començar a mesurar l'any 1986 amb una mostra de 200 aparells situats a llars espanyoles. Avui hi ha més de 4.000 que recullen informació sobre unes 10.000 persones. L'extrapolació de les dades obtingudes a aquestes llars representa els hàbits de consum de televisió de més de 44 milions d'espanyols.

La temuda fragmentació de les audiències a Espanya, en qüestió d'inversió publicitària, no va resultar molt notable gràcies a les estratègies que van seguir les plataformes televisives a l'hora d'inserir els blocs publicitaris. La pràctica habitual amb la televisió analògica en horaris de màxima audiència era la de fer coincidir els anuncis als diferents canals televisius, de manera que si l'espectador feia *zapping*² en un tall publicitari, no es podia enganxar a un altre canal, atès que també emetia anuncis. Les

² Pràctica de consum televisiu consistent en canviar de canals

plataformes televisives creades amb l'arribada de la TDT, fan servir la mateixa fórmula, emetent publicitat al mateix temps en tots els canals del grup.

El consum televisiu està innegablement lligat a la publicitat, de manera que sense un no existeix l'altre. Excepte en el cas dels canals públics espanyols, no es podentrobar programacions d'èxit sense publicitat. Aquesta circumstància s'hi dóna també a nivell internacional però de manera diferent al cas espanyol. Un exemple molt clar del poder de les audiències el trobem als EUA, potser el mercat televisiu més fragmentat de tot el món i on una sèrie de 40 minuts pot arribar a tenir fins a 6 talls, curts, de publicitat.

Al país nord americà una sèrie amb 12 o 13 milions d'espectadors pot ser cancel·lada alhora que es manté una altra amb 7 milions d'espectadors. A Espanya qualsevol de les dues dades semblaria tot un èxit de *share*³, tanmateix s'ha de valorar el volum demogràfic dels EUA per relativitzar-les. Tot i així, les audiències americanes es valoren de forma diferent a les espanyoles. Mentre que aquí una única dada dolenta d'audiència pot acabar amb un programa o sèrie de televisió en un dia, allà es valoren les audiències de forma relativa a l'hora de decidir quin programa es manté i quin es cancel·la.

Mentre a Espanya els números que compten són els totals (una audiència de "x" nombre d'espectadors en total), als EUA el que compta és el *target*⁴ específic, que en el cas de les cadenes generalistes són els espectadors de 18 a 49 anys, és a dir, gent major d'edat però que arriba a la "crisi dels cinquanta". Si una sèrie no aconsegueix un mínim d'un 3% de *share* dins d'aquesta franja d'edat, és un fracàs, malgrat el total d'espectadors superi els 20 milions. Això és així perquè la gent de més de 50 anys passa més temps davant de la televisió, fet que els converteix en un públic més accessible per a la publicitat.

Els anunciants i les cadenes de televisió saben que quan més jove és una persona, més difícil és que romangui davant el televisor. Conclusió: són més cars els espais publicitaris dels programes que atreuen gent de 18 a 34 anys, que de 34 a 49. El que

³ Quota de pantalla. Percentatge d'audiència d'un programa de televisió.

⁴ Públic objectiu

aquí considerem *prime time*⁵ perquè hi ha més gent davant del televisor, allà no és pas pel volum de gent, sinó pel volum de gent jove, és a dir, públic de difícil accés.

4. Internet i noves formes de consum televisiu

Històricament la televisió havia evolucionat seguint dues vies diferents: l'ampliació de continguts i la millora de qualitat audiovisual. Tanmateix, de la mà de la digitalització del senyal va arribar la interactivitat, que va representar un gran canvi per al mitjà, no només per les implicacions socials, sinó també perquè és el factor que permet convertir el consumidor passiu en usuari actiu, en esdevenir bidireccional la comunicació entre emissor i receptor.

Internet i la connexió en xarxa dels dispositius permeten a l'usuari interactuar amb els continguts addicionals que viatgen amb el senyal audiovisual. A banda de la imatge i el so es transporta informació complementària sobre els programes, accés a concursos, votacions, compra de serveis o productes, etc. Actualment trobem la interactivitat als aparells de televisió gràcies als *Smart TV*⁶, cada cop més habituals i que permeten tot un seguit de serveis interactius que es basen en la connexió del dispositiu a Internet.

Aquesta connexió a Internet marca una via per la interacció entre usuaris i emissors mitjançant el televisor, però també amb aquells dispositius que permeten aquesta connexió. D'aquesta manera, la televisió no només ha mantingut el seu lloc privilegiat a les llars, sinó que s'ha propagat a aquells aparells amb pantalla i connexió a la Xarxa. Així, la televisió avui es pot consumir als ordinadors, als mòbils i a les tauletes i les possibilitats d'interacció inherents a aquests aparells han propiciat l'aparició de noves formes de consum.

⁵ Franja horària de màxima audiència televisiva, entre les 20:30 i les 00:00

⁶ Televisions intel·ligents. Aparells de televisió que disposen de connexió a Internet

A Espanya el consum passiu de televisió als mòbils, més concretament als *smartphones*⁷, està limitat a aplicacions que permeten veure en *streaming*⁸ o descarregar continguts dels canals de televisió que ho tenen disponible. No obstant, les possibilitats d'interacció que ofereixen els dispositius mòbils estan modificant el panorama mediàtic actual i es produeix una combinació entre el consum televisiu passiu mitjançant el televisor, i la interacció activa dels espectadors que són usuaris, alhora, de les xarxes socials.

Cada cop és més habitual per part dels espectadors comentar a xarxes com Twitter, determinats continguts televisius, arribant a condicionar en algunes ocasions el desenvolupament dels mateixos. Aquesta convergència entre xarxes socials i televisió, que atorga un valor afegit a l'experiència audiovisual per a l'espectador, es coneix com a Televisió Social (Lorente, 2011).

⁷ Telèfons intel·ligents. Telèfons mòbils amb capacitat de processament avançada de dades i connexió a Internet

⁸ Descàrrega contínua de dades que permet consumir el producte audiovisual simultàniament a la descàrrega.

Capítol IV

Infratelevisió

Delimitació d'un concepte

1. Naixement i evolució del concepte infratelevisió.

Amb la infratelevisió es produeix un fenomen, si més no, peculiar pel que fa al seu ús i significat. Els termes *Telebasura* i *teleporqueria* estan totalment arrelats a la població i es fan servir habitualment, de manera que tothom creu saber de què parla quan comenta programes que consideren brossa televisiva.

No obstant, una de les característiques de la infratelevisió, i potser la més rellevant, és precisament la falta de normalització i consens pel que fa a la seva definició. Des de que es comença a parlar de *Telebasura* a Espanya, els continguts així considerats han anat evolucionant. L'heterogeneïtat de programes que han estat o estan encara a les llistes negres de la baixa qualitat televisiva es tan ampla que dificulta l'establiment de límits clars a l'hora de consensuar una taxonomia per la infratelevisió.

ORIGEN I EVOLUCIÓ

Segons Manuel Palacio, catedràtic de la Universidad Carlos III de Madrid i expert en el mitjà televisiu, la paraula *Telebasura* és una traducció del concepte *TV Trash*, que es fa servir als EUA des de principis dels anys 80, per referir-se als programes tipus *talk shows*⁹ en què els convidats no es respecten entre ells i acaben fins i tot agredint-se. A Espanya, el terme arribarà a finals de la mateixa dècada però no es referirà a continguts nacionals fins a principis dels 90 quan, amb l'arribada de les televisions privades, els mitjans de comunicació comencen a parlar dels efectes de les noves programacions.

Però la infratelevisió parteix d'una falta de delimitació acadèmica inicial, de manera que es comença a fer servir el terme per designar continguts televisius dispars i amb poques coses en comú, tals com telenovel·les, el programa nocturn per adults *¡Ay, qué calor!*, o dibuixos animats considerats violents, com *Bola de Drac* o *Les Tortugues Ninja*.

⁹ Gènere televisiu que engloba entrevistes a gent anònima o famosa, o debats de diferents temàtiques.

Posteriorment, amb l'arribada a Espanya dels xous d'impacte, coneguts com *reality shows*, aquests passen a convertir-se en el paradigma de la infratelevisió per als periodistes. La *Telebasura* es converteix llavors en tema de conversa i motiu de preocupació per a polítics i líders d'opinió de base moral i ètica (Palacio, 2007).

¡Ay, qué calor!

Va ser un dels primers programes estrenats per la cadena privada Telecinco l'any 1990 i un dels primers a ser considerat infratelevisió.

Es tractava d'un concurs en què unes noies, conegudes com "*las chicas Chin Chin*", cantaven i ballaven una cançó mentre un dels concursants triava una fruita. Les noies ensenyaven el pit i si portaven la fruita triada el concursant guanyava. A banda, els concursants, noi i noia, guanyaven punts fent striptease.

Cal recordar que el programa de la primera cadena pública presentat per Àngel Casas, *Un día es un día*, ja emetia llavors un striptease al finalitzar, durant la mateixa època en què les "*chicas Chin Chin*" eren considerades tebrossa.

[Veure un vídeo del programa](#)

LA FALTA DE CONSENS

Aquest debat mediàtic ha arribat als nostres dies variant la intensitat amb la que apareix en l'agenda mediàtica però, lluny de contribuir a delimitar el concepte, s'ha centrat en els efectes i els perills que amaga la infratelevisió.

Com hem comentat, tothom sembla tenir clar de què parlem quan diem *Telebasura*, però un terme que assumeix l'existència d'una televisió dolenta, que neix directament qualificant com a brossa determinats continguts, implica necessàriament l'existència d'una televisió bona i, per tant, requeriria l'establiment de criteris homogenis i objectius que ajudessin a diferenciar els continguts bons dels dolents.

La tasca d'anàlisi efectuada en aquest treball als efectes de triar una única definició que permetés establir aquesta classificació ha resultat infructuosa, però la contrastació dels diferents corrents teòrics, sumada a l'opinió dels experts entrevistats esdevindrà il·lustrativa del mapa conceptual en què es mou la infratelevisió.

Tanmateix, per tal d'intentar dibuixar aquest mapa, resulta d'utilitat establir un parell de criteris de classificació. El primer d'ells serà l'autoria de les definicions i ens permetrà diferenciar entre les acadèmiques i les professionals. Per la seva banda, entre la multitud de definicions efectuades per professionals del mitjà i experts teòrics, trobarem, en un fort paral·lelisme amb els apocalíptics i integrats d'Uberto Eco (1984), dues postures clarament oposades: els defensors de l'existència d'una infratelevisió gairebé agressiva, que suposa un autèntic perill social, i aquells que fins i tot arriben a negar la utilitat del concepte per a definir cap contingut televisiu.

2. Etimologia de la infratelevisió. Definicions acadèmiques.

Com hem vist fins ara, definir la infratelevisió no resulta una tasca senzilla. El principal problema que ens trobem a l'hora de delimitar el concepte, és la característica subjectiva que el seu propi nom popular implica. De fet, la llista de noms és llarga i variada. Només en català es pot parlar de teleporqueria, televisió porqueria, telebrossa, televisió escombraries, telescombraria o telefems, entre d'altres. I tot i així, qualsevol dels termes que triem de la llista, està intrínsecament lligat amb la brutícia en sentit figurat. Les institucions acadèmiques han definit el concepte deixant patent aquesta relació, però sense aprofundir en els criteris que ajudarien a classificar els continguts entre bruts i nets.

En aquesta línia, és especialment rellevant la definició que apareix a l'Enciclopèdia Catalana i al diccionari terminològic de l'Institut d'Estudis Catalans, que parla

directament de gènere televisiu, malgrat el mateix diccionari defineix gènere en base a la necessitat de convencions¹⁰.

Teleporqueria

Definició. Gènere televisiu que fa objecte d'espectacle la vida privada dels participants o que explota el gust per la violència, els escàndols o la grolleria, amb l'objectiu d'atreure un públic ampli.

Nota: En un registre formal, també es denomina infratelevisió.

En castellà, el terme més utilitzat es Telebasura, i és l'únic que recull el diccionari de la RAE per definir el fenomen. El lema ha estat esmenat per a la propera edició del diccionari.

Telebasura

1. f. coloq. Conjunto de programas televisivos de muy baja calidad.

Article esmenat. Avenç de la següent edició:

1. f. coloq. Conjunto de programas televisivos de contenidos zafios y vulgares.

Cal destacar com la RAE ha optat per substituir el qualificatiu "de muy baja calidad" per "zafios y vulgares" en un intent per deslligar la qualitat tècnica de la qualitat dels continguts i concretar, alhora, l'abast de la definició.

La qualificació pejorativa del nom no és una característica exclusiva del cas espanyol o català, sinó que existeix a tots els idiomes que contemplen el concepte. El francès, per exemple, és molt similar al cas català i també compta amb diferents sinònims del terme: *télépoubelle*, *télévision morbide*, *télévision ordurière*. D'altra banda, i com acostuma a ser habitual des de fa uns anys, les definicions de les institucions lingüístiques es veuen sovint ampliadades en l'enciclopèdia cooperativa [Wikipedia](#). La versió catalana, la [viquipèdia](#), inclou la definició del mot telebrossa amb un detall ampli de les característiques d'aquest tipus de televisió; i el lema *Telebasura* a la versió espanyola de l'enciclopèdia virtual, conté una breu història del fenomen als països en què la llengua oficial és l'espanyol.

¹⁰ La definició de gènere segons el diccionari de l'Institut d'Estudis Catalans és: Classe natural o establerta convencionalment a què pertany una cosa segons les seves qualitats essencials

La **telebrossa** segons la viquipèdia

gina [Discussió](#) Mostra [Modifica](#) [Modifica el codi](#) [Mostra l'història](#) Més

Telebrossa

Telebrossa és el terme que popularment es fa servir per definir una manera de fer **televisió** amb l'únic objectiu d'aconseguir el màxim d'**audiència** televisiva i augmentar la **quota de pantalla** per a obtenir el màxim de beneficis econòmics, en detriment de la **qualitat** i de qualsevol funció, servei o benefici **social**. Es caracteritza per provocar la incitació, la morbositat, l'escàndol de l'**opinió pública** i una tendència exagerada i impactant a l'hora de difondre les informacions o situacions que s'esdevenen. Fomenta l'atracció cap a allò desagradable, el **sensacionalisme** i l'**escàndol** com a estratègies d'atracció de l'**audiència**.

La teleporqueria pot quedar definida pels assumptes que aborda, pels personatges que exhibeix i col·loca en primer pla i, sobretot, per l'enfocament distorsionat al que recorre per a tractar aquests assumptes i personatges. Segons el **Consell de l'Audiovisual de Catalunya**, podríem definir la teleporqueria com el conjunt de programes en els quals conflueixen "la vulneració de **drets fonamentals**, la falta de consideració cap als valors democràtics o cívics, com per exemple, el menyspreu de la dignitat que tota persona mereix, el poc o cap respecte a la vida privada o a la intimitat de les persones o la utilització d'un llenguatge cridaner, groller i impúdic. Tot això es porta a terme amb la intenció de convertir en espectacle la vida de determinats personatges generalment, es presten a ser manipulats en canvi de la celebritat que els dona la televisió o a canvi de contraprestacions econòmiques".

Patricia Gaztañaga, conductora del programa **El diario de Patricia**

Taula de continguts [\[amaga\]](#)

- 1 Etimologia
- 2 Context
- 3 Característiques dels programes brossa
- 4 Repercussions socials de la telebrossa
- 5 Mesures de protecció dels menors
- 6 Vegeu també
- 7 Bibliografia
- 8 Enllaços externs

La **Telebasura** segons la wikipedia

Artículo [Discusión](#) Leer [Editar](#) [Ver historial](#)

Telebasura

El término **telebasura** se emplea a menudo para explicar una manera de concebir **televisión** definida por la utilización de la dolencia, los acontecimientos impactantes, y el **sensibilismo** como táctica de atracción de la **audiencia**. La telebasura puede quedar definida por los asuntos que aborda, por los personajes que exhibe y coloca en primer plano y, sobre todo.

Índice [\[ocultar\]](#)

- 1 Inicios
- 2 Características
- 3 Difusión de la telebasura
 - 3.1 Argentina
 - 3.2 Colombia
 - 3.3 Costa Rica
 - 3.4 España
 - 3.5 México
 - 3.6 Perú
 - 3.7 Venezuela
- 4 Referencias
- 5 Bibliografía
- 6 Enlaces externos

Tot i que el rigor de la Wikipedia es posa sovint en entredit quan es tracta de citacions acadèmiques, cal destacar la tasca clarificadora que es persegueix amb aquesta eina col·laborativa i com els seus articles superen, amb escreix, les definicions de les principals institucions lingüístiques. Pel que fa al rigor de les mateixes, als articles s'inclouen les referències i fonts d'informació que han servit per contrastar les dades i que en el cas que ens ocupa són fidels a la realitat.

3. Un concepte controvertit

Malgrat el consens que sembla existir en les definicions acadèmiques que hem comentat, són molts els autors que han escrit i teoritzat sobre la infratelevisió qüestionant molts dels assumptes que l'envolten.

Analitzant des de la seva definició, fins a la seva pròpia existència, obres com "Telebasura y Democracia" (Bueno, 2002) o "Telebasura y Periodismo" (Elías, 2004) han assentat càtedra i esdevenen cabdals per entendre el debat generat. Tanmateix, a banda dels assajos publicats sobre el tema, la infratelevisió ha propiciat una ingent quantitat d'articles i monogràfics, publicats a diferents mitjans de comunicació, tant generalistes com acadèmics.

A mode d'exemple, la revista [Trípodos](#), una prestigiosa publicació acadèmica internacional de la Univeristat Ramon Llull, li va dedicar l'any 2007 una edició monogràfica que més enllà de reflectir un debat obert i sembla que interminable, oferia aportacions innovadores i visions particulars que ampliaven el ventall de postures existents davant el controvertit concepte.

LES POSTURES DAVANT LA INFRATELEVISIÓ

L'any 2002, l'obra de Bueno s'aproximava a la *Telebasura* des d'un punt de vista etimològic, desgranant totes les implicacions del terme *basura* i analitzant posteriorment als usuaris del terme. En aquesta línia, el filòsof manté que el sentit qualificatiu i pejoratiu del concepte, que assumeix l'existència d'una televisió de mala qualitat pel que fa a continguts, implica necessàriament l'existència d'una televisió amb continguts de bona qualitat o normals.

El problema segons el filòsof rau en que no hi ha ningú que sigui capaç de definir les característiques objectives que porten a un programa a ser considerat bo o dolent. Per a Bueno, el terme *Telebasura* s'ha convertit en un tecnicisme d'ús massiu però que no es pot fer servir amb objectivitat perquè es basa sempre en judicis de valor totalment subjectius. Tanmateix, l'autor fa diferents distincions taxonòmiques del concepte entre les quals prenen especial rellevància dos tipologies d'infratelevisió, la fabricada i la desvelada. (Bueno, 2002).

La *Telebasura fabricada* seria aquella que es fa de mala qualitat per servir a determinats fins polítics, econòmic o d'altres índole, mentre que la *Telebasura desvelada* el que fa es revelar una realitat dolenta o obscena que ja existeix. Segons Bueno, aquests programes de realitat desvelada, que són considerats infratelevisió, no són brosa per ells mateixos, sinó que només la reflecteixen i esdevenen, a més a més, un excel·lent observatori de la societat actual espanyola, posant com a exemples de *Telebasura desvelada* programes com *Gran Hermano* o el *Diario de Patricia* (Bueno, 2002).

L'any que Gustavo Bueno publicava el seu llibre, els seus postulats semblaven nadar contracorrent. De fet, la polèmica que suscitaven determinats continguts a finals dels anys 90 va culminar amb la publicació d'un manifest contra la infratelevisió que signaven deu institucions i entitats de diferents àmbits socials¹¹.

Aquell famós "[Manifiesto contra la Televisión Basura](#)", que Bueno va criticar durament (2002), es redactava amb l'objectiu de posar de relleu la necessitat d'un organisme que

¹¹ AUC, CEACU, CEAPA, CONCAPA, CCOO, UGT, OCU, UCE y FIATYR.

regulés els continguts televisius sota uns determinats codis ètics. El document defineix els continguts brossa gairebé com a armes que atempten contra la culturització, que desinformen i obstaculitzen la formació d'una opinió pública lliure. Enumera a aquest efecte els elements que fa servir la teleporqueria a mode de munició: el reduccionisme i les teories conspiratòries, la demagògia, l'abús de l'escàndol, i la trivialitat basada en el protagonisme de personatges del món del cor, entre d'altres. El manifest fa gala d'una manca de objectivitat acadèmica manifesta i, per definir el concepte, fa servir expressions que denoten un odi fonamentat en (pre)judicis de valor que poden semblar irracionals.

Y, por supuesto, en la apoteosis de una televisión de trivialidad, basada en el protagonismo de los personajes del mundo rosa y gualda, cuyas nimiedades y conflictos sentimentales, tratados desde el más descarado amarillismo, son otro de los ingredientes de esta infecta salsa.

Extracte del Manifiesto contra la televisión basura. 1997

Més enllà de l'efectivitat del manifest en les seves pretensions, el que és innegable és que va suposar un abans i un després dins el debat que envolta la infratelevisió. Arran d'aquest posicionament radical de les entitats signants, els mitjans i els polítics van començar a posicionar-se, majoritàriament en contra, d'un tipus de programes que encara no s'havien definit amb cap criteri que permetés establir una taxonomia de la brossa televisiva.

Tot i així, la preocupació principal era que aquests tipus de continguts eren potencialment perillosos per a la societat i la democràcia. Els periodistes, polítics i líders d'opinió que van participar del debat, s'apropriaven d'alguns del qualificatius del manifest, establint com a adjectius vàlids per a definir la teleporqueria termes com sensacionalisme, morbo, escàndol, demagògia o mal gust, circumscribant sempre aquests qualificatius a determinats programes d'entreteniment.

Anys més tard, Carles Elías mantindria que el grau d'invasió de la teleporqueria, no obstant, no només afectava els programes d'entreteniment, sinó que també

contaminava la professió periodística, que es trobava en retrocessió, contagiada per la infratelevisió (Elías, 2004).

Situat al costat oposat de Bueno, Elías posa de manifest com l'ús del sensacionalisme es fa servir a programes tipus *talk shows* (debats polítics o d'actualitat) amb l'objectiu de semblar productes informativament rigorosos. Per afegir un caire de credibilitat, aquests espais conviden a periodistes de prestigi, però que han de debatre amb personatges menys rigorosos i pseudoexperts que es dediquen a recórrer diferents programes de televisió parlant d'una àmplia varietat de temàtiques. El periodista també estableix una tipologia per a la infratelevisió, diferenciant entre els programes amb trets de teleporqueria però bons, del periodisme brossa dolent. L'espectador tindria la capacitat de reconèixer que els primers són productes d'entreteniment o ficció i que no amaguen cap intenció de manipular la realitat.

En aquest sentit, i seguint amb l'anterior paral·lelisme, podem dir que Elías se situa al costat oposat de Bueno, clarament entre els apocalíptics d'Eco, pel que fa a la seva percepció sobre la infratelevisió, centrada en el periodisme i els seus efectes socials. Elías responsabilitza al Govern de permetre la trivialització de continguts polítics, importants per la formació de l'opinió pública, i de no cercar solucions per al perill que suposa la infratelevisió per a la infància i el jovent (Elías, 2004).

Aquest últim punt és, sens dubte, una de les branques més actives i polèmiques del debat. El perill que suposen determinats continguts per als menors ha estat motiu de preocupació de molts autors que, en la línia del Manifest contra la teleporqueria, han proposat la creació d'un organisme de regulació ètica de la televisió a Espanya.

En mig dels corrents oposats, de l'optimisme de Gustavo Bueno al pessimisme de Carlos Elías, se situen multitud d'autors, periodistes, filòsofs, escriptors, crítics, professionals i experts del mitjà que han fet córrer rius de tinta teoritzant sobre la infratelevisió, els seus efectes i el seu futur. Citarem a continuació algunes de les opinions que millor resumeixen l'heterogeneïtat de les perspectives existents.

En el tema de la bien o mal llamada "telebasura", la mayor parte de los variados y vehementes intentos de dar(le) con una definición aceptable (e invariable) se han ido estrellando uno tras otro contra una realidad (teleinvasiva, en este caso) en constante mutación. Aparentemente, la "telebasura" es tan indefinible por ahora

Como lo fue en su día el ornitorrinco, esa broma pesada que Dios les gastó a los naturalistas. Perpetuum mobile en estado de recurrente hibridación intergenérica (la que va de los realities a determinados informativos), la "telebasura" ha terminado rentabilizando su propia (in)definición, saltando, trotona ella, del terreno vedado de los géneros y los formatos al campo (abierto y de batalla) de los contenidos éticos, los debates morales, la conveniencia política y la nece(s)idad empresarial.

Felipe (de), F. (2007). *El peligro de las (in)definiciones: apuntes par aun dossier sobre la "telebasura"*. Trípodos. Num. 21

Es importante señalar que todos somos culpables, en cierta medida, de que haya basura televisiva. Unos por producirla, otros por emitirla y otros por tragársela y no protestar por ello. Aunque quizás sea excesivo afirmar que tenemos la televisión que nos merecemos porque los medios de comunicación siempre tienen y tendrán mucho más poder que la audiencia, hay una desigualdad evidente entre quien comunica y quien recibe la comunicación.

Lopez, M., & Bordonado, J. (2007). *Telebasura, ética y derecho: Límites de la información de sociedad en televisión*. V Congreso Internacional de Ética y Derecho de la información

No me cabe duda de que la basura televisiva guarda una relación con la basura política. Y es una relación de causa a efecto. Los ciudadanos, hartos de políticos torpes, engreídos, trincones, sucios y maniobrereros, vuelven desengañados la cara, como última y única posibilidad. Y buscan la basura en un cubo más próximo, que les afecta más. No solo el Estado de bienestar sino el de Derecho sufren una profunda quiebra.

Gala, Antonio. (2004) *La Tronera*. El Mundo.

(...)he dit que l'etiqueta de teleporqueria encobreix l'existència d'una altra televisió, de fet la més generalitzada, de molt dubtosa qualitat. Em referia en primer lloc a aquells

espais que, sense exposar públicament les vergonyes de la gent, comparteixen amb la teleporqueria el gust per la banalitat i es dediquen a entrevistar actors de serials, cuiners, futbolistes i cantants perquè recitin sempre les mateixes obvietats, o bé donen consells d'autoajuda a l'espectador. (...) Si no sóc partidari de prohibir la teleporqueria, encara ho sóc menys de prohibir la teleestupidesa; tot el que em veig amb cor de demanar pel que fa a aquesta mena de televisió és que almenys no l'exhibeixin com un model de cultura i de dignitat.

(...) certs espais pròpiament dedicats a l'opinió pública (...) sí que s'haurien de classificar sense reserves dins la teleporqueria, com és el cas de la majoria de talk shows. Els estudiosos de la comunicació han descrit prou bé les característiques d'aquesta categoria de programes que, a diferència dels espais de debat, no busquen el contrast d'argumentacions sinó el desbordament de les passions

Toutain, F. (2007). *L'opinió pública a la societat de la teleporqueria*. Trípodos. Num. 21

Esos espectadores que hablan de "telebasura", pero que se revuelven si escuchan el concepto "espectador basura". Por suerte, no lo escuchan a menudo. Decir una cosa y hacer otra es TAN fácil...

(...) La manera de proteger a los niños de contenidos televisivos "no infantiles" es no darles el control del mando a distancia. Cuando sean suficientemente mayores y listos como para aplicar una mínima distancia crítica y analítica a CUALQUIER cosa que vean en TV, podrán decidir qué quieren ver.

Rey, Alberto. (2014) *En defensa de Sálvame*. Asesino En sèrie. El Mundo.

La telebasura es la expresión de la transmutación de valores que se ha producido en la sociedad y uno de los resultados de haber dejado en total libertad y sin regulación un sector económico estratégico y esencial para la democracia y la cultura, como es el de la información. Pero aún hay algo peor. La configuración de este sector como oligopolio permite que la información y la opinión estén en muy pocas manos, en poder de las fuerzas económicas, y en aquellas en las que éstas deleguen. Su manipulación genera una telebasura infinitamente peor y más peligrosa que la que denuncia Aznar. Peligrosa porque, dado el poder de los medios, se puede ahorrar a la carta la opinión pública. Lo que está en juego es nada más y nada menos que la veracidad del sistema democrático.

Martin Seco, Juan Francisco (2003). *Aznar y la Telebasura*. Queda la palabra.

YouTube o los videojuegos han puesto de relieve esa crisis del lenguaje audiovisual. Hablar de telebasura supone dar un paso atrás en la lectura de estos contenidos. Al fin y al cabo, cine y televisión

deben dar paso a un nuevo campo que prioriza la imagen hiperfragmentada y el cada vez mayor peso del espectador. La guerra acabó hace muchos años. Una auténtica guerra civil en la que la televisión sufrió más bajas. Pero ha resurgido de las cenizas y nos ha mostrado que la telebasura es un paso, un escalón necesario de un largo viaje que ha pasado por el zapping, la contraprogramación y los datos de share. Se ha instaurado un nuevo reino, el multimedia. Que lo desacrediten es únicamente cuestión de tiempo.

Tato, Guillermo. *El negocio del pasatiempo*. Trípod. Num. 21

4. Actualització del debat

Com hem comprovat, el debat al voltant de la infratelevisió neix gairebé al mateix moment en que ho fa el concepte. Passats gairebé 20 anys des de la normalització de l'ús del terme *Telebasura*, tota la literatura existent no acaba de definir els límits de la qualitat, i es poden trobar postures i perspectives d'anàlisi del tema totalment oposades.

Avui, el debat continua, però ho fa en un escenari totalment diferent. Ni les televisions, ni els continguts, ni la societat, ni l'economia són les mateixes ara que al 1997, quan el Manifest contra la infratelevisió augurava un futur molt negre sinó es prenen mesures urgents. En aquest sentit, s'imposa una actualització de les aportacions en el nou escenari mediàtic i social, elaborat amb la perspectiva que dóna el temps i tenint en compte l'evolució que ha seguit la (infra)televisió.

Per al nostre estudi, aquesta actualització s'ha efectuat mitjançant la realització d'entrevistes a professionals de diferents àmbits relacionats amb el món de la televisió¹², seleccionats en funció del seu rol en relació amb el mitjà. Les preguntes persegueixen establir un correlat amb la literatura analitzada prèviament, cercant, d'una banda, l'establiment de criteris homogenis que ajudin a definir el concepte i d'una altra, continuar el debat sobre els efectes que aquest tipus de contingut televisiu tenen o poden tenir a la societat espanyola.

¹² Les entrevistes poden consultar-se transcrites íntegrament a l'annex.

L'OPINIÓ ACTUAL DELS EXPERTS

Ferran Monegal és un reputat periodista especialitzat en televisió. Realitza crítiques televisives a El Periódico de Catalunya des de 1993, ha tingut un programa propi a Barcelona Televisió i a l'actualitat també col·labora a la ràdio comentant programes de televisió.

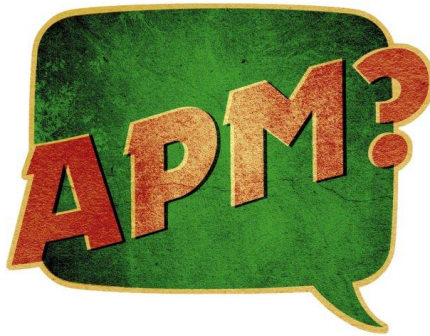
Referint-se a la varietat de programes que s'han considerat infratelevisió, Monegal afirma que tots en general participen de la base comú de l'explotació de la misèria humana **canibalizándola y transformant-la en pseudoespectacle**. Segons el crític, la teleporqueria rau en el parany.

En els informatius, la trampa és la manipulació dels continguts, tergiversant o silenciant el que es vol adulterar perquè arribi a l'audiència un dibuix de la realitat falsejat. En l'anomenat entreteniment i també al reality, la trampa és fer-nos creure que es limiten a retratar la vida, quan en realitat és una subvida, un subrealidad, creada per la tele mateixa.

Monegal, no només té clar què és telebrossa i quins són els continguts mereixedors d'aquest apel·latiu, sinó que també assenyala els elements responsables de la seva existència i proliferació. El crític parla de **misèria cultural** i d'un país que es **rebolca en la ignorància**, d'un públic que no demana res, que es limita a consumir perquè **ha estat programat des de la infància per a fer-ho**.

La visió apocalíptica de Monegal atorga un poder gairebé total de la televisió sobre la nostra societat, a la qual dibuixa indefensa per falta d'una educació que faci d'escut de l'evangelització del mitjà.

La influència és total. Els nens ja no aguanten al professor, 50 minuts seguits de classe en una aula. Noten a faltar els impactes constants que són la base del bombardeig televisiu per mantenir l'atenció i mantenir-nos enganxats. (...) Els han ensenyat que arribar a la tele és aconseguir la felicitat, encara que després siguin triturats.

Guillem Sans Mauri és director de l'exitós programa d'humor i *zapping* de TV3, APM (Alguna pregunta més?). L'APM s'ha convertit a Catalunya en un referent humorístic que analitza cada setmana la televisió a nivell nacional. Porta en antena des de l'any 2004 i des d'aleshores recull setmanalment els fragments televisius més estrafolaris i estrambòtics dels diferents canals nacionals. Molts d'aquests continguts tenen el seu origen a programes considerats infratelevisió.

Mauri apel·la als baixos instints per parlar de teleporqueria, i la defineix com una televisió amb un baix contingut ètic. A més afirma que ***són formats amb una alta capacitat de transformació i és molt complicat que desapareguin de la graella a curt termini perquè continuen tenint èxit i continuen essent rendibles***. Pel que fa a l'afectació d'aquest tipus de programes a la societat, esgrimeix la manca de transmissió de valors que seria desitjable per la nostra societat, fent responsables principals a les cadenes televisió, sense oblidar la part de culpa que tenen espectadors i Govern.

Berto Romero és humorista, guionista i actor. Col·laborador habitual d'Andreu Buenafuente i membre de la productora El Terrat, és coautor del llibre "Lo que vendría a ser la televisión en España según Buenafuente y el Terrat".

Durant la seva entrevista i tal com feia Sans, Romero apel·la als baixos instints humans per definir la teleporqueria. No obstant, afegeix una perspectiva original dins un debat que sembla girar al voltant de les mateixes postures al llarg dels anys.

Crec que és un gènere consubstancial a la televisió i m'atreveria a dir que és una forma televisiva pura, generada per les característiques del mitjà mateix, que existeix des del principi de la televisió i que sempre coexistirà amb ella, en formes més amables o més agressives, més innòcues o més tòxiques.

L'humorista parla de **llaminadures mentals** per referir-se a l'efecte que produeixen en l'espectador i com a clau de l'èxit d'aquests programes: **el ràpid efecte evasiu de la realitat que tenen i que els converteix en productes molt addictius**. Romero evita, no obstant, jutjar moralment els continguts. Considera que són merament una qüestió de mercat i afirma que, en línies generals, la televisió que se'ns ofereix és la que demanem.

En aquest sentit, defensa la televisió com un reflex d'una gran part de la cultura, la societat i el moment present espanyol, tot i que matisa que això està canviant amb les noves possibilitats de consum a la carta. Pel que fa a la influència de la infratelevisió, el polifacètic actor coincideix amb Monegal i Sans en l'existència d'uns efectes de la telebrossa sobre la societat. Concretament parla de la **creació de models de comportament reprovables** i parla de l'educació dels futurs espectadors com a única via per acabar amb la telebrossa, configurant una societat que decideixi no consumir aquets continguts.

Però sóc de l'opinió que la televisió és l'efecte i no la causa. La televisió acaba sent un símptoma dels defectes o virtuts d'una societat, no la culpable d'ells.

Més moderat que Monegal, però igualment pessimista, Romero resta importància a l'existència de la infratelevisió a l'entreteniment i centra el perill en la presència de la mateixa a l'exercici del periodisme, tal com feia el periodista Carlos Elias a la seva obra.

El dret a la intimitat o la presumpció d'innocència són, entre d'altres conceptes ètics fonamentals, apallissats cada dia en una espècie de "tot s'hi val" o de "circ romà" al meu judici bastant perillós.

Ernest Benach és un polític català, militant d'Esquerra Republicana de Catalunya. Va ser president del Parlament de Catalunya des de l'any 2003 fins el 2010 i és graduat en Comunicació per la UOC. La seva visió aporta al debat l'element regulador de responsabilitat política i compara el cas català amb l'espanyol.

Benach coincideix en la majoria de les aportacions fetes pels anteriors entrevistats pel que fa a la definició de la infratelevisió i els seus efectes. Aporta, no obstant, una perspectiva política basada en la seva experiència. En aquest sentit, qualifica de necessària la creació d'un organisme regulador que al cas Espanyol no ha estat atesa i, per tant, ha configurat una televisió que comparada amb la autonòmica catalana és molt més baixa qualitat.

(La infratelevisió) És més un fenomen global que no pas una característica concreta d'una televisió. Vull destacar en aquest sentit l'absència a Espanya d'un Consell de l'Audiovisual que vetlli per continguts, abusos, discriminacions, etc. que es produeixen a les televisions espanyoles. A Catalunya, tenim el Consell de l'Audiovisual de Catalunya, que s'ha criticat molt però que ha exercit aquesta funció, fonamental d'altra banda per donar coherència al mapa de la comunicació audiovisual d'un país.

(...) TV3 no té programes d'aquesta mena, però tampoc se'n troben a BTV o a 8TV per exemple. A Espanya semblava que es podia confiar en una certa autoregulació per part dels propis mitjans, però, sincerament, a l'hora de la veritat no ha estat així.

Benach atorga així la responsabilitat última sobre els continguts als Governos encarregats de la seva regulació, no obstant, paradoxalment considera que la televisió és un reflex de la cultura del propi país.

Cada televisió és el reflex de la cultura del propi país. No en tinc cap dubte. Pertant la televisió que es fa a Espanya és un fidel reflex de la cultura espanyola del moment. En aquest sentit trobar-te a la televisió catalana programes d'investigació (...) és un cant a l'esperança de la qualitat televisiva, i la confirmació de la possibilitat real que una altra televisió és possible.

La regulació dels continguts i com les cadenes i productores se salten les poques normes existents al respecte també és un tema recurrent als debats sobre la infratelevisió. En aquest sentit, i seguint l'exemple que proposa Benach del cas de la televisió catalana, cabria preguntar-se si és compatible la regulació de continguts amb el reflex fidel de la cultura d'un país.

El Consell de l'Audiovisual de Catalunya (CAC) de què parla Benach, és defineix com ***l'autoritat independent de regulació de la comunicació audiovisual de Catalunya que té com a finalitat vetllar pel compliment de la normativa aplicable als prestadors de serveis de comunicació audiovisual, tant els públics com els privats.***

El CAC no es va mantenir al marge de la infratelevisió i va elaborar l'any 2004 un document anomenat "Consideracions sobre la teleporqueria" que serviria de referent per les regulacions de la televisió catalana posteriors.

Pepe Colubi. Escriptor i guionista. Crític de televisió i especialista en el mitjà. Col·labora habitualment al programa "Ilustres Ignorantes" de Canal+ . És autor del llibre "La tele que me parió" que fa un recorregut per la història de la televisió espanyola.

Colubi se situa més a prop de Gustavo Bueno del que ho fan la resta d'entrevistats. La seva és una visió optimista del mitjà, allunyada de la transcendència i rellevància que li atorguen, per norma, al mitjà els crítics. Colubi és reticent a fer servir el terme *Telebasura* perquè considera que posar aquest qualificatiu a la faceta d'entreteniment de la televisió és ***displícit i superbiós***.

Hay una tele de usar y tirar, que solo pretende mantener la máquina engrasada y continuar. Por ejemplo, la Teletienda se podría considerar telebasura y a mí, sin embargo, desde un punto de vista antropológico, o friki, me interesa.

L'escriptor opina que entra dintre de l'ADN humà l'atracció pel morbo

Contenidos como "Sálvame" triunfan por los mismos motivos que en su día triunfaron los culebrones, como Dallas o Dinastía. Ver vidas ajenas y presuntamente plenas hundidas por las mismas pasiones y pulsiones que tiene cualquier persona normal, engaños, adulterios, enfrentamientos entre familias...

Pel que fa als efectes de la televisió sobre la societat, més concretament dels continguts considerats brossa, parla de la necessitat de comptar amb una base científica per calcular-los, però continua en la mateixa línia optimista anterior, basada en la seva pròpia experiència.

(...) yo he crecido oyendo lo peligroso que eran los videojuegos... Por ejemplo, Mazinger Z era muy violento. TVE no compró la serie entera, solo compro 24 capítulos, se descartaron aleatoriamente los demás por violentos.

Yo quiero creer la gente no es tan influenciable. (...) Es muy llamativo que la gente diga "yo quiero ser famoso como en Gran Hermano y hacer bolos en discotecas como Ylenia¹³" pero no me creo que un 30% de la juventud tenga esas aspiraciones. (...) Por otro lado siempre ha habido ese tipo de gente (...) incluso antes de las privadas.

La vagancia es otro ímpetu del ser humano. (...) siempre ha habido jetas, gente que ha tendido a hacer lo menos posible.

Colubi fa una aportació innovadora pel que fa a la televisió d'entreteniment i la seva qualitat. Considera que li exigim més que a la resta d'opcions d'entreteniment.

Hay un error de planteamiento respecto a la tele, respecto al hecho de ver y consumir tele, que es que nos debe entretener de forma inmediata. (...) Y es una anomalía que solo nos permitimos con la tele. Cuando vamos al cine, al teatro incluso al fútbol, escogemos lo que queremos ver. (...) esa idea de la tele gratuita y eterna o el timo de la TDT. Yo creo que hay una opción de tele por pago (igual que se paga todo el resto del ocio) que ofrece un abanico importante de oferta. (...) Creo que mirar la parrilla de la programación y escoger ver algo que te pueda gustar es el mínimo acto de interés que se le puede poner a ver la tele.

L'escriptor coincideix amb Berto Romero en què la possible incidència de la televisió en la societat és cada cop menor gràcies a les noves pantalles alternatives. En aquest sentit, cal incorporar al debat i analitzar breument un fenomen relativament nou, conegut com **Televisió social**, que configura un nou tipus d'espectador que ultrapassa el model de consum passiu, convertint-se en usuari actiu.

¹³ Ylenia és una concursant de l'edició de 2015 de Gran Hermano VIP, que havia participat anteriorment al concurs Gandia Shore.

L'OPINIÓ DELS EXPERTS (II). LA TELEVISIÓ SOCIAL I LA INFRATELEVISIÓ

Mentre que el maquinari divergeix i les pantalles es multipliquen, els continguts tendeixen a convergir, de manera que els mateixos continguts poden ser distribuïts per diferents plataformes alhora (Jenkins, 2010). Si la televisió sempre ha tingut un component social important, atesa la pràctica habitual de comentar els programes a la llaren temps real o al dia següent en diferents fòrums socials, amb les xarxes socials, aquestes pràctiques han agafat noves dimensions (Lorente, 2011).

En aquest sentit, és especialment significatiu el cas de Twitter. Cada cop més programes sobreimpressionen a la pantalla una etiqueta de seguiment, coneguda com *hashtag*, que possibilita els comentaris i el seguiment dels mateixos a la popular xarxa de *microblogging*. Tanmateix, el concepte de televisió social és molt més ampli i va més enllà de l'acció de comentar i seguir la televisió per xarxes socials, atès que les noves formes de relació entre espectadors i programes han configurat també noves possibilitats i narratives transmèdia en què els espectadors poden arribar a tenir un paper mol actiu, decidint fins i tot, el desenvolupament de determinats continguts.

No obstant, atès que la televisió social té entitat suficient com per ser analitzada en un estudi monogràfic independent, pel cas que ens ocupa ens centrarem en els efectes que té el fenomen sobre els continguts considerats infratelevisió. En aquesta línia, s'incorporen al debat les aportacions de dos experts en xarxes i televisió que afegixen la perspectiva de la relació entre la teleporqueria i les noves formes de consum televisiu.

Miguel Ángel Lopez (El hematocrítico), és un professor d'educació infantil, escriptor i personatge il·lustre a les xarxes socials. Té un bloc, realitza el programa en línia "Los hermanos Podcast", porta diversos *Tumblr*s¹⁴ temàtics, col·labora amb Cinemania, Cuore, Ser Padres i ha publicat tres llibres. Aquest prolífic personatge virtual compta amb més de 85.000 seguidors a Twitter i acostuma a comentar

¹⁴ Plataforma de microblogging que permet publicar diferent tipus de contingut multimèdia.

programes i xous d'impacte com "Casados a primera vista" o "Peking Express" entre d'altres. Antena 3 el presenta a la seva web com el "tuitero" oficial de "Top Chef". Va ser el responsable de la popularització del terme "tróspido" que va arribar a ser sobreimpressionat per Cuatro al programa "¿Quién quiere casarse con mi hijo?".

Hastags Tróspidos

Durant el desenvolupament de les primeres edicions del programa ¿Quién quiere casarse con mi hijo? (QQCCMH), es va popularitzar el terme "tróspido", sobre el qual feia anys [ja havia escrit](#) el Hematocrítico. La paraula va ser un èxit i va transcendir les xarxes socials, acabant sobreimpressionada al propi programa a les edicions posteriors.

López segueix la mateixa línia de pensament de Colubi pel que fa a subjectivitat de la definició de la teleporqueria, per a ell és una qüestió de gustos. Defensa que aquests tipus de programes tenen una alta audiència perquè són programes de qualitat, moralment qüestionables, però amb un esforç de realització important que s'ha de reconèixer com un atractiu.

Pel que fa a les afectacions socials de la infratelevisió considera que és un cercle virtuós de retroalimentació contínua. La societat és responsable de la televisió que té i la televisió és responsable de reflectir-la. Pel que fa als programes considerats brossa resta importància a les seves implicacions, atès que, segons ells, són productes que tenen l'única pretensió d'entretenir.

Com "El Hematocrítico", Miguel Ángel Lopez, té més de 85.000 seguidors a Twitter. Molts comenten amb ell multitud de continguts televisius en *prime time*. Defensa que

aquesta pràctica contribueix a augmentar l'audiència atraient a un públic interessat en divertir-se a costa de fer mofa de determinats continguts. Però va encara més enllà i afirma que la interacció social contribueix a la proliferació i a la perpetuació d'aquest tipus de programes.

Hay programas cuya evolución va unida a la popularidad de los hastags. Un ejemplo es el caso de Quien Quiere casarse con mi hijo, y los hastags tróspidos. Cada año los personajes son más tróspidos. (...) Hay programas que se diseñan especialmente para esto.

Javier Díaz Guardiola té un perfil especialment interessant atès que de forma professional es dedica al món de l'art, un espai generalment reservat a elits de classe cultural elevada. És periodista, responsable de la publicació setmanal ABC Cultural, crític d'art i comissari d'exposicions. I com ell mateix diu al seu perfil de Twitter, a les nits estripa programes de televisió.

Com passava amb Colubi, Guardiola pensa que la televisió només ha d'entretenir i que no s'hauria de cercar cap responsabilitat al mitjà pel que fa a la influència social que pugui tenir.

Nadie reduce su nivel cultural por consumir telebasura, ni el hecho de verla es significativo del nivel cultural de nadie. (...) En nuestra época los ídolos eran otros, pero siempre ha habido ídolos a los que imitar. Y si bien es cierto que se ha generado una especie de idea falsa en torno a la fama fácil como forma rápida de ascender socialmente, ésta no es peor que la de los banqueros del pelotazo de las tarjetas black. Los valores sociales no emanan de la televisión.

Pel que fa a la televisió social, el periodista té clar que l'atractiu és la interacció social amb els amics, reals o virtuals, que es troben a la xarxa fent el mateix. No interessa el programa, sinó la crítica compartida i la diversió que la mofa genera.

La propia televisión se ha aprovechado de este fenómeno. Todos los programas incluyen un hashtag para que les sigan. Es el habla de mí aunque hables mal. (...) Programas como ¿Quién quiere casarse con mi hijo?, están ideados para que la gente se cachondee. La estética, la música, los personajes, están cuidadosamente elegidos para eso. (...) Para los tuiteros que comentamos este tipo de programas no tiene sentido verlos horas después, el atractivo radica en poder comentarlo en tiempo real. Verlo posteriormente, en soledad, no tiene ningún interés. En ese momento te das cuenta de que son telebasura.

Pel que fa als beneficis que obtenen les cadenes fomentant aquest tipus de consum televisiu interactiu, Guardiola té la teoria que amaguen un interès econòmic.

Ahora se puede elegir que ver y cuando, se produce una fragmentación de las audiencias. Comentar los programas en tiempo real permite asegurar una audiencia de unos cuantos miles de usuarios que están, sí o sí, viendo el programa y comentándolo. A las cadenas les interesa ese seguimiento para garantizar a los anunciantes una audiencia especialmente atenta y de un perfil demográfico determinado, unos elementos muy valiosos en el terreno publicitario.

Com es desprèn d'una anàlisi de totes les opinions exposades, més enllà d'una delimitació clara del concepte, hi ha conformat un mapa conceptual sobre la infratelevisió. Romanen obertes al debat les qüestions que dibuixen la línia entre l'entreteniment fàcil i manca de valors morals i ètics.

Tot i que pot semblar fàcil d'identificar, la frontera que separa aquests dos conceptes és difusa i sovint impossible de delimitar. I és que temes com la afectació social d'aquest tipus de programes, la gravetat dels seus efectes, la seva funció o manca de la mateixa, o el nivell cultural o de desinformació que representen, estan subjectes de forma incontestable a escales de valors que alhora es basen en aprenentatges socials i qüestions identitàries, sociològiques i psicològiques que corresponen al terreny de l'individu, per tant, esdevenen totalment subjectives.

Capítol V

Els continguts “brossa” i el seu consum a Espanya

1. Classificació de la programació

De forma genèrica per referir-se a la infratelevisió sovint es fan servir alguns gèneres concrets. Per exemple, s'acostumen a relacionar els *Reality Shows* o els *talk shows* amb la telebrossa gairebé sense fer distincions entre els diferents programes que poden englobar un mateix gènere.

D'altra banda, i com hem vist, la infratelevisió també és considerada per l'Institut d'Estudis Catalans i per alguns experts, com un gènere en sí mateixa malgrat la controvèrsia que s'hi genera quan s'intenta delimitar-la per la falta de convencions. Així doncs, en cas de concloure que la infratelevisió és efectivament un gènere, estaríem davant d'un metagènere, que inclouria diferents tipologies de continguts que poden, alhora, englobar-se dintre de diferents gèneres televisius.

Pepe Colubi (2003) feia una classificació dels gèneres que més infratelevisió han produït, que avui esdevé especialment significativa de l'evolució que han seguit el tipus de continguts i programes considerats brossa. Analitzem tot seguit una llista actualitzada d'aquests gèneres des de principis dels 90 fins l'actualitat. La classificació inclou exemples de programes de diferents èpoques, un exercici que permet comprovar l'evolució que han seguit els gèneres, alhora que il·lustra amb casos reals les diferències existents entre programes considerats d'un mateix tipus.

Més endavant s'analitzaran alguns dels programes més significatius de la infratelevisió en general, tanmateix, els gèneres aporten potser la única possibilitat de classificació de la infratelevisió.

GÈNERES "INFRATELEVISIUS"

Taula 3. Gèneres Televisius i Exemples

Gènere	Primers programes	Evolució
Reality Shows	<i>Quién sabe dónde</i> <i>La Máquina de la verdad</i> <i>Sorpresa, Sorpresa</i> <i>Lo que necesitas es amor</i> <i>Confesiones</i>	<i>Gran Hermano</i> <i>¿Quién quiere casarse con mi hijo?</i> <i>Supervivientes</i> <i>Pekin Express</i> <i>Casados a primera vista</i>
Talk shows	<i>Hablando se entiende la gente</i> <i>Pasa la vida</i>	<i>El diario de Patricia</i> <i>La Noria</i> <i>La sexta Noche</i> <i>Qué tiempo tan feliz</i>
Late Shows	<i>La sonrisa del pelicano</i> <i>Esta noche cruzamos el Mississippi</i> <i>Crónicas Marcianas</i>	<i>En el Aire</i> <i>El último mono</i> <i>Hable con ellas</i> <i>Buenafuente</i>
Serials i telenovel·les	<i>Los ricos también lloran</i> <i>Cristal</i> <i>Rubí</i> <i>La dama de rosa</i>	<i>Amar en tiempos revueltos</i> <i>Acacias 38</i> <i>Amar es para siempre</i> <i>Yo soy Bea</i>
Concursos	<i>¡Ay, qué calor!</i> <i>Su media naranja</i> <i>Uno para todas</i> <i>El semáforo</i>	<i>Tu cara me suena</i> <i>Más que baile</i> <i>Mira quien salta</i> <i>Mujeres y Hombres y Viceversa</i>
Magazines	<i>De tú a tú</i> <i>Noche de Tal y Tal (con Gil y Gil)</i> <i>Hola Raffaella</i> <i>Cita con la vida</i>	<i>Sálvame</i> <i>Espejo público</i> <i>Las mañanas de la 1</i> <i>El programa de Ana Rosa</i>
Programes del cor	<i>Corazón, Corazón</i> <i>Qué me dices</i> <i>Sabor a ti</i>	<i>Sálvame Deluxe</i> <i>Tómbola</i> <i>Salsa rosa</i>
Esportius	<i>Goles son amores</i> <i>El domingo</i>	<i>El chiringuito de jugones</i>

Font: Elaboració pròpia

- **Xous d'impacte (Reality Shows)**

Malgrat el seu nom significa literalment xous de realitat, la traducció al català que s'ha fet del terme és xous d'impacte perquè, segons el diccionari terminològic català TERMCAT, representa només els aspectes més morbosos, escandalosos o marginals de la realitat.
- **Talk shows**

Es tracta d'un gènere molt ampli, que engloba qualsevol tipus de programa on el diàleg o la conversa sigui protagonista. Pot incloure des de entrevistes fins a debats.
- **Late Shows**

Xous nocturns que, per emetre's en horari fora de la protecció infantil, poden incloure continguts per adults. Acostumen a ser talk shows nocturns.
- **Serials i telenovel·les (culebrones)**

Els fulletons són telesèries molt llargues i melodramàtiques que expliquen històries d'amor protagonitzades per un seguit de personatges arquetípics. Normalment s'associen a les produccions llatinoamericanes, però en general es caracteritzen per ser productes de baixa factura i gairebé a tots els països se'n produeixen.
- **Concursos**

Tot i que no és un gènere que es relacioni directament amb la infratelevisió, darrera de molts d'ells hi ha una clara cerca de l'espectacle, per sobre de les habilitats o coneixements dels concursants. Darrerament s'han afegit a aquesta categoria els coneguts com a *Dating shows*, en què la recompensa o premi és trobar parella. Recordem que, a més a més, que molts programes de tele realitat són alhora, concursos.
- **Magazines**

Aquest gènere hibrida diferents gèneres, atès que pot incloure entrevistes, debats, reportatges, actuacions musicals, informatius.

- **Programes del cor**

L'equivalent a la premsa rosa però en televisió. Acostumen a ser programes que basen la seva temàtica de forma exclusiva en la vida dels famosos del món del cor i l'àmbit social. A l'actualitat hi ha pocs programes que es dediquin en exclusiva a la crònica social, sent un dels gèneres que més ha evolucionat

- **Esportius**

Tot i que, com els informatius o la informació del temps, l'esport semblaria restar allunyada de la brossa televisiva, el cert és que hi ha programes que han convertit en espectacle la informació sobre el món de futbol, com hem vist, amb alguns exemples memorables.

Hi ha una altra categoria de programes que mereixen una menció apart. Són aquells espais, emesos normalment de matinada, destinats únicament a guanyar diners mitjançant les trucades dels espectadors a telèfons de pagament. Des de concursos de panels irresolubles fins a endevins i cartomàntics que fan negoci d'un engany que, per consentit, no deixa de ser menys engany. Tot i que aquests tipus de programes traspassen un dels pocs límits morals que sí que estan ben definits a la televisió, com és el de l'estafa, com comprovarem més endavant, la gent no acostuma a fer-ne referència quan és preguntada sobre la teleporqueria.

EL CAS TELECINCO

Telecinco és un dels líders de la graella de programació pel que fa a continguts considerats infratelevisió. Gran part dels seus programes poden englobar-se dins d'algun (o alguns) dels gèneres esmentats. De fet, molts dels programes que s'han posat d'exemple són de la cadena generalista.

Telecinco té una sèrie de particularitats que cal tenir present alhora d'analitzar la seva programació. Els programes tipus magazine i *Talk show* s'alimenten dels concursos d'impacte que emet la pròpia cadena de forma contínua. Aquest canal sempre té en emissió, com a mínim, un *reality*. Per posar un exemple, en acabar la darrera edició de *Gran Hermano*, va començar *Gran Hermano VIP*. Quan finalitzava *Gran Hermano*

VIP començava *Supervivientes*, que a hores d'ara encara s'emet mentre s'anuncien els càstings per la propera edició de *Gran Hermano*.

Cuatro segueix una estratègia similar, però centrada en un altre tipus de concurs, no tan basat en la convivència enclaustrada i/o vigilada 24 hores dels concursants, sinó en posar a prova de diferents formes a uns, per norma general, excèntrics personatges. Són exemples clars: *Granjero busca esposa*, *Un príncipe para Corina*, *¿Quién quiere casarse con mi hijo?* o l'actual *Pekín Express*. Com comentava Díaz Guardiola a l'entrevista, hem de recordar que aquest darrer programa, igual que *Supervivientes*, va néixer com a concurs d'esforç físic i mental, mentre que a les darreres edicions els càstings s'han centrat cada cop més en la tria de personatges que cridin l'atenció per les seves rareses o excentricitats.

Però la diferencia entre Telecinco i la resta de canals va més enllà del tipus de *reality*. La cadena de Mediaset omple la seva graella gairebé al complet parlant dels seus propis programes o col·laboradors. És a dir, s'alimenta dels seus propis continguts. Es produeix una espècie de cercle virtuos en què programes com *Sálvame* suposen una autèntica cantera de personatges que poden acabar en qualsevol dels *realities* del propi canal; així com de notícies que poden ser comentades al dia següent en el programa matinal d'Ana Rosa Quintana, per posar un exemple.

Sovint, els col·laboradors, periodistes i presentadors de Telecinco estan sotmesos també a la mateixa falta d'intimitat que els personatges als que segueixen en les seves discussions i tertúlies sobre la crònica rosa. Tot fa pensar que els espectacles de crits, plors i insults que cada tarda ofereixen els col·laboradors de *Sálvame* i que semblen improvisats, són en realitat actuacions teatrals destinades a mantenir el públic enganxat amb les misèries íntimes dels propis col·laboradors. No obstant, a jutjar pel temps que porta en antena el programa, molt superior al d'altres intents similars de la resta de canals, sembla que la fórmula funciona.

PROGRAMES "INFRATELEVISIUS"

Com hem vist, els programes que es consideren teleporqueria no segueixen una evolució homogènia. Els gèneres s'han hibridat i cada cop s'inclouen continguts més difícils de catalogar. Dit això, qualsevol llista que elaborem avui sobre la programació brossa tindrà una utilitat molt efímera.

Els programes i els formats aguanten poc sense introduir novetats. Fins i tot programes que porten més de catorze temporades, com *Gran Hermano*, varien de manera que la tria dels concursants i la convivència és diferent en cada edició. A més a més, com s'ha comentat, sobretot pel que fa als xous d'impacte, Telecinco i Cuatro els emeten de forma cíclica, de manera que el fet que no estiguin actualment en la graella televisiva no significa que estiguin cancel·lats, sinó només en una aturada entre temporades.

El nombre de temporades que es manté un programa en la graella televisiva és significatiu del seu èxit. La fidelitat del públic és un factor decisiu en aquest sentit, tot i que un programa no sigui líder d'audiència, un volum de públic fidel considerable permet garantir la continuïtat.

Ateses les característiques subjectives dels criteris que s'han considerat tradicionalment per catalogar la infratelevisió, es fa difícil elaborar una llista tancada dels programes que poden ser considerats com a tal. Amb l'anàlisi dels gèneres ja ens hem pogut fer una idea de la ingent quantitat de programes que són susceptibles de qualificar-se com "Telebasura".

No obstant, hi ha exemples paradigmàtics dels quals gairebé ningú dubta de la seva "brutícia". La següent llista és un resum d'alguns d'aquest programes que, malgrat les crítiques rebudes, han mantingut la continuïtat i els índex d'audiència des del començament de les seves emissions.

Gran Hermano (Reality Show. Telecinco)

Un grup de concursants viuen tancats i vigilats 24 hores al dia en una casa, fent proves que un supervisor els hi va posant. Setmana a setmana es produeixen nominacions i expulsions (que decideixen els espectadors) fins que queda només un guanyador.

Les primeres edicions del programa van generar un fort debat social sobre la infratelevisió però el seu èxit va provocar l'aparició de formats molt similars. Molts dels primers concursants de *Gran Hermano* es van incorporar als programes que comentaven el propi *reality* i alguns d'ells encara continuen de col·laboradors a la cadena de Mediaset.

Gran Hermano ha aguantat totes les polèmiques estoicament. Porta 14 temporades amb concursant anònims i 4 edicions de personatges famosos. La darrera va comptar amb la presència de Belen Esteban i va suposar un èxit d'audiència. La final emesa el 26 de març va aconseguir gairebé 5 milions d'espectadors, un 35,9% de *share*¹⁵.

¹⁵ Les dades d'audiència s'han obtingut de la web formulatv.com/audiencias

Supervivientes (Reality Show. Telecinco)

Molt similar a Gran Hermano, però enlloc d'una casa tot succeeix a una paradisiaca illa deserta i els concursant no disposen de menjar, llits o estris bàsics per la higiene personal.

Es va idear com un concurs de supervivència de gent anònima que va començar les seves emissions a Antena 3. Posteriorment va adaptar el format americà amb concursants famosos. Actualment s'emet en Telecinco i des de la seva primera edició porta 14 temporades. L'edició del 28 de maig va tenir una audiència del 27,1% de share.

¿Quién quiere casarse con mi hijo? (Dating Show. Cuatro)

Tres nois i les seves respectives mares, seleccionen cadascun a un grup de pretendents per triar parella.

Durant el transcurs de les setmanes els pretendents tenen cites i són expulsats segons els gustos i preferències de la mare i el fill, amb els quals conviuen durant la seva estança al programa. La darrera edició del programa, la quarta, va tenir una mitjana de 12,6% amb més de dos milions d'espectadors, una dada molt superior a la mitjana que obté el canal, que es manté entre el 7 i el 8%.

Aquest programa va ser un dels primers que van reflectir l'èxit de la televisió social, convidant als espectadors a comentar el programa mitjançant Twitter. Va apropiar-se del terme "tróspido" que havia popularitzat a les xarxes Miguel Lopez (el hematocrítico), convertint-lo en un dels *hashtags* més utilitzats a la popular xarxa de microblogging.

Sálvame (Magazine. Telecinco)

El format d'aquest programa és diferent al de la resta de magazines i de programes del cor. Els col·laboradors comenten temes de la crònica rosa i els xous d'impacte de la pròpia cadena, del que sovint ells mateixos en formen part.

Va començar les seves emissions al 2009 i amb més de 6 temporades i 4 hores de durada en la franja horària de la tarda, la seva versió diària se situa gairebé sempre entre els 10 programes més vistos de la televisió amb una mitjana aproximada de 1.900.000 espectadors.

L'edició especial, Sálvame Deluxe, que s'emet els divendres en prime time, es basa en entrevistes a personatges famosos o col·laboradors, així com en el sotmetiment dels mateixos a un polígraf. Com la seva edició diària, el "Deluxe" també fa gala d'unes bones dades d'audiència. Tot i que l'èxit depèn del caixet dels convidats, el *share* del programa se situa entre el 17% i el 24% i acostuma a superar els 2 milions d'espectadors.

Mujeres y Hombres y Viceversa (Dating show. Telecinco)

Es tracta d'un programa concurs en què l'objectiu és trobar parella. Dos nois i dues noies ocupen un tron i són els protagonistes temporals i de forma alterna dels programes. Els "tronistes" reben i se citen amb els pretendents que volen conquerir-los.

El programa se situa al centre de la polèmica sobre la influència de la infratelevisió en la societat atès que tant "tronistes" com pretendents, representen un perfil social frívol i aparentment sense valors. Prima la bellesa física i els conflictes entre els nois i les noies que poden tenir relacions íntimes amb diferents persones durant el transcurs del concurs. Tot i així, porta en antena des de l'any 2008 i ocupa la franja horària del migdia, entre les 12:45 i les 14:30h. La seva audiència es manté estable al voltant del milió d'espectadors que representen entre un 12 i un 14% del *share*.

Recentment el programa ha estat objecte d'una recollida de firmes a la plataforma [Change.org](https://www.change.org) per ser eliminat de la graella televisiva. Tot i que no és la primera vegada que un programa és objecte de la ira social, en aquesta ocasió no van ser els seus continguts, sinó les protestes dels seguidors del programa que criticaven a twitter que Telecinco donés prioritat a la informació sobre la [tragèdia aèria dels Alps](#) en què van morir 150 persones, retardant el començament del programa.

LES AUDIÈNCIES DE LA INFRATELEVISIÓ

Els índex d'audiència televisiva a Espanya els mesuren mitjançant audímetres que gestiona l'empresa Kantar Media (anteriorment Sofres) i que registren l'activitat de consum televisiu d'unes 4.600 llars a tot el territori nacional. Les dades que es recullen permeten conèixer el *share*, el *rating*¹⁶, el nombre d'espectadors o el minut més vist, entre d'altres dades. Cada matí es publiquen les dades d'audiència del dia anterior i periòdicament s'elaboren estadístiques per tal de que la indústria publicitària i els mitjans puguin planificar les seves accions tenint en compte les preferències del públic.

Així doncs, el *share* d'un programa determina en gran mesura el seu èxit o fracàs, és a dir, la continuïtat o la cancel·lació del programa. Les dades d'audiència es poden analitzar de diferent formes, sent habitual comparar el *share* dels espais que s'emetien en la mateixa franja horària a totes les cadenes, les llistes dels programes més vistos, el rànquing de cadenes més vistes i el minut d'or.

Comparativa de share

LUNES, 11 DE MAYO DE 2015

Cadena	Share
 TELECINCO	17.4%
 ANTENA 3	14.9%
 La1	8.2%
 LA SEXTA	8.1%
 CUATRO	7.8%
 FDF	3%
 NOVA	2.7%
 La2	2.7%
 DIVINITY	2.5%
 13TV	2.4%

Font: Ecotuve

¹⁶ Índex d'audiència d'un moment i canal específic, o mitjana del mateix, relatiu al total d'espectadors tinguin la televisió encesa o apagada. El *share* té en compte només els televisors encesos.

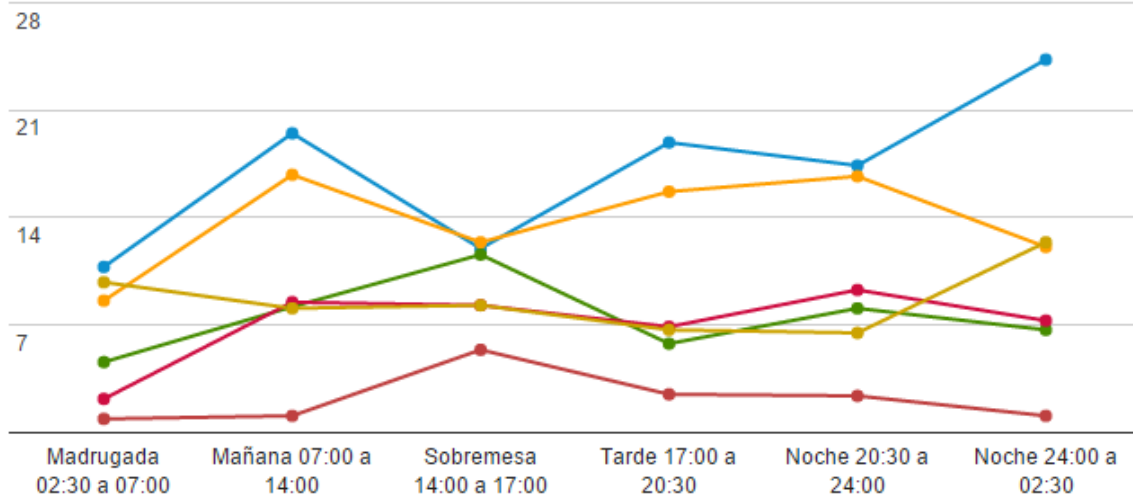
Audiències totals dilluns 11 de maig de 2015 (Rànquing 15 primers)

Rànquing	Programa	Cadena	Espectadors Share (%)
1	Vis a vis		3.928.000 21,2%
2	La que se avecina		3.798.000 22,6%
3	El Hormiguero		2.694.000 15,1%
4	Informativos Telecinco 21.00		2.523.000 18,7%
5	El Intermedio		2.263.000 13,3%
6	Antena 3 noticias 1		1.973.000 15,5%
7	Pasapalabra		1.965.000 18,8%
8	Telediario 1		1.844.000 14,4%
9	La que se avecina:making of		1.819.000 9,9%
10	Salvame naranja		1.808.000 19,2%
11	Amar es para siempre		1.744.000 15,5%
12	Salvame limon		1.742.000 14,7%
13	El secreto de puente viejo		1.721.000 18,0%
14	Los simpsons		1.696.000 14,7%
15	Informativos Telecinco 15.00		1.644.000 12,9%

Font: Ecotuve

LUNES, 11 DE MAYO DE 2015

Audiencias de las principales cadenas por tramos horarios.

Cadena	Total día	Madrugada (02.30 a 07.00)	Mañana (07.00 a 14.00)	Sobremesa (14.00 a 17.00)	Tarde (17.00 a 20.30)	Noche1 (20.30 a 24.00)	Noche2 (24.00 a 02.30)
TELECINCO	17.4	10.8	19.5	12	18.9	17.4	24.3
ANTENA 3	14.9	8.6	16.8	12.4	15.7	16.7	12.1
La1	8.2	4.6	8.2	11.6	5.8	8.1	6.7
LA SEXTA	8.1	2.2	8.5	8.3	6.9	9.3	7.3
CUATRO	7.8	9.8	8.1	8.3	6.7	6.5	12.4
La2	2.7	0.9	1.1	5.4	2.5	2.4	1.1

Font: EcoTuve

Taula 4. Comparativa dels shares dels canals a data 03/06/2015

	Share 02/06	Acumulat Juny	Total maig
Telecinco	16,4	16,5	15,4
Antena 3	15,3	14,3	13
La 1	11,1	9,4	9,9
Cuatro	6,6	7,4	7,3
La sexta	7,5	7,8	7,6

Elaboració pròpia. Font: EcoTuve

La infratelevisió entre els més vistos

Les dades d'audiència revelen el motiu pel qual continguts considerats infratelevisió es mantenen en la graella. Telecinco, com el canal que més continguts d'infratelevisió inclou a la seva graella és líder d'audiència mensual i al rànquing de programes més vistos s'hi pot comprovar com gairebé sempre s'hi poden trobar continguts brossa entre els 10 programes més vistos.

Taula 5. Comparativa de rànquings d'audiència diaris (dilluns – divendres)

	02-feb	10-feb	17-feb	26-feb	06-mar
1	Velvet	Informativos Telecinco	Informativos Telecinco	Gran Hermano VIP	Jose mota presenta
2	Informativos Telecinco	El Hormiguero	Pasapalabra	Gran Hermano VIP: Express	Informativos t5 21:00
3	Pasapalabra	En tierra hostil	El Hormiguero	Cuéntame cómo pasó	Pasapalabra
4	El Hormiguero 3.0	Levántate	Gran Hermano VIP: Última hora	Informativos Telecinco 21.00	Salvame deluxe
5	El Intermedio	Pasapalabra	Algo que celebrar	Pasapalabra	La hora de jose mota
6	Gh vip:ultima hora	Levantate express	Salvame naranja	El intermedio	El blockbuster
7	Telediario 2	El intermedio	El intermedio	El hormiguero 3.0	Antena 3 noticias 1
8	Salvame naranja	Salvame naranja	Telediario 2	Futbol:europa league	Salvame naranja
9	Telediario 1	Telediario 2	Antena 3 noticias 1	Salvame naranja	El secreto de puente viejo
10	El secreto de puente viejo	Antena 3 noticias 2	Telediario 1	Antena 3 noticias 1	Telediario 1
	09-mar	17-mar	25-mar	9-abr	17-abr
1	Los Nuestros	Champions League prorroga	Gran Hermano VIP	Cine / Avatar (2ª Parte)	Informativos t5 21:00
2	Informativos Telecinco 21.00	Champions League	Gran Hermano VIP: Express	Cuéntame cómo pasó	Jose mota presenta
3	El Hormiguero 3.0	Desafío Champions	Informativos Telecinco 21.00	El Hormiguero 3.0	Salvame deluxe
4	Casados a primera vista	Bajo sospecha / Nuria	El Intermedio	Casados a primera vista	Pasapalabra
5	El Intermedio	Levántate	Antena 3 Noticias	Informativos Telecinco 21.00	El blockbuster / john carter
6	El ministerio del tiempo	Informativos t5 21:00	El hormiguero 3.0	Pasapalabra	Antena 3 noticias 1
7	Gh vip:ultima hora	Pasapalabra	Pasapalabra	Telediario 1	El secreto de puente viejo
8	Pasapalabra	Levantate express	Telediario 1	El intermedio	Cine / gran torino
9	Antena 3 noticias 2	El hormiguero 3.0	El mentalista	Antena 3 noticias 2	Telediario 1
10	Salvame naranja	El intermedio	Telediario 2	La noche de james cameron	Amar es para siempre

Elaboració pròpia. Font: Ecotuve

2. Estudi del públic

Fins ara hem analitzat el fenomen de la infratelevisió des de diferents perspectives. Des de la concepció etimològica, des del debat generat per les diferents postures d'experts i professionals, i des de la seva presència i èxit a les granelles televisives. Hem de tenir present, no obstant, que les audiències recullen dades quantitatives sobre les preferències de consum televisiu, però no pas l'opinió del públic.

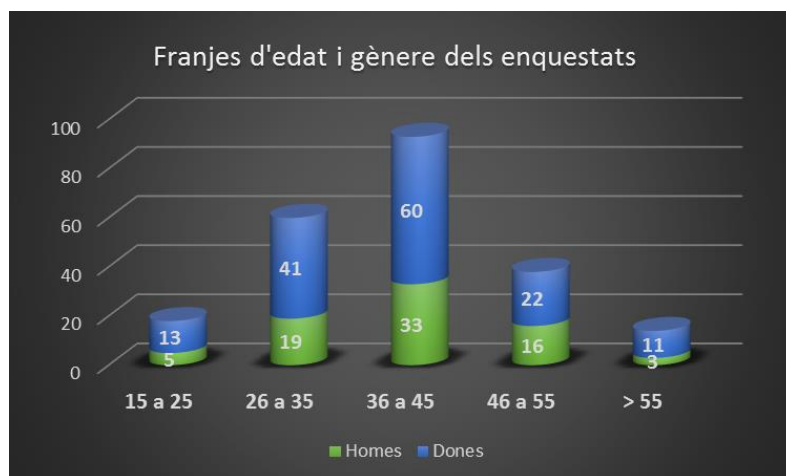
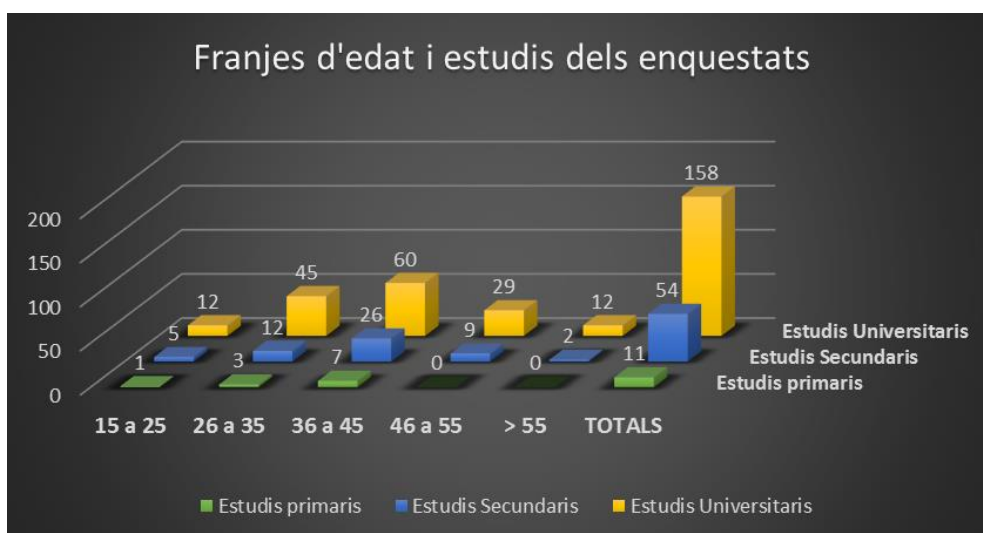
Per realitzar una valoració qualitativa de l'espectador amb respecte a la seva postura davant la infratelevisió, s'ha realitzat una enquesta en la qual han participat de forma anònima més de 220 persones de diferents perfils demogràfics. La intenció era recollir l'opinió dels enquestats sobre la infratelevisió i relacionar-la amb el seu consum televisiu i les dades de les audiències analitzades. A banda, també s'han recollit dades sobre el nivell de coneixement i pràctica de la televisió social entre els enquestats.

Així doncs, després d'unes preguntes genèriques per situar el perfil dels enquestats vers el seu consum televisiu, l'eix central de l'enquesta cercava obtenir les definicions i els continguts que els espectadors consideren infratelevisió. No es van posar límits en demanar definicions i noms de programes, i tampoc es van oferir definicions ni casos d'exemple, tot plegat de cara a garantir la no ingerència en la llibertat de les respostes.

D'altra banda, es perseguia conèixer com valoraven la influència d'aquests continguts en la societat i la valoració que se'n feia de la televisió nacional. Per finalitzar, s'inclouia un bloc dedicat a la pràctica de la televisió social.

PRESENTACIÓ DE LES DADES RECOLLIDES

S'han rebut un total de 227 respostes, de les quals s'han hagut de descartar 4 per correspondre a respostes repetides. Han participat 147 dones i 76 homes d'edats compreses entre els 17 i els 69 anys de diferents províncies del territori nacional. El nivell de formació dels participants és majoritàriament d'estudis superiors, concretament un 71% de la mostra té estudis universitaris, vers un 24% que afirma tenir estudis secundaris (FB, BUP, COU) i un 5% que compta amb estudis primaris (EGB, ESO).

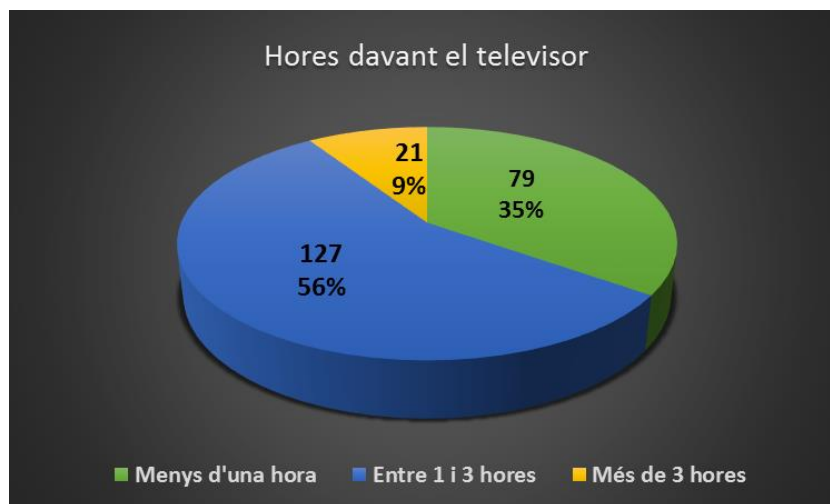
Taula 6. Franges d'edat dels participants a l'estudi

Franges d'edat	TOTAL	Homes	Dones	Estudis primaris	Estudis Secundaris	Estudis Universitaris
entre els 15 i els 25	18	5	13	1	5	12
entre els 26 i els 35	60	19	41	3	12	45
entre els 36 i els 45	93	33	60	7	26	60
entre els 46 i els 55	38	16	22	0	9	29
Més de 55	14	3	11	0	2	12
TOTALS	223	76	147	11	54	158

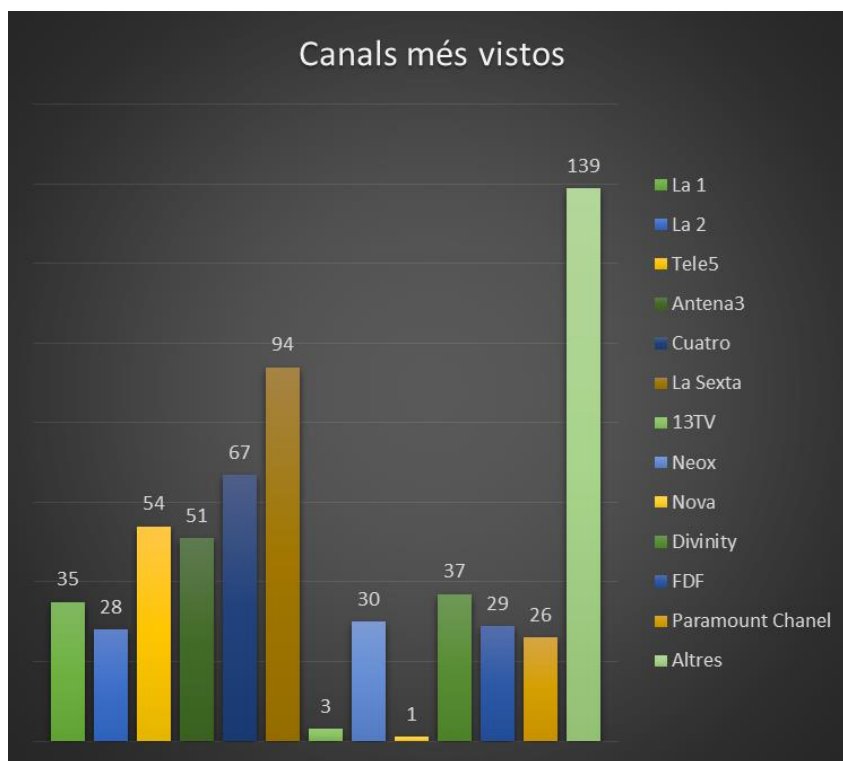
L'enquesta s'estructurava en 3 blocs de recollida d'informació: informació sobre consum televisiu, opinió sobre la infratelevisió, i coneixement i pràctica de la televisió social.

CONSUM TELEVISIU

El 55,9% dels enquestats, la franja majoritària, consumeix televisió entre 1 i 3 hores al dia. Només un 9,3% afirma veure la televisió més temps i un 34,8% no romanen ni una hora sencera davant l'aparell. D'aquest últim grup, dues persones afirmen no tenir ni tan sols televisió i tres més no veure-la mai.

Pel que fa als canals més vistos, s'oferien com opcions els canals generalistes nacionals principals i els seus secundaris, i es permetia afegir cadenes no incloses. La resposta múltiple convidava a triar més d'un canal, de manera que el nombre d'opcions triades supera les 223. El nombre total de tries és de 594, les quals s'han repartit tal com mostra el gràfic següent.

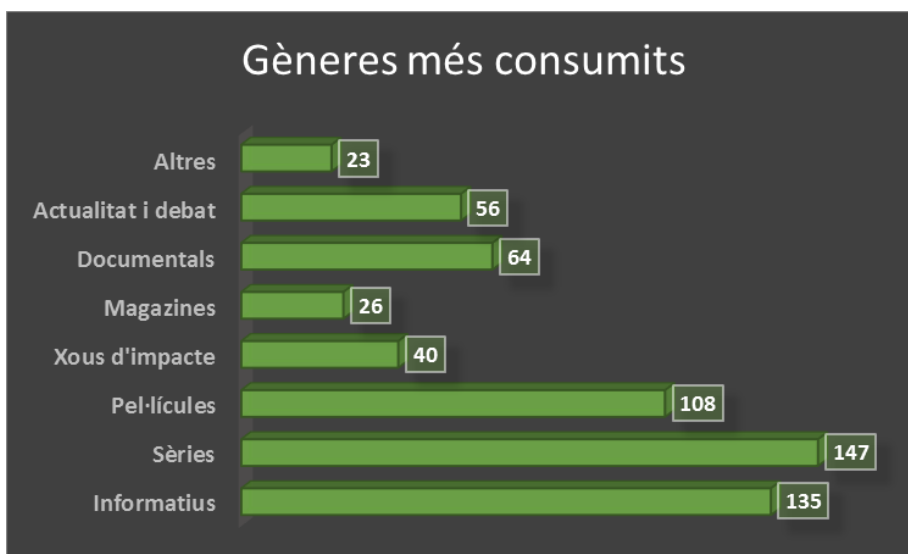

Cal destacar La Sexta com el canal més vist, seguit de Cuatro. Curiosament, com hem comprovat a l'apartat anterior, aquests dos canals registren dades d'audiència molt modestes en comparació, amb Telecinco, Antena 3 i La 1.

D'altra banda, els enquestats que consumeixen majoritàriament televisió no generalista nacional, tenien l'opció de marcar "Altres". En aquests casos (139), s'han indicat com a consum principal els canals autonòmics públics en un la majoria dels casos (TV3, 3/24, ETB, etc.) i, en menor mesura, canals temàtics de plataformes de pagament. També s'inclouen en aquesta categoria les 5 persones que no consumeixen televisió.

La darrera pregunta del bloc cercava conèixer els gèneres més consumits. Com succeïa amb l'anterior, la resposta múltiple ha donat com a resultat un nombre de tries superior al nombre d'enquestats. També s'inclouïa l'opció "Altres" per afegir gèneres que no estiguessin indicats. Aquesta opció ha estat la menys triada i entre els gèneres englobats s'han indicat majoritàriament programes esportius i continguts temàtics. D'igual forma, novament s'inclouen els 5 enquestats que no consumeixen televisió de cap mena.

Segons l'enquesta, són les sèries de televisió i els informatius el gènere més consumits, i fins i tot els documentals superen als magazines i xous d'impacte, que, a jutjar per les respostes i malgrat les dades d'audiència, esdevindrien clarament formats de consum minoritari.

INFRATELEVISIÓ I SOCIETAT

Aquesta part de l'estudi cercava conèixer la percepció dels enquestats sobre la infratelevisió. És la part més extensa i més difícil d'analitzar atès que diverses preguntes permetien el desenvolupament escrit de la resposta. Les qüestions anaven des de la descripció de la infratelevisió i els seus continguts, a la influència social de la

mateixa, passant per la responsabilitat de la seva existència i la valoració de la qualitat general de la televisió a Espanya.

Definició de la infratelevisió

Les dues primeres preguntes del bloc demanaven la definició de "Telebasura" i exemples de programes que entressin dins aquesta definició. Tot i que les 223 respostes són diferents, hi ha un seguit de paraules que s'han anat repetint en les respostes i que han permès establir la següent classificació. En aquest sentit, els grups i els mots utilitzats a cada resposta per delimitar-los, han estat els següents:

- **Televisió de baixes passions:** Sensacionalisme, escàndol, morbo, vida privada, intimitat, crispació, agressivitat, vulgaritat.
Exemples: *Programas repletos de cotilleos, peleas y discusiones con el fin de captar la atención del consumidor. / Programas donde todos hablan para sacar sus vergüenzas o las de sus conocidos por dinero / Los programas que utilizan el morbo*
- **Manca de valors:** (manca de) interès públic, interès general, ètica, moral, cultura, educació, decència, respecte (predomini de) incultura, immoralitat, obscenitat, falsedat, ofensa.
Exemples: *Aquellos programas con contenidos poco educativos. / Programas que van contra la moral de las personas haciendo difusión de noticias mayoritariamente falsas, donde se utiliza un vocabulario no apto en horario infantil. / Circo de indecencias.*
- **Consum fàcil:** buits de contingut, consum fàcil, evasió de la realitat, mala qualitat.
Exemples: *Programas dirigidos a alienar al espectador. / Programas que carecen de sentido, no aportan nada. / Programas de baja calidad hechos para aborregar.*

- **Programes del cor i xous d'impacte.** Respostes que han englobat els dos gèneres per definir la infratelevisió.

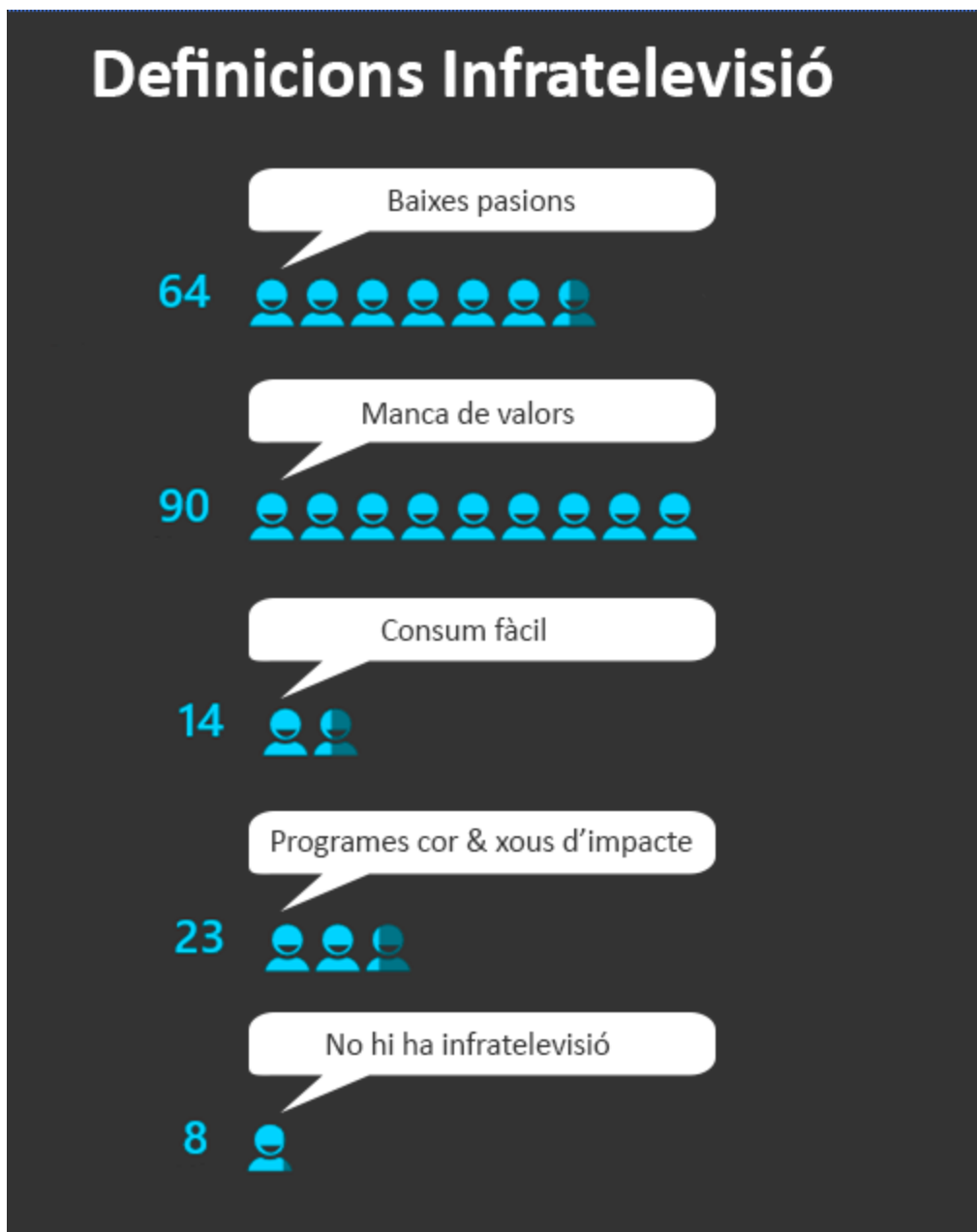
Exemples: *Los programas que hablan del corazón / Los cotilleos y los realities / programas para meterse con los famosos / los programas que hablan y critican la vida de los demás y también los realities.*

- **No hi ha infratelevisió.** Opinions que defensen que cap programa és brossa.

Exemples: *No creo que ningún programa sea Telebasura, cada uno ve lo que quiere. / No creo que exista la Telebasura, existe un déficit de educación. / Lo que muchos consideran basura para mi es entretenimiento.*

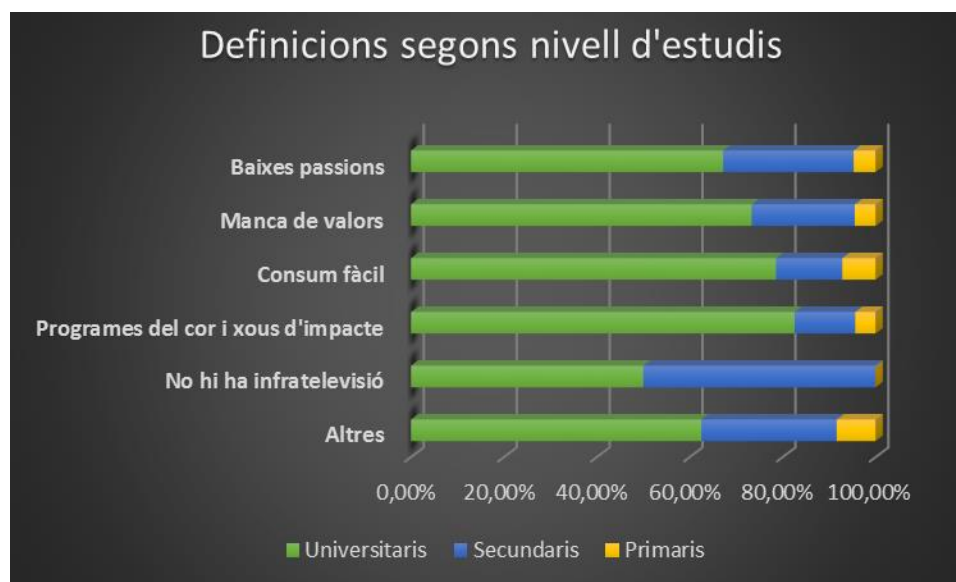
- **Altres:** Dins aquesta categoria es recullen valoracions genèriques, sovint poc descriptives, així com aquelles que no es poden incloure dins de cap categoria anterior. És el cas de la gent que opina que tota la televisió és brossa, o que un canal o un programa determinat és paradigma de la infratelevisió i el fan servir per definir-la.

Exemples: *El cáncer de la televisión / Telecinco / Sálvame / Toda la televisión / Casi todo menos los deportes y las noticias / Debates políticos y sucedáneos / Todo lo que se ofrece en prime time / futbol y programas de madrugada.*

Les definicions majoritàries són les que consideren la infratelevisió com aquella que funciona a base de treure partit de les baixes passions, seguides de les opinions que creuen que es tracta de continguts amb una manca de valors morals i ètics.

Pel que fa al nivell d'estudis, en ser els entrevistats majoritàriament universitaris l'anàlisi ofereix dades d'una població molt esbiaixada. D'aquesta forma, la proporció es manté per a totes les definicions, tret de per aquells que consideren que no existeixen continguts brossa (50% amb estudis secundaris i 50 amb estudis superiors).

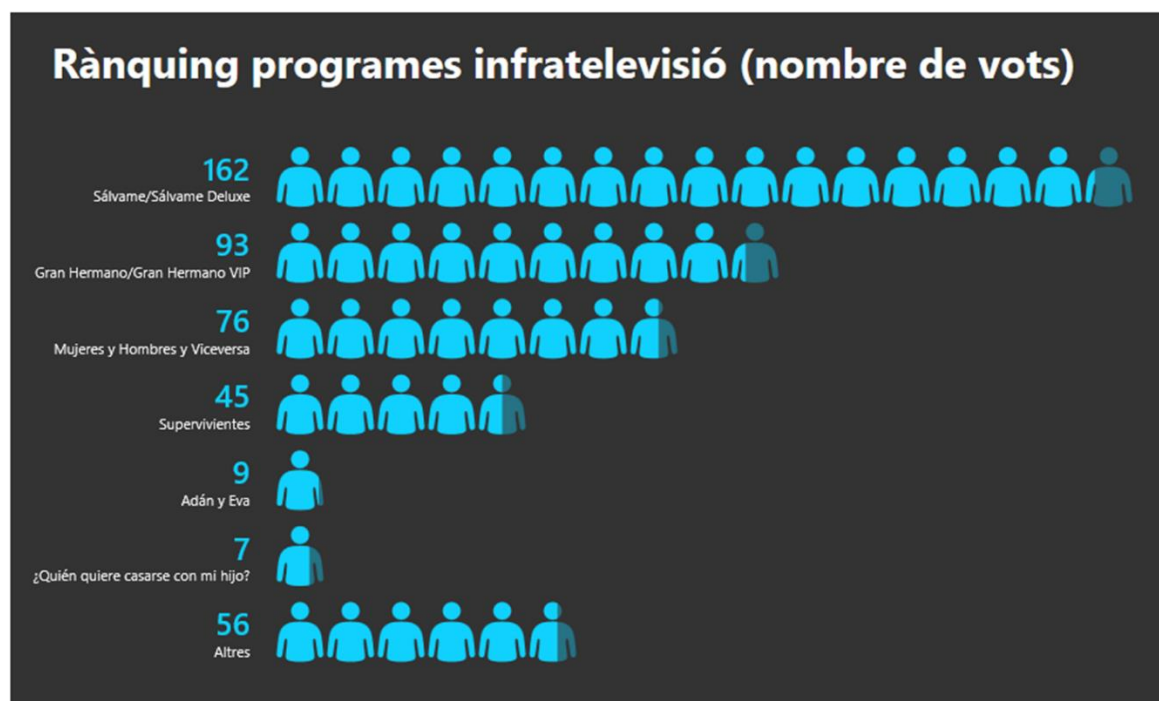
Taula 7. Definicions segons estudis

Definicions	Nivell Estudis						Total
	Universitaris		Secundaris		Primaris		
Baixes passions	43	67,19%	18	28,13%	3	4,69%	64
Manca de valors	66	73,33%	20	22,22%	4	4,44%	90
Consum fàcil	11	78,57%	2	14,29%	1	7,14%	14
TV del cor i xous d'impacte	19	82,61%	3	13,04%	1	4,35%	23
No hi ha infratelevisió	4	50,00%	4	50,00%	0	0,00%	8
Altre	15	62,50%	7	29,17%	2	8,33%	24
TOTALS	158	70,85%	54	24,22%	11	4,93%	223

A la segona part d'aquest bloc es demanava a l'enquestat si podia esmentar 3 programes que considerés *Telebasura*. Se cercava un doble objectiu, d'una banda el nivell de coneixement dels enquestats pel que fa a la graella d'infratelevisió segons el seu propi criteri, així com elaborar un rànquing d'aquells programes que són considerats més comunament telebrossa.

Gairebé un 50% dels enquestats ha esmentat 3 o més programes, un 21% ha estat capaç de mencionar 2 i un 9,42% només ha esmentat un programa. Cal destacar com a prop del 20% no ha estat capaç o no ha volgut dir un nom concret i, han deixat en blanc la resposta; han reconegut no conèixer cap, o bé han respòs amb definicions genèriques.

Pel que fa als programes esmentats, el rànquing l'encapçalen "Sálvame", "Gran Hermano", "Mujeres Hombres y Viveversa" i "Supervivientes", amb molta diferència. En total, s'han esmentat 42 programes, tanmateix, molts d'ell només una vegada o dues, un fet significatiu de la subjectivitat existent a l'hora de valorar determinats continguts. D'aquesta manera, el grup "Altres" inclou una llista de 36 programes esmentats de 1 a 5 vegades.

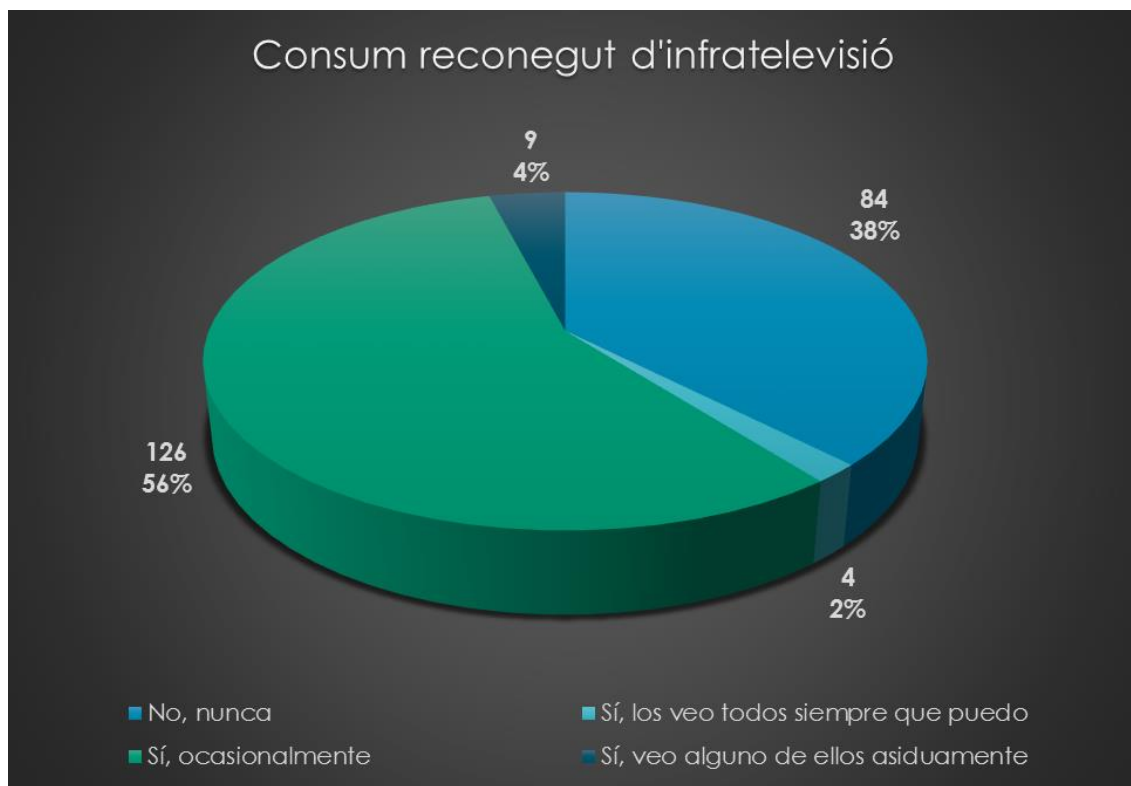

Programes esmentats al grup "Altres"

Cazamariposas (5)	El cascabel al gato (1)
Corazon (4)	El chiringuito de neox (1)
El gato al agua (4)	El hormiguero (1)
Masterchef (4)	Espejo público (1)
Qqtf (3)	Futbol (1)
Antena3 noticias (2)	Hay una carta para ti (1)
El programa de ana rosa (2)	Hay una cosa que te quiero decir (1)
Gandia shore (2)	Hermano mayor (1)
Salsa rosa (2)	Informativos Teles 5 (1)
Telenovelas (2)	Jugones (1)
Un tiempo nuevo (2)	La mañana de la 1 (1)
Aida (1)	La que se avecina (1)
Aquí hay tomate (1)	La sexta noche (1)
Arucitys(1)	La voz (1)
Conexión Samantha (1)	Los desayunos de tve (1)
Crakovia (1)	Mira quien salta (1)
Cuentame (1)	Telediario 1 (1)
Diario de patricia (1)	

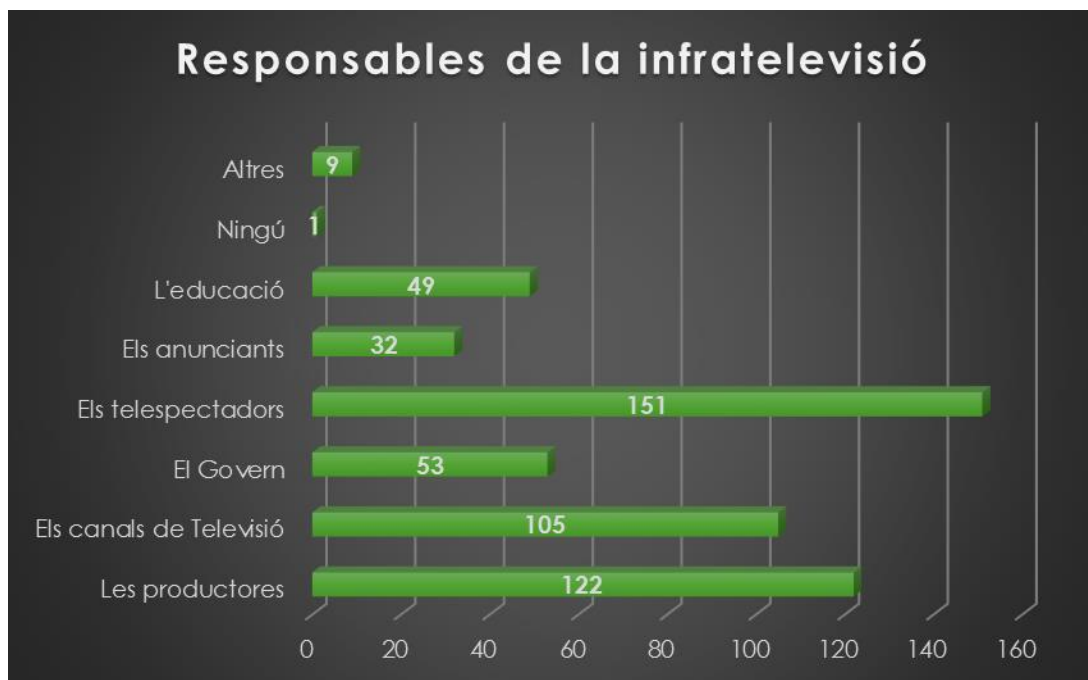
Pel que fa al consum de programes que els enquestats consideren infratelevisió, més del 60% reconeix haver-lo practicat en diferents nivells (ocasionalment, assíduament, o sempre) davant d'un 38% que nega haver consumit mai cap contingut que consideri infratelevisió.

Aquest últim resulta un percentatge alt, que fa dubtar de la veracitat de la informació aportada pels enquestats, atès que de no produir-se mai un consum, ni tan sols ocasional, no s'haurien de poder esmentar continguts concrets. Tot i així, només 44 persones han deixat en blanc o han respòs sense posar exemples a la pregunta anterior, malgrat són 84 els que afirmen no haver vist mai *Telebasura*.

Una part de les preguntes d'aquest bloc cercava conèixer l'opinió dels enquestats sobre la influència de la infratelevisió en la societat, així com els responsables de que existís. Un 88% de les persones que han respòs l'enquesta consideren que es produeix una influència negativa de la infratelevisió en la societat, davant un 12% que no creuen que es produeixi cap afectació. Tanmateix, un 92% està d'acord amb que la televisió és un reflex de la nostra societat.

D'altra banda, sembla que pels enquestats, els espectadors són els principals responsables de l'existència d'infratelevisió, tot i que no els únics. Novament existia la possibilitat de resposta múltiple i s'han produït 522 tries repartides com mostra el gràfic següent.

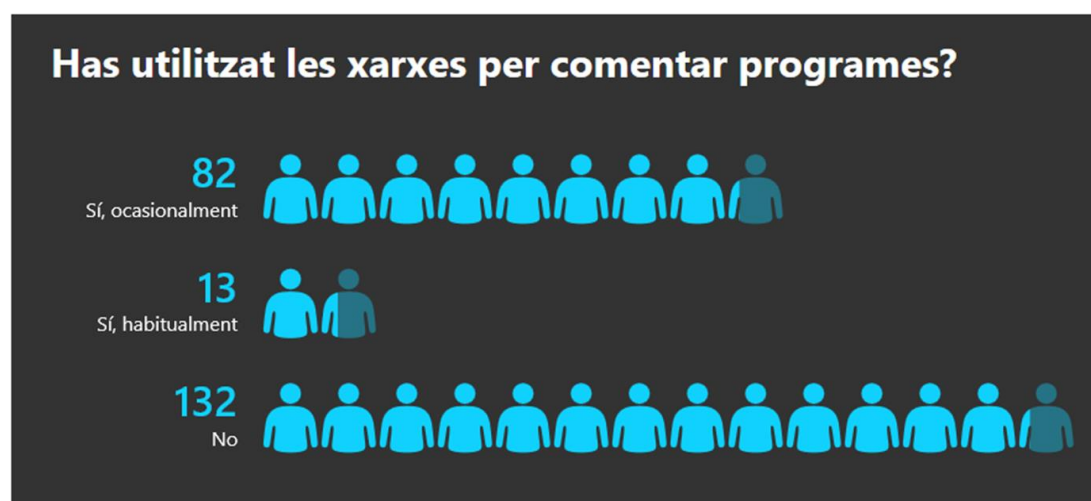

Per finalitzar el bloc sobre la infratelevisió i la societat, es demanava la valoració (del 0 al 10) de la televisió pública i privada a Espanya. Totes dues suspensen a ulls dels enquestats, amb notes molt similars.

TELEVISIÓ SOCIAL

El darrer bloc recollia les dades sobre el coneixement i la pràctica dels enquestats pel que fa a la televisió social. Només un 30% dels enquestats afirmen saber què significa la televisió social, i a prop d'un 60% ni tan sols n'ha sentit parlar. En aquest sentit, malgrat un 95% del enquestats és usuari de xarxes socials, només un 18,1% ha participat comentant o seguint programes a través de les mateixes i tan sols un 5% (82 enquestats) ho fa de forma habitual.

Taula 8. Tipus d'interaccions amb els programes

Tipus d'interacció	Nombre d'enquestats	Porcentatge
Enviant SMS als programes	8	3.5%
Comentant o seguint els programes a les xarxes socials	41	18.1%
Votant en concursos	9	4%
Participant en concursos	11	4.8%
No l'he fet servir	174	76.7%
Altres	3	1.3%

Pel que fa al tipus d'interaccions amb els programes, la majoria serien comentaris a les xarxes, tot i que els usuaris encara son una clara minoria els usuaris que fan servir les pantalles alternatives per interactuar amb la televisió de qualsevol de les maneres. Tot plegat posa de manifest que el fenomen de la televisió social és encara una pràctica incipient i poc coneguda, fins i tot entre persones amb un nivell d'estudis superior i usuaris de xarxes socials.

Capítol VI Conclusions

Conclusions

Amb aquest treball d'anàlisi es pretenia establir un marc de referència acadèmic que permetés delimitar els continguts considerats infratelevisió a Espanya. Es partia de l'anàlisi etimològica, ampliada amb el debat que ha acompanyat històricament els conceptes de *Telebasura*, *Telebrossa* o *Teleporqueria*. Un debat que enfronta dues postures oposades que, apropiant-nos de la classificació d'Eco, podríem anomenar els "apocalíptics" i els "integrats" de la infratelevisió.

Les qüestions que es debaten des de l'adaptació del concepte al castellà i al català són sempre les mateixes: la definició del terme, la classificació dels espais televisius entre bons i dolents, els límits ètics de l'entreteniment i l'espectacle a la televisió, la influència i la responsabilitat social del mitjà.

No obstant, calia contextualitzar un debat que va començar fa més de 25 anys, quan la televisió, la societat i la tecnologia eren molt diferents. L'oferta televisiva, la manera de consumir-la i els espectadors han canviat el panorama televisiu actual de manera que moltes qüestions romanen obertes.

El primer dels aspectes en què s'ha trobat consens rau en la qualificació pejorativa del concepte. Els termes groller (la RAE fa servir "zafio"), vulgar, morbo, violència, escàndols, entre d'altres, han esdevinguts gairebé convencions que avui tothom accepta. D'altra banda, un segon aspecte en què tothom coincideix, acadèmics, professionals, experts i públic, és que l'objectiu de la infratelevisió és atreure el màxim possible d'audiència.

Ambdues qüestions, no obstant, no aporten llum al debat que s'hi genera al voltant de la infratelevisió. D'una banda, definir amb termes pejoratius uns continguts que s'ha decidit batejar amb el qualificatiu de "porqueria" o "brossa", és tant una qüestió etimològica com de sentit comú. I pel que fa al caràcter gairebé comercial que se li atorga a la cerca de l'audiència, no s'allunyaria molt de qualsevol altre tipus de contingut. Qualsevol televisió necessita tenir audiència.

Les particularitats del concepte, no obstant, fan que, malgrat les convencions al voltant de les definicions, resulti gairebé impossible delimitar els continguts que configuren un espai com a *Telebasura*.

Com va passar a molts altres països, la denominació es va importar des de l'accepció anglesa TV *Trash*, i en el nostre cas resultava ideal per reflectir un tipus de programació al que no estàvem acostumats a l'Espanya de la televisió pública de dos canals. Els nous formats que portaven les cadenes privades irrompien trepitjant escales de valors morals i ètics majoritàries a un país amb una forta tradició confessional catòlica.

Però totes les convencions existents per definir la infratelevisió han resultat inútils a l'hora d'intentar catalogar els continguts amb precisió taxonòmica. És igual el nom que se li doni, *Telebasura*, *Infratelevisió*, *Telebrossa* o *Teleporqueria*, el debat no se situa al voltant de l'existència del concepte, sinó dels continguts que han de ser catalogats com a tal. Perquè el cert és que, el que per a uns pot resultar groller o vulgar per a d'altres no passa de ser un espectacle entretingut.

No estem davant d'una qüestió de preferències personals, d'uns continguts que determinades persones poden considerar avorrides, o sense interès (que també), sinó que ens situem davant d'un debat de base moral i ètica. Quan el que es posen sobre la taula són creences personals, sempre costa més assumir que hi ha d'altres postures igualment vàlides, que no han de ser necessàriament compartides, però que seria desitjable que fossin respectades.

Pot semblar cínic demanar respecte quan els espais televisius al·ludits sovint esventen draps bruts amb contínues faltes de respecte per tot, persones i drets com el de la intimitat o l'honor; però s'ha de tenir clar que el que s'hauria de respectar no és el contingut, sinó l'elecció personal de consumir-lo. Quan es qualifica un determinat tipus de televisió com a porqueria, inevitablement s'està acusant als seus espectadors de consumir porqueria. I tenint en compte els índexs d'audiència analitzats, no poca gent s'hauria de sentir ofesa quan es qualifiquen les seves preferències com brossa.

D'altra banda, també s'ha pogut comprovar com l'anomenada brossa televisiva és, sovint, molt efímera. A la televisió, sobretot als canals privats generalistes, la

innovació no és una opció, és una necessitat. No es pot córrer el risc d'avorrir a l'espectador repetint fórmules, per exitoses que aquestes hagin resultat en el passat. I aquesta cerca de la novetat contínua, persegueix sorprendre a l'espectador per cridar la seva atenció i mantenir-lo atent a la pantalla. Això no es pot fer amb fórmules conegudes i les productores i les cadenes de televisió ho tenen clar.

En aquest sentit, hi ha una tendència clara cap a l'espectacle de la què pocs gèneres televisius romanen aïllats. Fins i tot els informatius han patit aquesta evolució. Fer ús del dramatisme per informar o incloure vídeos que han esdevingut virals a les xarxes, són pràctiques habituals que tenim molt assimilades, però que hibriden informació real amb un estil narratiu propi de l'entreteniment. A qualsevol informatiu actual un vídeo curiós de Youtube o un robatori a un motel de Texas poden ocupar un temps que no tenen les notícies sobre la guerra de Síria, per exemple; les catàstrofes són explicades de forma dramàtica i les polèmiques omplen els minuts de morbo que, com hem vist, ve de la mà de la desitjada audiència.

Dramatitzar en excés o emfatitzar un fet poc rellevant pot ser una maniobra de distracció, pot crear opinions no basades en fets sinó en judicis de valor i pot esdevenir una forma de propaganda del grup empresarial que hi ha darrera de l'informatiu. En aquest sentit, seria d'esperar que les polèmiques principals es trobessin a l'enfrontament entre els conceptes d'informació i entreteniment i si bé ambdós conceptes no han de ser per força antagònics, la realitat és que els fets noticiables generadors d'opinió pública són, per norma, poc atractius i difícils de complementar amb l'entreteniment, sense que la informació real quedi en algun moment mínimament desvirtuada.

En aquesta línia, Carlos Elías posava l'accent en el perill que suposava la contaminació del periodisme amb teleporqueria, però la immensa majoria dels teòrics, experts i públic en general, centren el debat sobre els continguts brossa per referint-se a programes ideats única i exclusivament per entretenir. *Gran Hermano*, *Sálvame*, *Mujeres y Hombres y viceversa*, són programes d'entreteniment, als quals no es pot buscar cap funció culturitzadora perquè, simplement, no la persegueixen. No són programes culturals, ni informatius, són una opció d'entreteniment d'entre moltes altres.

Com apuntava Pepe Colubi, aquest debat no té un correlat a d'altres formes d'entreteniment. Ningú no debat sobre el cinema porqueria, tot i que existeixen gèneres clarament grollers, vulgars i violents com el cinema *gore*, (literalment, cinema sang). Perquè tenim assimilat que l'entreteniment es basa en opcions de consum lliures. Fins que parlem de televisió, llavors el discurs es radicalitza: quan encenem la televisió desitgem que aparegui un contingut entretingut i "digne" a tots els canals existents.

Això succeeix perquè a la televisió, com a mitjà de comunicació de masses, se li atorga sovint una responsabilitat social que va molt més enllà de la exigida a la resta de mitjans. No es pot delegar en la televisió la funció d'educar la societat, ni tan sols la funció de reflectir-la. Sabem que l'educació no està a la televisió, ni a cap mitjà de comunicació. Hem d'assumir que amb la resta de valors passa el mateix. La televisió no té l'obligació d'educar, no té l'obligació de culturitzar, no té l'obligació de cenyir-se a cap escala de valors d'una o altre confessió. En el moment que li atorguem alguna d'aquestes funcions és quan el mitjà decep i afloren les postures més apocalíptiques.

Per la seva banda, aquells que opinen que la televisió és una opció d'entreteniment més entre d'altres, no qüestionen gairebé cap contingut, tret dels que directament incompleixen la llei o trepitgen els drets de l'individu. Aquests últims són en realitat els continguts brossa, els que sí que es poden delimitar amb el marc legal existent. Més enllà de la legalitat, la responsabilitat social del mitjà pot ser discutida, però difícilment consensuada.

Perquè quan parlem de responsabilitat, parlem de la capacitat de respondre d'alguna cosa, del compliment d'un deure o d'un compromís. I si els compromisos legals es compleixen en la majoria dels casos, només ens quedaria per analitzar la responsabilitat d'un possible canvi dels valors socials a pitjor del que no podem culpar a la televisió. En aquest sentit, la identitat cultural dels individus es configura gràcies a l'ambient familiar, educatiu i social, no al televisiu. Resulta difícil creure que aquesta identitat es pugui malmetre pel fet de consumir espais televisius amb unes determinades convencions narratives que, a més a més, es troben en continua evolució.

D'altra banda, sovint s'acusa també als governs per la manca de regulació. En aquest sentit, Ernest Benach apuntava la necessitat d'un organisme regulador dels continguts com a paradigma per evitar la infratelevisió. Posava com exemple el cas de Catalunya, on el CAC té assignada aquesta funció reguladora que ha aconseguit evitar els continguts "brossa" a l'autonomia. Però el polític català també afirmava que la televisió és un reflex de la societat i assenyalava, novament, la diferència entre la societat catalana i la resta d'Espanya. D'aquesta manera, la televisió generalista nacional esdevindria el reflex de tota la societat espanyola, excepte de la catalana que tindria en la televisió autonòmica el seu propi reflex. Assumiríem així que els catalans, tot i tenir accés, no sintonitzem mai Telecinco. I si les dades d'audiència no desmentissin aquest extrem, finalment cabria preguntar-se si el reflex de la societat catalana de Benach no estaria una mica esbiaixat per la pròpia regulació del CAC.

En qualsevol cas, cal recordar que parlem de la influència social d'uns continguts que, insistim, estan delimitats amb valors morals i ètics de caràcter subjectiu. Tot plegat ens porta a concloure que banalitzar no és necessàriament convertir en brossa, que una persona pot tenir molt clares les seves baixes passions, mentre que un altra només les considera això, passions, ni altes ni baixes. Que la cerca d'espectacle no és necessàriament dolenta. Que el "tot per l'audiència" no significa "aquesta és l'única televisió possible". Que la televisió omple les graelles d'espectacle, en un intent gairebé desesperat de cridar la nostra atenció, perquè està perdent el seu protagonisme històric, o si més no, compartint-lo amb les altres pantalles de les llars (mòbils, ordinadors, tauletes,...).

Avui els individus tenim accés a una diversitat de continguts d'un abast prou important com per triar per qui, com, quan i on volem informar-nos i/o entretenir-nos. Potser és hora de restar-li solemnitat a un mitjà que, cada cop més, només persegueix entretenir.

Bibliografía

Bibliografia

- Alonso, A., & Arzo, I. (2007). *Basura Hedionda. El impacto de la telebasura en internet y su revisión quintacolumnista*. Recuperat el 02 de maig de 2015, de Trípodos. Num. 21: <http://www.raco.cat/index.php/Tripodos/article/view/73551/85208>
- Anyóés, L. (2007). *Identitat estética en la hipermodernitat*. Recuperat el 03 de maig de 2015 de Trípodos. Num. 21: <http://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=2381552>
- Barabino, G. (2003). *La violencia y los medios masivos de comunicación. ¿Oferta o Demanda?* Recuperat el 03 de maig de 2015, de Razón y Palabra. Num. 33: <http://www.razonypalabra.org.mx/anteriores/n33/gbarabino.html>
- Baudrillard, J. (1970). *La Sociedad de consumo. Sus mitos, sus estructuras*. Madrid: Siglo XXI de España Editores, SA (2009).
- Bouza, F. (2001). *Cultura y gusto al inicio del siglo XXI: sociología de la basura*. Recuperat el 01 de maig de 2015, de Revista de Occidente. Núm. 243. Pàg. 5-19: <https://www.ucm.es/data/cont/docs/471-2013-11-05-cultura.pdf>
- Buenafuente, A. e. (2011). *Lo que vendría a ser la televisión en España según Buenafuente y el Terrat*. Barcelona: Planeta.
- Bueno, G. (2002). *Telebasura y Democracia*. Madrid: Ediciones B.
- Busquet, J. (2001). *La violencia en la mirada. Proposta d'un mètode d'anàlisi de la violència a la televisió*. Recuperat el 03 de maig de 2015, de Treballs de Comunicació. IEC.: <http://publicacions.iec.cat/repository/pdf/00000002/00000024.pdf>
- Busquet, J. (2007). *El sociòleg davant el mirall*. Recuperat el 03 de maig de 2015 de Trípodos. Num. 21: <http://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=2596382>
- CAC. (2006). *Consieracions i recomanacions del CAC sobre la teleporqueria*. Barcelona. Generalitat de Catalunya.
- Cafarel, C. (05 de 10 de 2006). *Conferència*. Recuperat el 22 d'abril de 2015, de Forum Europa: http://www.nuevaeconomiaforum.org/upload/ponencias/FE_Carmen_Caffarel_05_10_06.pdf
- Canosa, F. (2007). *Gènesi del somni del bany eugènic*. Recuperat el 03 de maig de 2015 de Trípodos. Núm. 21: <http://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=2381539>
- Cascajosa, C. C. (s.f.). *"Reality Bites". De cómo la telerealidad ayudó a salvar la ficción*. Recuperat el 03 de maig de 2015 de Trípodos. Num 21: <http://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=2381547>
- Castells, M. (1998). *La Era de la Información. La Sociedad en red*. (vol.1) Madrid. Alianza Editorial.
- Colubi, P. (1999). *La tele que me parió*. Barcelona: Alba Editorial.
- Colubi, P. (2003). *Informe Telebasura*. Barcelona

- Consell Audiovisual de Catalunya (CAC). (2004). *Consideraciones sobre la telebasura*. Barcelona: Generalitat de Catalunya.
- Cuenca, L. (2004). *Telebasura y antiética*. Recuperat el 03 de maig de 2015, de III Congreso Internacional de Ética y Derecho de la Información: <http://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=2538933>
- Dominguez, V. (2007). *Contra el anatema de la telebasura*. Recuperat el 03 de maig de 2015 de Trípodos. Núm. 21: <http://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=2381533>
- Eco, U. (1984). *Apocalípticos e Integrados*. Editorial Lumen.
- Elías, C. (2004). *Telebasura y Periodismo*. Madrid: Ediciones libertarias.
- Felipe (de), F. (2007). *El peligro de las (in)definiciones: apuntes par aun dossier sobre la "telebasura"*. Recuperat el 03 de maig de 2015, de Trípodos. Num. 21: <http://www.raco.cat/index.php/Tripodos/article/view/73562>
- Ferrés, J., & Roca, N. (1997). *Creencias populares sobre los efectos de la televisión*. Recuperat el 01 de maig de 2015, de Comunicació y Cultura. Núm.1-2. Pàg.25-42: <http://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=2901223>
- García-Santamaría, J. (2013). *Televisión y concentración en España: El duopolio de Mediaset y Atresmedia*. Recuperat el 25 d'abril de 2015, de Palabra Clave 16 (2). Pàg. 366-397: <http://o-search.proquest.com.cataleg.uoc.edu/docview/1449794870/fulltextPDF/5061489B126E44BCPQ/1?accountid=15299>
- Gómez Escalonilla, G. (2003). *Programar televisión: análisis de los primeros cuarenta años de programación televisiva en España*. Recuperat el 25 d'abril de 2015, de Dykinson. España: <http://o-site.ebrary.com.cataleg.uoc.edu/lib/bibliuocsp/detail.action?docID=10056318>
- Gómez, I. (2007). *(Tele)visiones del futuro*. Recuperat el 03 de maig de 2015 de Trípodos. Num.21: <http://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=2381542>
- Herman, E. S., & Chomsky, N. (1998). *Los guardianes de la libertad*. Barcelona: Biblioteca de Bolsillo.
- Jenkins, H. (2010). *Piratas de textos: fans, cultura participativa y televisión*. Barcelona. Paidós Ibérica.
- Jenkins, H., Ford, S., & Green, J. (2013). *Spreadable Media. Creatin value and meaning in networked culture*. New York: New York University Press.
- Lopez, M., & Bordonado, J. (2007). *Telebasura, ética y derecho: Límites de la información de sociedad en televisión*. Recuperat el 03 de maig de 2015, de V Congreso Internacional de Ética y Derecho de la información: <http://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=2539878>
- Lorente, M. (2011). *Social TV en España: concepto, desarrollo e implicaciones*. Recuperat el 04 de maig de 2015, de Cuadernos de Gestión de Información. Pàg. 55-64: revistas.um.es/gesinfo/article/download/207531/166181

- Martín Seco, J. F. (2003). *Aznar y la Telebasura*. Recuperat el 05 de maig de 2015, de Queda la palabra: <http://martinseco.es/inicio/art-culos/archivo-de-art-culos/4junio-03.htm>
- Montes Fernández, F. J. (2006). *Historia de Televisión Española*. Recuperat el 22 d'abril de 2015, de Anuario Jurídico y Económico Escurialense. Núm. 39: <http://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=1465588>
- Orozco, G. (2010). *Televisión y audiencias*. Recuperat el 03 de maig de 2015, de Ediciones de la Torre.: <https://books.google.es/books?hl=es&lr=&id=T27ssnbDo3EC&oi=fnd&pg=PP1&dq=medici%C3%B3n+audiencias+televisivas+&ots=NcrPHBOaIS&sig=tW-IB3luf24kndCn8SgavUOIPdo#v=onepage&q=medici%C3%B3n%20audiencias%20televisivas&f=false>
- Pacheco Barrio, M. (Gener de 2009). *La reciente historia de España en la ficción televisiva*. Recuperat el 25 d'abril de 2015, de Mediaciones Sociales. Universidad Complutense de Madrid: <http://revistas.ucm.es/index.php/MESO/article/view/MESO0909120225A/21233>
- Palacio, M. (2007). *Elementos para una genealogía del término "telebasura" en España*. Recuperat el 02 de maig de 2015, de Trípodos, num. 21: <http://www.raco.cat/index.php/Tripodos/article/view/73540/85197>
- Rodrigo, M., & Estrada, A. (2008). *Les teories de la comunicació*. Barcelona. Editorial UOC.
- Rueda Laffond, J. (2008). *La consolidación histórica de la Televisión en España. Coherencia e incoherencia del modelo televisivo franquista*. Recuperat el 25 d'abril de 2015, de Revista HMiC. Núm. VI. Universitat Autònoma de Barcelona: <http://ddd.uab.cat/pub/hmic/16964403n6/16964403n6p213.pdf>
- Rueda Lafond, J. (2005). *La televisión en España: expansión y consumo social, 1963-1969*. Recuperat el 25 d'abril de 2015, de Análisis. Núm 32. Pàg. 45-71: <http://www.raco.cat/index.php/analisi/article/viewFile/15172/179892>
- Ruiz, C. (s.f.). *Teleindignidad, o el cadalso electrónico*. Recuperat el 03 de maig de 2015 de Trípodos. Num. 21: <http://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=2381527>
- Sampedro, V. F. (2007). *La MacTele frente a los higienistas, los realistas y los demócratas*. Recuperat el 03 de maig de 2015 de Trípodos. Núm. 21: <http://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=2381527>
- Serrano Martín, M. (1981). *La influencia social de la televisión: Niveles de influencia (I)*. Recuperat el 04 de maig de 2015, de Revista Española de investigaciones sociológicas. Num.16 pàg. 39-55: http://www.reis.cis.es/REIS/PDF/REIS_016_05.pdf
- Silverstone, R. (2007). *De la Sociología de la televisión a la sociología de la pantalla*. Recuperat el 01 de maig de 2015, de Diálogos de la comunicación. Num. 74: http://www.infoamerica.org/documentos_pdf/silverstone03.pdf
- Tato, G. (2007). *El negocio del pasatiempo*. Recuperat el 03 de maig de 2015 de Trípodos. Num. 21: <http://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=2381541>

Toutain, F. (2007). *L'opinió pública a la societat de la teleporqueria*. Recuperat el 05 de maig de 2015, de Trípodós. Num. 21: <http://www.raco.cat/index.php/Tripodos/article/view/73544>

Annexos

Transcripció entrevistes

Entrevistes realitzades als experts en televisió i xarxes socials

TRANSCRIPCIÓ DE LES ENTREVISTES REFERIDES AL CAPÍTOL IV, APARTAT

4.

Introducció

L'objectiu d'aquesta entrevista és recollir la teva opinió sobre la teleporqueria a Espanya.

Durant els últims 30 anys el terme ha evolucionat molt i sobre ell s'ha escrit no poca literatura. Ens trobem amb un "producte", la teleporqueria, que té diferents definicions. Algunes, com la de la RAE (conjunt de programes televisius de molt baixa qualitat), són tan escarides que en lloc de delimitar el concepte, conviden a obrir un debat sobre els estàndards de qualitat o els límits del bon gust.

Però no només la definició de teleporqueria varia segons la bibliografia que es consulti, sinó que també al llarg dels anys ha anat canviant el tipus de programes que es cataloguen com a tal (per la premsa, polítics, crítics de televisió, públic...). Mirant enrere podem veure com s'han considerat teleporqueria programes tan diferents com els *late shows* de Pepe Navarro o Javier Sardá, la famosa nit de Nieves Herrero i el crim de Alcàcer, els programes com *Sálvame*, i xous d'impacte com *Gran Hermano* o *Quien quiere casarse con mi hijo* ?.

Ernest Benach

Què tenen en comú aquests programes?

D'entrada l'interès per l'audiència. D'alguna manera la televisió ha anat evolucionant en paral·lel a la inversió publicitària que s'hi feia, i per tant com més publicitat, més necessitat de tenir i controlar l'audiència. La guerra per l'audiència en el fons és una guerra amb un rerefons econòmic molt important. En conseqüència, voler ser líder obligava a trobar nous formats d'èxit que convertissin els programes i les televisions en líder. I cal dir que sovint no eren ni tan sols programes inèdits, sinó que ens trobàvem amb programes que ja es feien en d'altres països, que es cobraven els drets i que s'adaptaven a la realitat espanyola. Probablement el fenomen Gran Hermano és un bon exemple de tot això.

Per una altra part el que és evident és que aquests programes tenen el seu públic, la qual cosa diu molt poc del nivell cultural d'un país que es dedica a consumir aquesta mena de productes. Però és una realitat, dura, però realitat al capdavall. Quan les diferents cadenes programen i inverteixen en aquesta mena de productes, ho fan perquè creuen que és aposta segura. I de fet, el temps ha anat confirmant en molts casos que ho eren.

Per altra part és evident que el control de l'audiència és cada cop més precís. Les grans cadenes coneixen amb precisió quanta gent els segueix, a quines hores, i el més important, saben què agrada, què no agrada i quines són les preferències televisives del personal.

Com definiria la teleporqueria?

Una definició senzilla i tòpica podria ser, la porqueria que es veu per la tele. Bromes a part i parlant seriosament crec que és aquella mena de programes d'entreteniment que naveguen sovint per les baixes passions de les persones, la qual cosa els permet guanyar audiència, i doncs, suport publicitari, i en conseqüència els rendiments econòmics desitjats.

Creu que és un nou gènere o una forma de televisió que acabarà passant de moda?

Per desgràcia si era una moda, correm el risc que es converteixi en una moda eterna. Malgrat els intents de regulació del sector pels organismes competents és evident que aquest format té presència a les televisions de molts països. És més un fenomen global que no pas una característica concreta d'una televisió. Vull destacar en aquest sentit l'absència a Espanya d'un Consell de l'Audiovisual que vetlli per continguts, abusos, discriminacions, etc. que es produeixen a les

televisions espanyoles. A Catalunya, tenim el Consell de l'Audiovisual de Catalunya, que s'ha criticat molt però que ha exercit aquesta funció, fonamental d'altra banda per donar coherència al mapa de la comunicació audiovisual d'un país.

L'esperança que tinc és que apareguin nous formats que permetin superar aquestes modes més o menys desafortunades.

Per altra part és evident que el nivell de televisió d'un país no deixa de ser una decisió més o menys política que en algun moment o altre, algú amb responsabilitats polítiques ha de prendre. Torno al CAC. Si Catalunya en un moment determinat i amb un nivell molt elevat de consens polític, decideix tirar endavant aquest organisme regulador, està marcant un camí de per on vol anar. I aquesta decisió té conseqüències. TV3 no té programes d'aquesta mena, però tampoc se'n troben a BTV o a 8TV per exemple. A Espanya semblava que es podia confiar en una certa autoregulació per part dels propis mitjans, però, sincerament, a l'hora de la veritat no ha estat així.

De què creu que depèn l'èxit d'aquest tipus de programes?

De les audiències. Ni més, ni menys.

Creu que les televisions emeten el que el públic demana? Tenim el que ens mereixem?

Les televisions entenen el que el públic demana, però també pot passar que el públic demani coses que no toquen en un moment determinat. I aquí és on el codi deontològic de la professió hauria d'aparèixer. Sovint les televisions només entenen el que el públic demana en funció dels seus interessos econòmics. O dit d'una altra manera, les televisions entenen bàsicament on hi pot haver negoci. Matiso. Les empreses de comunicació que tenen televisions. És evident tanmateix que si aquests programes existeixen és perquè hi ha demanda, i tenen un share molt important. Per tant, probablement, tenim el que ens mereixem, però no per això hem d'aspirar a tenir coses molt millors.

La televisió és un reflex de la cultura espanyola?

Cada televisió és el reflex de la cultura del propi país. No en tinc cap dubte. Per tant la televisió que es fa a Espanya és un fidel reflex de la cultura espanyola del moment. En aquest sentit trobar-te a la televisió catalana programes d'investigació com per exemple el que es va emetre fa poques setmanes, Els internats de la por, és un cant a l'esperança de la qualitat televisiva, i la confirmació de la possibilitat real que una altra televisió és possible.

Creu que aquest tipus de programes influeixen en la societat d'alguna manera? Si és així, Com? Qui és el responsable: canals, públic, govern ...?

La televisió, per a bé o per a mal, sempre és un element que influeix en la societat. Per exemple, en una campanya electoral, la presència i la qualitat d'aquesta presència en una televisió no hi ha cap mena de dubte que influeix a la societat. Una prova, diguem que poc estètica però prova al capdavant, és el famós pijama de la Belén Esteban que lluia a la darrera edició de Gran Hermano. El pijama de lleopard es va exhaurir en uns famosos grans magatzems. En condicions normals aquest pijama s'hauria venut amb la mateixa intensitat? Crec, sincerament, que de cap manera. En tot cas és evident que hi ha una influència directa d'aquesta mena de programes i que a més aquesta té clares connotacions econòmiques.

Creu que a la televisió actual a Espanya es traspassen límits ètics que no haurien de traspassar? Si és així Quins?

No en tinc la certesa. Crec que sovint s'està al límit de l'ètica i potser en alguna ocasió s'han arribat a traspassar. En tot cas el que és cert és que si sempre vas al límit, si sempre estàs damunt la línia, quan no te n'adones, l'has traspassat. I continuo pensant que aquí hi ha una responsabilitat política que no s'acaba d'assumir amb el rigor que caldria a nivell de l'estat espanyol.

Si pogués, acabaries amb la teleporqueria? Per què?

Crec que el tema és més de fons. És clar que acabaria amb la teleporqueria, però crec sincerament que prohibir-la no seria cap solució. Jo voldria que s'acabés, senzillament perquè ningú mirés aquesta mena de programes, perquè no tinguessin audiència. En definitiva és una qüestió més d'educació. O sigui un alt nivell educatiu d'un país és la millor vacuna contra la teleporqueria.

Segons la seva opinió quin és en l'actualitat a Espanya el màxim referent de la teleporqueria?

N'hi ha uns quants. Sálvame, Gran Hermano, per només citar-ne dos, però sens dubte n'hi hauria uns quants més. Les dues cadenes que més n'abusen són Tele5 i Antena3, les dues, curiosament dirigides per italians, que al seu país no podrien fer aquesta mena de programes atesa la legalitat vigent en aquell país.

De l'1 al 10, quina nota li posaries a la qualitat i nivell cultural de la televisió a Espanya?

Un 2 i diferencio la que es fa a Catalunya de la que es fa a Espanya. El 2 només és per a la televisió espanyola.

Pepe Colubi

¿Cómo definiría la telebasura?

Se asocia a programas populares, de manera genérica. Pero no me gusta el tratamiento basura. Llamar basura a la faceta de entretenimiento de la tele es displicente y soberbio. No me gusta la palabra Telebasura, es muy subjetiva.

¿Cómo definiría el fenómeno que otros llaman telebasura?

El morbo está en el ADN humano como ansia evolutiva. Entiendo que haya gente sin escrúpulos que use eso y que haya gente que como espectador lo consume. Se trata de un consumo fácil, no exige una constancia.

Por eso no me gusta la palabra Telebasura. Hay una tele de usar y tirar, que solo pretende mantener la maquina engrasada y continuar. Por ejemplo al teletienda se podría considerar telebasura y a mí por ejemplo, desde un punto de vista antropológico o friki, me interesa. Los primeros años de privada, las teletiemas estaban por toda la parrilla intercalada en la programación.

¿Por qué triunfan este tipo de contenidos?

El éxito de programas como Sálvame radica en que no exige ningún tipo de esfuerzo del consumidor. Para una franja de espectadores ya es un atractivo. Por otra parte tira del ansia cotilla que nos habita, que es una cualidad muy humana. Simplemente ver como diseccionan y a veces hunden vidas ajenas. Es un entretenimiento. Por los mismos motivos que en su día triunfaron los culebrones, como Dallas o Dinastía. Ver vidas ajenas y presuntamente plenas hundidas por las mismas pasiones y pulsiones que tiene cualquier persona normal, engaños adulterios enfrentamientos entre familias. Sálvame sublima todo eso de una manera extenuante. Tienen una especie de discurso genérico que da lo mismo el momento del programa en que te enganches.

¿Cree que se traspasan límites éticos?

Las valoraciones éticas son subjetivas. La mayoría de la gente no estaría dispuesta a exhibirse de esa manera. Yo que tengo una moral tan relajada no puedo etiquetar eso, pero desde luego, más que falta de ética lo que sí que hay es otra cosa, un sentimiento muy injusto que es la vergüenza ajena. Alguien hace el ridículo y eres tú el que se siente mal. Pero cuando estás viendo la brutal exposición de algunos colaboradores, como Lidia Lozano, por ejemplo, genera un morbo y una vergüenza ajena que también funciona como motor del programa. Yo no voy a juzgar la ética

de que alguien se acueste con alguien y por 5.000 euros lo cuente. Es un circo pero no hay que olvidar que es un negocio tremendo, por lo que la moral y la ética pasan por debajo del arco. Es una cadena privada, y no hay obligación de verla.

¿Considera peligroso este tipo de contenidos a nivel social?

El encumbramiento a modelo de Belén Esteban sí que me parece bochornoso. Pero peligro real para la sociedad, yo quiero pensar que no, porque como yo he crecido oyendo lo peligroso que eran los videojuegos... Mira por ejemplo, Mazinger Z era muy violento. TVE española no compró la serie entera, solo compro 24 episodios, se descartaron aleatoriamente los demás por violentos. Yo quiero creer que la gente no es tan influenciable, pero por otra parte la televisión está metida hasta la medula en la sociedad.

Cada vez quizás menos, porque con el progreso de los últimos 10 años han salido muchas pantallas alternativas y modelos distintos. ¿Por qué no va ser tan pernicioso Operación Triunfo (que yo creo que lo fue para la música y para el concepto de carrera musical) como Gran Hermano?

Es muy llamativo que un joven diga "yo quiero ser famoso como gran hermano y hacer bolos en discotecas como Ylenia". Es llamativo pero no me creo que un 30% de la juventud tenga esas aspiraciones, habría que conocer el % real. Además siempre ha habido gente de ese tipo. Es otro ímpetu del ser humano, la vagancia. Siempre ha existido, incluso antes de las privadas. Siempre ha habido jetas, gente que ha tendido a hacer lo menos posible... pero que sea un peligro como influencia clara y real me resisto a creerlo sin base científica.

Si pudieras, ¿acabarías con este tipo de contenidos?

No. Hay un error de planteamiento respecto a la tele, respecto al hecho de ver y consumir tele, que es que nos debe entretener de forma inmediata. Encendemos la tele y esperamos encontrar un entretenimiento. Y es una anomalía que solo nos permitimos con la tele.

Cuando vamos al cine, al teatro incluso al fútbol, escogemos lo que queremos ver. Cualquier acto de entretenimiento lo escogemos previamente, pero con la tele se produce una especie de urgencia. Yo me pongo malo cuando oigo la típica frase "no hay nada en la tele". Primero, esa idea de la tele gratuita y eterna, el timo de la TDT y la diversificación de la oferta (que se convirtió en un gran contenedor de repeticiones)... Yo creo que hay una opción de tele por pago (igual que se paga todo el resto del ocio) que ofrece un abanico importante de oferta, cadenas temáticas.

¿Qué nota le pondría a la televisión en España?

En las generalistas la nota no es muy alta, por concretar pero insisto en que hay que escoger los programas. Creo que mirar la parrilla de la programación y escoger ver algo que te pueda interesar me parece el mínimo acto de interés que se le puede poner a ver la tele.

Pero yo sigo defendiendo la tele como una opción válida de ocio. Pero no puede ser la única opción, hay otras cosas. La tele es un complemento ideal sabiendo usarla bien, no esperando que a las 5 de la tarde tengas lo que tu buscas... si tienes que escoger entre acacias 38 y Sálvame... claro, si es eso, te pegas un tiro. Por eso yo soy defensor, como acto de ocio, de hacer zapping.

Guillem Sans Mauri

Què tenen en comú aquests programes?

Tenen en comú que són productes televisius de gran èxit, destinats a un públic massiu i que apel·len als més baixos instints de l'espectador.

Com definiries tu la teleporqueria?

Televisió amb un molt baix contingut ètic.

Creus és un nou gènere o una forma de televisió que acabarà passant de moda?

Ja fa molts anys que se'n fan i sempre algú anuncia que estan en crisi. La realitat ens diu que són formats amb una alta capacitat de transformació i és molt complicat que desapareguin de la graella a curt termini perquè continuen tenint èxit i continuen essent rendibles.

De què creus que depèn l'èxit d'aquest tipus de programes?

L'èxit depèn exclusivament de tenir uns bones quotes de pantalla. Sense un bon share no sobreviuen gaires emissions

Creus que les televisions emeten el que el públic demana?

El públic no demana gran cosa però cada vegada és més exigent amb els continguts que rep.

Tenim el que ens mereixem?

Determinades audiències, tenen la televisió que es mereixen. Això sense cap dubte.

La televisió és un reflex de la cultura espanyola?

La televisió és un reflex distorsionat de molts aspectes de la nostra societat. No només de la cultura.

Creus que aquest tipus de programes influeixen en la societat d'alguna manera?

Home, és evident que no transmeten els valors que la majoria volem per a la nostra societat, no?

Si és així, Com? Qui és el responsable: canals, públic, govern ...?

Els principals responsables són els emissors d'aquests programes; les cadenes de televisió. Però els anunciants, els govern i els espectadors també tenen la seva part de responsabilitat.

Creus que a la televisió actual a Espanya es traspassen límits ètics que no haurien de traspasar?

Sí. Però no ho dic jo, ho diuen alguns dels òrgans reguladors.

Quins?

Per exemple, hi ha nombrosos casos provats de l'emissió de continguts inadequats en determinades franges d'especial protecció de la infància. O algunes cadenes, han estat multades per emetre més publicitat de la que poden emetre.

Si poguessis, acabaries amb la teleporqueria?

No tinc una opinió clara.

Per què?

Són programes que ningú t'obliga a consumir. M'estimo abans canviar de canal, que prohibir res.

Segons la teva opinió quin és en l'actualitat a Espanya el màxim referent de la teleporqueria?

Penso que Sálvame, a Telecinco, és el màxim exponent de teleporqueria, ara mateix.

De l'1 al 10, quina nota li posaries a la qualitat i nivell cultural de la televisió a Espanya? A

Espanya, en general, es fa una televisió prou digna. Li poso un 7.

Miguel López. (El hematocrítico)

¿Qué tienen en común estos programas?

Supongo que jugar con el morbo de exponer en televisión sentimientos, escenas consideradas tradicionalmente del ámbito íntimo y familiar.

¿Cómo definirías tú la telebasura?

Yo, personalmente, como lo que a ti te parezca que es una basura. Lo que a ti te parece una basura, a lo mejor a mí me parece una joya.

¿De qué crees que depende el éxito de este tipo de programas?

De la calidad del programa. Es muy difícil hacer un programa que enganche a la gente, y si mucha gente lo ve a pesar de que puedas considerar el contenido moralmente cuestionable es por algo.

¿La televisión es un reflejo de la cultura española?

Es parte de la cultura española.

¿Crees que este tipo de programas influyen en la sociedad de alguna manera? Si es así, ¿Cómo? ¿Quién es el responsable: canales, público, gobierno...?

Influye en la sociedad, pero no se puede saber cómo. La sociedad influye a la tele y la tele a la sociedad. Todos son responsables y nadie. Tal como yo lo veo es una línea continua

¿Crees que en la televisión actual en España se traspasan límites éticos que no deberían traspasarse? Si es así ¿Cuáles?

No. No creo que eso pase. A lo mejor límites estéticos.

¿Cumple la telebasura algún tipo de función?

No creo que se pueda aplicar ese adjetivo de manera general. Por ejemplo Sálvame, no es una basura de programa. Eso me parece evidente, Y cumple la función que cumple el resto de la televisión de ese estilo. Entretener.

Gracias a las redes sociales ha surgido el fenómeno de la televisión social, la interacción del público con los programas a base de comentarlos y hacer un doble seguimiento, el del programa en la pantalla de televisión y el de los seguidores en las redes en la pantalla del móvil.

¿Crees que la televisión social (la posibilidad de interactuar y comentar el programa públicamente) atrae a nuevos tipos de público para la telebasura?

Creo que animarse a comentar ciertos programas ha animado a mucha gente a verlos. A mí mismo

¿Crees que el seguimiento y los comentarios (a través de hastags en Twitter) de determinados programas, influyen de alguna manera en los contenidos?

Completamente. Hay programas cuya evolución - quien quiere casarse con mi hijo especialmente - va unida a la popularidad del hashtag tróspidos. Cada año los personajes son más tróspidos!

¿Crees que esta interacción social, al añadir diversión y participación, contribuye a que proliferen o se perpetúen este tipo de programas?

Creo que sí. Que contribuye a la fiesta. Y que hay programas que se diseñan especialmente para esto.

Javier Díaz Guardiola

¿Cómo definirías tú la telebasura?

Es un término muy despectivo, que nace para referirse a un tipo de televisión que ni siquiera es la telebasura que luego nos hemos comido. La televisión básicamente es entretenimiento, es un medio cuya finalidad es entretener. Incluso las noticias y los informativos están hechos para entretenerte. Son noticias muy cortitas, mucha imagen, mucho sensacionalismo. Eso significa que la telebasura es normal que exista. Es un tipo de programa de consumo muy rápido, que se basa en una serie de premisas como el sensacionalismo, el sexo, la provocación, el "y tú más"...

¿De qué crees que depende el éxito de este tipo de programas?

Es televisión de Consumo rápido lo que te provoca hoy, mañana no te lo provoca. Tú te pones a ver lo que se consideraba telebasura hace 10 años y no tiene nada que ver con lo de ahora. Son efímeros en cuanto a la provocación. Lo que hoy te provoca, te acostumbras y luego ya no te provoca nada... te acostumbras.

¿Crees que este tipo de programas influyen en la sociedad de alguna manera?

Hay mucha gente que consume telebasura, lo importante es discernir. Si Belén Esteban se convierte en tu filósofo de cabecera tienes un problema, pero si te sirve para reírte no hay nada malo en ello. La telebasura también tiene un lado positivo en el sentido de que es una válvula de escape para mucha gente, que no tiene por qué ser necesariamente de niveles culturales inferiores. Yo mismo consumo telebasura para desconectar de la seriedad profesional del día a día.

¿Crees que suponen un peligro?

El peligro de la telebasura depende del uso que tú le des. Nadie reduce su nivel cultural por consumir telebasura, ni el hecho de verla es significativo del nivel cultural de nadie.

En nuestra época los ídolos eran de la Superpop, ídolos siempre ha habido y en esa edad necesitas referentes. Se ha generado un tipo de falsa idea en torno a la fama, creen en una vía rápida de ascender socialmente, pero no es peor que la de, por ejemplo, los banqueros del pelotazo de las tarjetas black y nadie culpa a la televisión de que haya este tipo de corrupción en la sociedad.

Gracias a las redes sociales ha surgido el fenómeno de la televisión social, la interacción del público con los programas a base de comentarlos y hacer un doble seguimiento, el del programa en la pantalla de televisión y el de los seguidores en las redes en la pantalla del móvil.

¿Crees que la televisión social (la posibilidad de interactuar y comentar el programa públicamente) atrae a nuevos tipos de público para la telebasura?

Las redes han propiciado programas que están ideados para ser comentados. Un ejemplo claro es ¿Quién Quiere Casarse con mi Hijo? La estética, la banda sonora, los personajes... están elegidos para ser comentados.

Están hechos para que la gente se cachondee y la audiencia que generan en términos sociales (número de tuits), es una audiencia activa y muy concreta. Ahora se puede elegir qué ver y cuando, se produce una fragmentación de las audiencias.

Comentar los programas en tiempo real permite asegurar una audiencia de unos cuantos miles de usuarios que están, sí o sí, viendo el programa y comentándolo en tiempo real. A las cadenas les interesa ese seguimiento para garantizar una audiencia especialmente atenta.

Para los tuiteros que comentamos este tipo de programas no tiene sentido ver el programa horas después, el atractivo radica en poder comentarlo en tiempo real. En ese momento te das cuenta de que es telebasura.

¿Crees que esta interacción social, al añadir diversión y participación, contribuye a que proliferen o se perpetúen este tipo de programas?

Yo creo que las redes sociales las mueve la gente joven y su consumo es diferente a generaciones anteriores. Su manera de ver la tele es diferente, no se han generado nuevos públicos, sino que las nuevas generaciones ya ven la tele así.

Ferran Monegal

Què tenen en comú aquests programes?

Son muy diferentes estos programas que cita. La ratomaquia Gran Hermano o Quien quiere casarse con mi hijo se venden como "concursos". Crónicas marcianas, Los mississippi de Navarro, y los Deluxe y los Sálvame, son más similares. Pero en general participan de una base común: la explotación de la miseria humana, canibalizándola, y transformándola en pseudoespectáculo.

Com definiria vosté la teleporqueria?

En primer lugar la teleporquería se instala en la trampa. En los informativos, la trampa de la manipulación de los contenidos, tergiversando, o silenciando, lo que se quiere adulterar para que llegue a la audiencia un dibujo de la realidad falseado. En el llamado "entretenimiento", y también "reality", la trampa es hacernos creer que se limitan a retratar la vida, cuando en realidad es una subvida, una subrealidad, creada por la tele misma. Utilizan material humano, al igual que las fábricas de hamburguesas utilizan la carne de vacuno, o de pollastre. Lo importante es el picado, el picadillo de la carne, que transforma en papilla las vísceras de los que se someten al proceso a cambio de una soldada. Esta papilla hace las veces de masa inacabable. Se puede ir cortando a gusto de la cadena, para irla distribuyendo por sus programas.

Creu que és un nou gènere o una forma de televisió que acabarà passant de moda?

No parece que esto vaya a amainar. Todo lo contrario.

De què creu que depèn l'èxit d'aquest tipus de programes?

La miseria cultural es un caldo de cultivo óptimo. Un país que se revuelca en la ignorancia, alimenta generosamente la televisión-container.

Creu que les televisions emeten el que el públic demana? Tenim el que ens mereixem?

El público no pide nada. Nunca he visto ninguna manifestación con pancartas que reclamen más ratomaquias. El público se limita a consumir, que es para lo que nos han programado desde la más tierna infancia. Y cuanto más pobreza, más consumo visual, que aparentemente es gratis. Pero de gratis no tiene nada: produce anemia cerebral.

La televisió és un reflex de la cultura espanyola?

Ojalá fuera así. Antes se decía que la tele imita la vida. Ahora es la vida la que imita a la tele. Se ha transformado en referente, en modelo a seguir. Así no se conforma una sociedad plural. Así lo único que se consigue es la formación de un rebaño.

Creu que aquest tipus de programes influeixen en la societat d'alguna manera? Si és així, Com? Qui és el responsable: canals, públic, govern ...?

La influencia es total. Los niños ya no aguantan al profesor, 50 minutos seguidos de clase en un aula. Notan a faltar los "impactos" constantes que es la base del bombardeo televisivo para mantener la atención y mantenernos enganchados. Cada vez que hay un casting por pueblos y ciudades para reclutar concursantes para un programa, para un concurso, para un reality, hay colas de criaturas –acompañados de sus mamás o de sus papás— que aspiran a entrar en la tele como única solución existencial. Les han enseñado que llegar a la tele es alcanzar la felicidad, aunque luego sean triturados. "Que mi nene, o mi nena, entre en la tele ¡y a ver si nos saca de pobres!" exclaman los padres. Lamentablemente la televisión pública ha perdido –o está perdiendo a toda velocidad-- su singularidad de servicio público: ha mimetizado el funcionamiento de las privadas.

Creu que a la televisió actual a Espanya es traspassen límits ètics que no haurien de traspasar? Si és així Quins?

Se traspasan todos los límites. No hay códigos de funcionamiento. Ni ética ni estética. Desde la inexistente protección a la infancia, hasta la también inexistente protección a los mayores de edad. Delante de la tele todos somos niños. Es un instrumento tan potente que arrasa. "Todo por la audiencia" es uno de los eslóganes más tramposos y más perversos que se han inventado. Han transformado la comunicación en mercancía de negocio. Servilismo y propaganda son los paradigmas de la nueva aristocracia mediática. Y ya no me atrevo ni a mencionar la palabra periodismo, un oficio desvirtuado por completo y condenado a la extinción total.

Si pogués, acabaria amb la teleporqueria? Per què?

No. Si pudiera acabaría con la ignorancia. Larga vida a la teleporquería si la sociedad que la recibe está mentalmente bien armada.

Segons la seva opinió quin és en l'actualitat a Espanya el màxim referent de la teleporqueria?

En realitys y entretenimiento, sin duda Tele 5. Han conseguido la primera cadena monotemática del telehipódromo nacional. En materia de porquería informativa, curiosamente son las cadenas de titularidad (en teoría) pública las que se llevan la palma.

De l'1 al 10, quina nota li posaria a la qualitat i nivell cultural de la televisió a Espanya?

Salvo honrosas excepciones, un suspenso. Pongamos un 4.

Berto Romero

¿Cómo definirías tú la telebasura?

Para mí es una televisión de consumo rápido, perecedera e inmediata, que apela a los instintos más bajos del espectador para captar su atención, tanto en la forma como en el contenido.

¿Crees es un nuevo género o una forma de televisión que acabará pasando de moda?

Creo que es un género consustancial a la televisión y me atrevería a decir que es una forma televisiva pura, generada por las características del medio mismo, que existe desde el principio de la televisión y que siempre coexistirá con ella, en formas más amables o más agresivas, más inócuas o más tóxicas.

¿De qué crees que depende el éxito de este tipo de programas?

Son productos de evasión llevados al extremo. Pueden ser consumidos sin que haya que hacer ningún ejercicio intelectual de aproximación o descodificación, y por lo tanto son muy adictivos. Son como golosinas mentales.

¿Crees que las televisiones emiten lo que el público pide? ¿Tenemos lo que nos merecemos?

En general, las televisiones comerciales actúan así, ya que son empresas que buscan rentabilidad. Es lógico. Las televisiones públicas deberían atender a otros criterios, más formativos, o con fines educativos. Lo hacen en poca medida, no tanto cómo sería deseable y/o exigible. No creo que se deba afrontar este asunto en términos de merecer o no merecer, porque eso implica juzgar moralmente lo que no es sino una cuestión de mercado. Supongo que se nos ofrece lo que pedimos, en líneas generales, sí.

¿La televisión es un reflejo de la cultura española?

Sí, y de la sociedad, y del momento presente. Aunque creo que cada vez menos, a medida que aparecen nuevos canales a través de los cuales las nuevas generaciones del público consumen los productos audiovisuales "a la carta". La tele es cada vez más un reflejo de solo una parte de la sociedad, la que consume televisión de forma tradicional, es decir, las personas de mayor edad.

¿Crees que este tipo de programas influyen en la sociedad de alguna manera? Si es así, ¿Cómo? ¿Quién es el responsable: canales, público, gobierno...?

Influyen en el sentido de que crean modelos de comportamiento frecuentemente reprobables o poco edificantes que pueden querer ser imitados o reproducidos. Pero soy de la opinión que la televisión es el efecto y no la causa. La televisión acaba siendo un síntoma de los defectos o virtudes de una sociedad, no la culpable de ellos.

¿Crees que en la televisión actual en España se traspasan límites éticos que no deberían traspasarse? Si es así ¿Cuáles?

Creo que sí, sobre todo en lo relativo al ejercicio del periodismo. Me preocupa más lo que ocurre en este ámbito que en el del entretenimiento. El derecho a la intimidad o la presunción de inocencia son, entre otros conceptos éticos fundamentales, vapuleados cada día en una especie de "todo vale" o "circo romano" a mi juicio bastante peligroso.

Si pudieses, ¿acabarías con la telebasura? ¿Por qué?

No. Me reitero en mi posición de que la telebasura es un síntoma de un problema y no un problema en sí. Para erradicarla entiendo que hay que hacer hincapié en la educación y la formación de todos los futuros telespectadores para que, llegado el momento, sean ellos los que rechacen contenidos de baja calidad. A través de la Educación y creando contenidos de calidad pero a la vez suficientemente atractivos en los medios de titularidad pública.

Según tu opinión ¿Cual es en la actualidad en España el máximo referente de la telebasura?

Creo que se ha desplazado desde el "corazón" hacia la "tertulia política-espectáculo" y los programas de "sucesos".

Del 1 al 10, ¿Qué nota le pondrías a la calidad y nivel cultural de la televisión en España?

No me siento cualificado para responder a esta pregunta

Volcat dades enquesta

Enquesta sobre consum televisiu.

[Enllaç al formulari](#)

Encuesta sobre consumo televisivo

El objetivo de esta encuesta es recoger tus hábitos de consumo de televisión. Rellenarla te llevará tan solo un momento, es completamente anónima, y el resultado será incluido en un estudio académico sobre la telebasura en España.

El límite para rellenarla es el 20 de mayo.
Gracias por colaborar.

*Obligatorio

Información para las estadísticas

¿En qué año naciste? *

Eres hombre o mujer *

- Hombre
 Mujer

¿Cuál es tu nivel de estudios? *

- Primarios (EGB / ESO)
 Secundarios (FP / BUP / COU)
 Universitarios
 Sin estudios

¿En qué provincia resides? *

Tu consumo televisivo

¿Cuántas horas ves la televisión al día? *

Aproximadamente en un día normal, tu consumo de televisión estimado es de...

- Menos de 1 hora
- Entre 1 y 3 horas
- Más de 3 horas

¿Qué canales de televisión ves más asiduamente? *

Puedes seleccionar varios

- La 1
- La 2
- Tele5
- Antena3
- Cuatro
- La Sexta
- 13TV
- Neox
- Nova
- Divinity
- FDF
- Paramount Chanel
- Otro:

¿Qué tipo de programas ves más a menudo por televisión? *

Puedes marcar más de uno

Informativos

Series

Películas

Reality Shows

Magazines

Documentales

Actualidad y debate

Otro:

Tu opinión sobre la telebasura y la sociedad

¿Qué es para ti la telebasura? *

Define en pocas palabras lo que consideras telebasura

¿Puedes nombrar tres programas que consideres Telebasura? *

Según tu opinión ¿Quiénes son los responsables de los contenidos televisivos? *

Marca la opción u opciones que consideres correctas

- Las productoras
- Los canales de televisión
- El Gobierno
- Los telespectadores
- Los anunciantes
- La educación
- Nadie
- Otro:

¿Has visto alguna vez alguno de los programas que has indicado? *

Selecciona una opción sólo para los programas que hayas enumerado

- Sí, ocasionalmente
- Sí, veo alguno de ellos asiduamente
- Sí, los veo todos siempre que puedo
- No, nunca

¿Crees que este tipo de programas influyen en la sociedad? *

Selecciona la opción que consideres más correcta

- Sí, negativamente
- Si, de forma positiva
- No creo que influya

La televisión es un reflejo de nuestra sociedad

Indica si estás de acuerdo con la afirmación y en qué grado

1 2 3 4 5

En ningún caso Totalmente de acuerdo

Valora la calidad de la televisión pública en España *

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Horrible De alta calidad

Valora la calidad de la televisión privada en España *

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Horrible De alta calidad

Tu uso de las redes sociales y la televisión

¿Eres usuario de redes sociales? *

Puedes seleccionar más de una opción

- Facebook
- Twitter
- Instagram
- Google+
- LinkedIn
- Pinterest
- No uso ninguna
- Otro:

¿Has oído hablar de la "Televisión social"? *

- Sí, sé lo que es
- Sí, pero no sé qué es
- No

¿Has oído hablar de la "Televisión social"? *

- Sí, sé lo que es
- Sí, pero no sé qué es
- No

¿Has usado alguna red social para seguir / comentar algún programa de televisión? *

- Sí, ocasionalmente
- Sí, habitualmente
- No

¿Has usado tu teléfono móvil o tablet para interactuar con algún programa de televisión? *

Puedes seleccionar varias opciones

- Enviando SMS a los programas
- Comentando o siguiendo los comentarios en redes sociales
- Votando en concursos (tipo Gran Hermano)
- Participando en concursos
- No lo he usado nunca
- Otro:

Respostes. Dades bàsiques

Edat	Sexe	Estudis	Provincia	Temps TV	Canals més vistos
1946	Mujer	Universitarios	BCN	Entre 1 y 3 horas	La 2, TV3 i 8Tv
1947	Hombre	Universitarios	Barcelona	Menos de 1 hora	3/24
1952	Mujer	Secundarios	barcelona	Entre 1 y 3 horas	peliculas y series no programacion de TV
1955	Mujer	Universitarios	Barcelona	Entre 1 y 3 horas	Antena3, 3/24 de Catalunya
1955	Mujer	Universitarios	cadiz	Más de 3 horas	Cuatro, La Sexta, Divinity
1956	Mujer	Universitarios	Barcelona	Entre 1 y 3 horas	TV3
1956	Mujer	Universitarios	Barcelona	Entre 1 y 3 horas	TV3
1956	Mujer	Universitarios	Cádiz	Entre 1 y 3 horas	La 1, La 2, Antena3, La Sexta
1956	Hombre	Universitarios	Cádiz	Entre 1 y 3 horas	La 1, 13TV
1957	Mujer	Universitarios	Castellon	Entre 1 y 3 horas	La 1, La 2, La Sexta, Divinity
1957	Mujer	Universitarios	barcelona	Entre 1 y 3 horas	La 1, Cuatro, canal plus
1959	Mujer	Universitarios	Barcelona	Entre 1 y 3 horas	TV3
1959	Hombre	Universitarios	Barcelona	Entre 1 y 3 horas	La Sexta, TV3, Canal 33...
1959	Mujer	Secundarios	Barcelona	Entre 1 y 3 horas	Antena3, Divinity, axn,tv8,tv3
1960	Hombre	Universitarios	LLEIDA	Menos de 1 hora	Divinity, DISCOVERY CHANNEL
1960	Mujer	Universitarios	Barcelona	Entre 1 y 3 horas	tv3 i la cuatro
1960	Mujer	Secundarios	barcelona	Más de 3 horas	La 1, Teles, Paramount Chanel
1960	Mujer	Secundarios	Tarragona	Menos de 1 hora	La 1, Antena3, Cuatro, La Sexta, Paramount Chanel
1960	Mujer	Universitarios	Barcelona	Entre 1 y 3 horas	La 1, La 2, Antena3, Cuatro, Paramount Chanel, hollywood
1961	Hombre	Universitarios	BARCELONA	Menos de 1 hora	TV3
1961	Hombre	Universitarios	Barcelona	Entre 1 y 3 horas	Digital Plus
1961	Mujer	Universitarios	GIRONA	Menos de 1 hora	TV3
1962	Mujer	Universitarios	Barcelona	Más de 3 horas	Teles, Antena3, Cuatro, La Sexta, Paramount Chanel
1962	Hombre	Universitarios	Barcelona	Menos de 1 hora	TV3
1962	Hombre	Universitarios	Barcelona	Menos de 1 hora	Antena3, La Sexta, FDF
1963	Mujer	Secundarios	Barcelona	Menos de 1 hora	La Sexta
1963	Hombre	Universitarios	Tarragona	Entre 1 y 3 horas	La 2, TV3 33
1964	Hombre	Secundarios	BARCELONA	Menos de 1 hora	TV3
1964	Hombre	Universitarios	Barcelona	Menos de 1 hora	La 1, Antena3, Cuatro, La Sexta
1965	Hombre	Universitarios	barcelona	Entre 1 y 3 horas	Cuatro, FDF
1965	Hombre	Universitarios	Barcelona	Menos de 1 hora	La 1, La 2, La Sexta, Neox, TV3, 33
1965	Mujer	Universitarios	Cadiz	Entre 1 y 3 horas	La 2, Antena3, La Sexta, Divinity, FDF, Viajar
1966	Hombre	Universitarios	MADRID	Menos de 1 hora	Teles, Cuatro, La Sexta
1966	Mujer	Universitarios	Barcelona	Entre 1 y 3 horas	TV3- CANAL +
1966	Mujer	Universitarios	Barcelona	Entre 1 y 3 horas	Teles, Antena3, Cuatro, TV3, TV8
1966	Mujer	Universitarios	Barcelona	Entre 1 y 3 horas	AXN, TV3
1966	Hombre	Secundarios	Barcelona	Menos de 1 hora	TV3
1966	Mujer	Secundarios	barcelona	Entre 1 y 3 horas	Cuatro, La Sexta, Neox, FDF, tv3
1966	Mujer	Universitarios	Barcelona	Entre 1 y 3 horas	Teles, Cuatro, Divinity, Paramount Chanel
1966	Mujer	Universitarios	Illes Balears	Entre 1 y 3 horas	La 2, Canales privados de ONO
1967	Hombre	Universitarios	BARCELONA	Menos de 1 hora	La 1, La 2, 13TV
1967	Mujer	Secundarios	Barcelona	Menos de 1 hora	TV3

Edat	Sexe	Estudis	Provincia	Temps TV	Canals més vistos
1967	Mujer	Universitarios	Barcelona	Entre 1 y 3 horas	Tv3
1967	Mujer	Secundarios	Girona	Menos de 1 hora	ninguno
1967	Hombre	Universitarios	Barcelona	Entre 1 y 3 horas	tv3 i fox
1967	Mujer	Universitarios	barcelona	Entre 1 y 3 horas	La 1, Tele5
1967	Mujer	Universitarios	Barcelona	Menos de 1 hora	TV3
1968	Hombre	Secundarios	Barcelona	Entre 1 y 3 horas	La Sexta, Televisió de Catalunya, 3/24
1968	Mujer	Universitarios	Barcelona	Menos de 1 hora	La Sexta, TV3, Canal33
1969	Mujer	Universitarios	Barcelona	Entre 1 y 3 horas	Cuatro, La Sexta
1969	Hombre	Universitarios	Barcelona	Menos de 1 hora	La 1, Cuatro, SciFi, Fox, AXN
1969	Mujer	Universitarios	Barcelona	Entre 1 y 3 horas	La 1, La 2, Tele5, Antena3, Cuatro, La Sexta
1970	Hombre	Universitarios	Tarragona	Entre 1 y 3 horas	La Sexta, Paramount Chanel
1970	Mujer	Secundarios	MANRESA	Entre 1 y 3 horas	Teles, Cuatro, La Sexta, Neox, Paramount Chanel, National Geographic, Fox
1970	Hombre	Universitarios	Barcelona	Entre 1 y 3 horas	Cuatro, TV3
1970	Mujer	Universitarios	cadiz	Más de 3 horas	Antena3, La Sexta, Neox, Divinity, FDF
1970	Hombre	Primarios	Madrid	Entre 1 y 3 horas	Antena3, Cuatro, La Sexta, Neox
1970	Mujer	Universitarios	Barcelona	Menos de 1 hora	TV3
1971	Hombre	Universitarios	BARCELONA	Entre 1 y 3 horas	La 2, TV3/33/DISCOVERY
1971	Hombre	Universitarios	Barcelona	Menos de 1 hora	La 1, 3/24
1971	Mujer	Secundarios	Málaga	Entre 1 y 3 horas	Teles, Antena3, Cuatro, La Sexta
1971	Hombre	Secundarios	Barcelona	Entre 1 y 3 horas	Cuatro, La Sexta, 3/24
1971	Mujer	Universitarios	Tarragona	Menos de 1 hora	La 1, Cuatro, La Sexta
1971	Hombre	Primarios	Barcelona	Entre 1 y 3 horas	La 2, Tv3
1971	Mujer	Universitarios	Barcelona	Menos de 1 hora	La 2, Tv3
1971	Mujer	Universitarios	Tarragona	Menos de 1 hora	FDF, TV3
1971	Hombre	Secundarios	barcelona	Entre 1 y 3 horas	La 1, Tele5, Cuatro
1971	Hombre	Universitarios	Barcelona	Menos de 1 hora	TV3
1971	Hombre	Secundarios	Molins de Rei	Entre 1 y 3 horas	Antena3, La Sexta, TV3
1971	Hombre	Secundarios	Barcelona	Entre 1 y 3 horas	La 1, Tele5, Antena3, Cuatro, La Sexta
1971	Mujer	Universitarios	Madrid	Entre 1 y 3 horas	Cuatro, La Sexta, series movistar
1972	Mujer	Universitarios	Girona	Entre 1 y 3 horas	Neox, TV3, Discovery Max
1972	Mujer	Secundarios	Barcelona	Entre 1 y 3 horas	Tele5, Divinity, FDF
1972	Hombre	Secundarios	Barcelona	Entre 1 y 3 horas	Neox, TV3
1972	Mujer	Secundarios	Lleida	Entre 1 y 3 horas	Antena3, Cuatro, La Sexta
1972	Mujer	Universitarios	Lleida	Entre 1 y 3 horas	TV3
1972	Mujer	Universitarios	Barcelona	Entre 1 y 3 horas	Tele5, TV3
1973	Mujer	Secundarios	Barcelona	Entre 1 y 3 horas	TV3
1973	Mujer	Universitarios	Barcelona	Menos de 1 hora	La Sexta, TV3
1973	Hombre	Secundarios	barcelona	Entre 1 y 3 horas	La 1, Tele5, Antena3, Cuatro, La Sexta
1973	Mujer	Universitarios	sant boi	Entre 1 y 3 horas	Teles, Antena3, La Sexta
1973	Mujer	Universitarios	Barcelona	Menos de 1 hora	Cuatro, La Sexta, Divinity, Paramount Chanel, 3/24
1973	Mujer	Universitarios	bcn	Entre 1 y 3 horas	La 1, La 2, Cuatro, La Sexta, Neox, Paramount Chanel,
1974	Hombre	Universitarios	Bcn	Entre 1 y 3 horas	Cuatro, La Sexta, Paramount Chanel, Td8
1974	Mujer	Primarios	Barcelona	Menos de 1 hora	Antena3
1974	Hombre	Secundarios	sevilla	Menos de 1 hora	La 1, Antena3, Cuatro, La Sexta

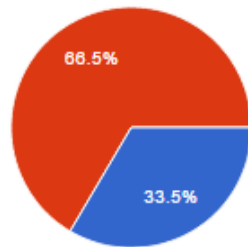
Edat	Sexe	Estudis	Província	Temps TV	Canals més vistos
1974	Mujer	Universitarios	Barcelona	Entre 1 y 3 horas	La 2, Teles, Antena3, Divinity
1974	Mujer	Universitarios	Barcelona	Entre 1 y 3 horas	La 2, La Sexta
1974	Hombre	Secundarios	Barcelona	Entre 1 y 3 horas	Teles, Antena3, Cuatro, La Sexta
1974	Hombre	Universitarios	Barcelona	Entre 1 y 3 horas	La Sexta, Divinity, TV3
1974	Hombre	Universitarios	Barcelona	Menos de 1 hora	La Sexta, 3/24
1974	Mujer	Universitarios	Barcelona	Entre 1 y 3 horas	La Sexta, 8 tv
1974	Mujer	Secundarios	Barcelona	Entre 1 y 3 horas	La Sexta, Neox, FDF, clan
1974	Mujer	Universitarios	Barcelona	Entre 1 y 3 horas	La 1, Cuatro, La Sexta, Paramount Chanel
1974	Mujer	Universitarios	Barcelona	Menos de 1 hora	Teles, Cuatro, La Sexta
1974	Mujer	Secundarios	Barcelona	Más de 3 horas	Teles, FDF
1974	Mujer	Secundarios	Barcelona	Entre 1 y 3 horas	Teles, Antena3, Cuatro
1974	Hombre	Universitarios	Cataluña	Entre 1 y 3 horas	FDF
1974	Mujer	Universitarios	Barcelona	Entre 1 y 3 horas	tv3
1975	Hombre	Secundarios	Ourense	Entre 1 y 3 horas	Cuatro, Discovery Max
1975	Hombre	Universitarios	Barcelona	Menos de 1 hora	Neox, TV3
1975	Mujer	Universitarios	Barcelona	Más de 3 horas	Teles, Divinity, TV3, 8TV, Punt Avui
1975	Mujer	Universitarios	Barcelona	Menos de 1 hora	La 2, tv3 y canal 33
1975	Mujer	Universitarios	ILLES BALEARS	Menos de 1 hora	La Sexta
1975	Mujer	Universitarios	Bizkaia	Más de 3 horas	La 2, Teles, etb
1975	Mujer	Secundarios	Barcelona	Más de 3 horas	Teles, FDF
1975	Hombre	Universitarios	Barcelona	Entre 1 y 3 horas	La 1, Teles, La Sexta, canal+
1975	Mujer	Universitarios	Barcelona	Entre 1 y 3 horas	Divinity
1975	Hombre	Universitarios	Barcelona	Entre 1 y 3 horas	La 1, La 2, La Sexta, discovery max
1976	Mujer	Universitarios	Tarragona	Menos de 1 hora	Divinity, TV3
1976	Mujer	Primarios	Barcelona	Entre 1 y 3 horas	Teles
1976	Mujer	Universitarios	Barcelona	Más de 3 horas	tv3, 8tv
1976	Hombre	Universitarios	Illes Balears	Menos de 1 hora	La Sexta
1976	Hombre	Universitarios	Barcelona	Entre 1 y 3 horas	TV3
1976	Hombre	Universitarios	Tarragona	Entre 1 y 3 horas	La 1, Teles, Antena3, Cuatro, La Sexta, Neox, Nova, FDF
1976	Mujer	Secundarios	Barcelona	Menos de 1 hora	Antena3
1976	Mujer	Universitarios	Barcelona	Entre 1 y 3 horas	Neox, Tv3
1976	Mujer	Universitarios	Barcelona	Entre 1 y 3 horas	Antena3, Cuatro, La Sexta, Neox, Divinity
1977	Hombre	Universitarios	Barcelona	Menos de 1 hora	La Sexta, Paramount Chanel, Discovery Max
1977	Mujer	Universitarios	Girona	Entre 1 y 3 horas	Divinity, TV3 y canales franceses
1977	Mujer	Primarios	Barcelona	Entre 1 y 3 horas	Teles, La Sexta, clantv
1977	Hombre	Universitarios	Baleares	Entre 1 y 3 horas	La 2, La Sexta, disney junior
1977	Mujer	Universitarios	Barcelona	Entre 1 y 3 horas	La Sexta, Paramount Chanel, TV3
1977	Mujer	Universitarios	BARCELONA	Entre 1 y 3 horas	Divinity, HISTORIA, FOX, AXN
1977	Mujer	Secundarios	Barcelona	Entre 1 y 3 horas	La Sexta, Paramount Chanel, 3/24, 8tv
1977	Mujer	Universitarios	Tarragona	Más de 3 horas	La 1, Cuatro, La Sexta, TV3 / 8TV
1977	Hombre	Universitarios	Barcelona	Menos de 1 hora	Antena3, Cuatro, tv3
1978	Mujer	Primarios	Barcelona	Entre 1 y 3 horas	La 1, Cuatro, La Sexta, TV3
1978	Mujer	Universitarios	Barcelona	Menos de 1 hora	Fox
1978	Hombre	Universitarios	Lleida	Entre 1 y 3 horas	TV3

Edat	Sexe	Estudis	Província	Temps TV	Canals més vistos
1978	Mujer	Universitarios	Barcelona	Entre 1 y 3 horas	La Sexta
1978	Mujer	Secundarios	Tarragona	Menos de 1 hora	No veo tv i no veo programas
1978	Hombre	Universitarios	tarragona	Entre 1 y 3 horas	tv3
1978	Mujer	Secundarios	Tarragona	Más de 3 horas	Cuatro
1978	Mujer	Secundarios	Barcelona	Más de 3 horas	Antena3, La Sexta, Neox, Paramount Chanel, TV3
1978	Hombre	Universitarios	Madrid	Menos de 1 hora	Axn
1978	Mujer	Universitarios	Barcelona	Entre 1 y 3 horas	Teles, Antena3, Cuatro, La Sexta, Paramount Chanel, movistar tv
1979	Mujer	Secundarios	Barcelona	Entre 1 y 3 horas	Teles, Divinity, FDF, TNT
1979	Mujer	Universitarios	Barcelona	Menos de 1 hora	Tv3
1979	Mujer	Secundarios	barcelona	Entre 1 y 3 horas	Teles, Antena3, Cuatro
1979	Mujer	Universitarios	girona	Menos de 1 hora	Divinity, energy
1979	Mujer	Secundarios	Barcelona	Entre 1 y 3 horas	FDF
1979	Mujer	Universitarios	TARRAGONA	Menos de 1 hora	3/24 NOTÍCIES
1979	Mujer	Universitarios	barcelona	Menos de 1 hora	Cuatro, La Sexta, Divinity
1979	Hombre	Primarios	Barcelona	Menos de 1 hora	La 2, Cuatro, Paramount Chanel
1980	Hombre	Universitarios	gipuzkoa	Entre 1 y 3 horas	La Sexta, la tuerka
1980	Hombre	Secundarios	Barcelona	Entre 1 y 3 horas	Teles, Antena3, Cuatro, La Sexta
1980	Mujer	Secundarios	barcelona	Menos de 1 hora	tv3
1980	Hombre	Universitarios	Barcelona	Menos de 1 hora	La Sexta, FDF, Paramount Chanel, Boing
1980	Mujer	Universitarios	Barcelona	Entre 1 y 3 horas	La Sexta, Divinity, tv3
1980	Mujer	Universitarios	Barcelona	Menos de 1 hora	TV3 y canal 33
1980	Mujer	Universitarios	Barcelona	Menos de 1 hora	La 2, Divinity
1980	Hombre	Universitarios	Barcelona	Entre 1 y 3 horas	TV3, Canal +
1980	Hombre	Universitarios	Barcelona	Menos de 1 hora	La Sexta, Paramount Chanel, Discovery Max
1980	Hombre	Universitarios	barcelona	Menos de 1 hora	La 1
1980	Mujer	Secundarios	tarragona	Más de 3 horas	Teles, Antena3, Cuatro, La Sexta
1980	Mujer	Primarios	barcelona	Entre 1 y 3 horas	Teles, Antena3, Cuatro, La Sexta, discovery max
1980	Mujer	Universitarios	Barcelona	Entre 1 y 3 horas	Cuatro, Neox, Divinity, FDF, discovery channel
1981	Mujer	Universitarios	Tarrgona	Menos de 1 hora	Cuatro, La Sexta, Tv3, canal 33, 3/24
1981	Hombre	Secundarios	Lleida	Entre 1 y 3 horas	Fox TNT AXN Canal +
1982	Mujer	Secundarios	Barcelona	Entre 1 y 3 horas	La Sexta, TV3
1982	Mujer	Universitarios	Barcelona	Menos de 1 hora	La 2, La Sexta, Neox
1982	Mujer	Secundarios	Avila	Más de 3 horas	La 1, La 2, Antena3, Cuatro, La Sexta
1982	Mujer	Universitarios	Barcelona	Menos de 1 hora	TV3
1982	Mujer	Secundarios	Barcelona	Entre 1 y 3 horas	Teles, Antena3, Cuatro, FDF
1982	Mujer	Universitarios	Barcelona	Menos de 1 hora	Neox, Canal 33, TV3
1983	Mujer	Universitarios	barcelona	Menos de 1 hora	discovery max
1983	Hombre	Primarios	El prat de llobregat	Más de 3 horas	La 1, Teles, Antena3, Cuatro, FDF
1983	Mujer	Universitarios	Castellón	Entre 1 y 3 horas	La 1, La 2, Teles, Antena3, Cuatro, La Sexta, Neox
1983	Hombre	Universitarios	Barcelona	Entre 1 y 3 horas	Movistar TV
1983	Mujer	Secundarios	Huesca	Entre 1 y 3 horas	La Sexta, Tnt, fox
1983	Hombre	Universitarios	La Paz, Bolivia	Menos de 1 hora	Infantiles, no se ven otros en casa. Disney Channel
1984	Mujer	Secundarios	lleida	Menos de 1 hora	tv3

Edat	Sexe	Estudis	Provincia	Temps TV	Canals més vistos
1984	Hombre	Universitarios	Barcelona	Entre 1 y 3 horas	La Sexta, FDF
1984	Mujer	Universitarios	Barcelona	Entre 1 y 3 horas	Teles, Cuatro, La Sexta, Divinity
1984	Hombre	Universitarios	Barcelona	Entre 1 y 3 horas	TV3, AXN, TNT
1984	Mujer	Universitarios	Barcelona	Entre 1 y 3 horas	La Sexta, Neox, Divinity
1984	Mujer	Universitarios	Barcelona	Menos de 1 hora	Divinity, FDF
1984	Mujer	Universitarios	zaragoza	Entre 1 y 3 horas	Antena3, La Sexta, Paramount Chanel
1984	Mujer	Universitarios	barcelona	Menos de 1 hora	La 1, Antena3, Cuatro, La Sexta, Divinity
1985	Mujer	Universitarios	Barcelona	Entre 1 y 3 horas	La 2, Antena3, La Sexta, AXN, FOX, TNT, Sundance, Syfy
1985	Mujer	Universitarios	Barcelona	Más de 3 horas	Teles, La Sexta, Divinity
1985	Hombre	Universitarios	Barcelona	Entre 1 y 3 horas	Neox, FDF
1985	Mujer	Universitarios	barcelona	Menos de 1 hora	Teles, La Sexta, tv3
1986	Mujer	Universitarios	barcelona	Menos de 1 hora	La Sexta
1986	Hombre	Primarios	barcelona	Menos de 1 hora	La 1, La 2, Antena3, Cuatro, La Sexta, 13TV, discovery max
1986	Mujer	Universitarios	Barcelona	Entre 1 y 3 horas	fox
1986	Mujer	Universitarios	a coruña	Entre 1 y 3 horas	Teles, Cuatro, La Sexta, Divinity
1986	Hombre	Universitarios	Barcelona	Entre 1 y 3 horas	La Sexta, Neox
1986	Mujer	Universitarios	barcelona	Entre 1 y 3 horas	Antena3, discovery max
1986	Mujer	Universitarios	Barcelona	Menos de 1 hora	Contenido de mi HDD
1986	Mujer	Universitarios	Barcelona	Entre 1 y 3 horas	Teles, TV3
1986	Hombre	Universitarios	Baleares	Entre 1 y 3 horas	Teles, La Sexta
1987	Mujer	Universitarios	barcelona	Más de 3 horas	Antena3, FDF, 8tv
1987	Hombre	Universitarios	barcelona	Más de 3 horas	Teles, Antena3, Neox
1988	Mujer	Universitarios	girona	Menos de 1 hora	no tengo tele
1988	Hombre	Secundarios	Barcelona	Menos de 1 hora	TV3
1988	Mujer	Universitarios	Barcelona	Más de 3 horas	Teles, Cuatro, La Sexta
1988	Mujer	Universitarios	Girona	Menos de 1 hora	Teles, Cuatro
1988	Mujer	Secundarios	Vizcaya	Entre 1 y 3 horas	Neox, Discovery max
1988	Mujer	Secundarios	Tarragona	Entre 1 y 3 horas	Tv3
1988	Mujer	Universitarios	BARCELONA	Entre 1 y 3 horas	Cuatro, Divinity, Paramount Chanel
1989	Mujer	Universitarios	baleares	Entre 1 y 3 horas	Teles, Neox, Divinity
1989	Hombre	Universitarios	Barcelona	Más de 3 horas	La 1, Teles, Cuatro, Paramount Chanel
1989	Mujer	Universitarios	barcelona	Menos de 1 hora	Antena3, Cuatro, La Sexta
1990	Mujer	Secundarios	Lleida	Entre 1 y 3 horas	Teles, TV3
1990	Mujer	Universitarios	Barcelona	Entre 1 y 3 horas	La Sexta, Divinity, Paramount Chanel, Fox, MTV
1990	Mujer	Universitarios	Londres	Menos de 1 hora	Divinity
1990	Hombre	Secundarios	Barcelona	Menos de 1 hora	Neox, Paramount Chanel, TV3
1990	Mujer	Universitarios	Barcelona	Entre 1 y 3 horas	La Sexta, Divinity
1991	Hombre	Universitarios	tarragona	Más de 3 horas	La Sexta, tv3
1991	Mujer	Universitarios	Baleares	Menos de 1 hora	La 2, HBO
1991	Hombre	Secundarios	Barcelona	Entre 1 y 3 horas	Teles, Paramount Chanel
1991	Mujer	Universitarios	barcelona	Entre 1 y 3 horas	La 1, Cuatro, tv3, discovery
1991	Hombre	Universitarios	Barcelona	Menos de 1 hora	Cuatro, FDF, 8TV
1992	Mujer	Universitarios	catalunya	Entre 1 y 3 horas	Teles, Cuatro, La Sexta, Neox, Divinity, FDF
1993	Mujer	Universitarios	Lleida	Menos de 1 hora	Neox, TV3
1993	Hombre	Universitarios	Barcelona	Entre 1 y 3 horas	Antena3, Cuatro, Neox, FDF

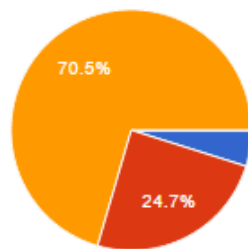
Edat	Sexe	Estudis	Provincia	Temps TV	Canals més vistos
1995	Mujer	Secundarios	Barcelona	Entre 1 y 3 horas	La 1, Tele5, Antena3, TV3
1996	Mujer	Universitarios	Barcelona	Menos de 1 hora	FDF, TV3
1996	Mujer	Universitarios	Barcelona	Menos de 1 hora	La Sexta, Neox, FDF, Paramount Chanel
1998	Mujer	Secundarios	barcelona	Menos de 1 hora	Tele5, Antena3, Divinity
1998	Mujer	Primarios	Barcelona	Menos de 1 hora	Tele5, Antena3

Eres hombre o mujer

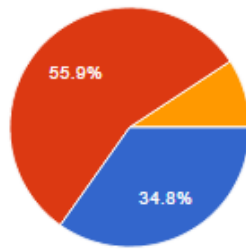
Hombre	76	33.5%
Mujer	151	66.5%

¿Cuál es tu nivel de estudios?

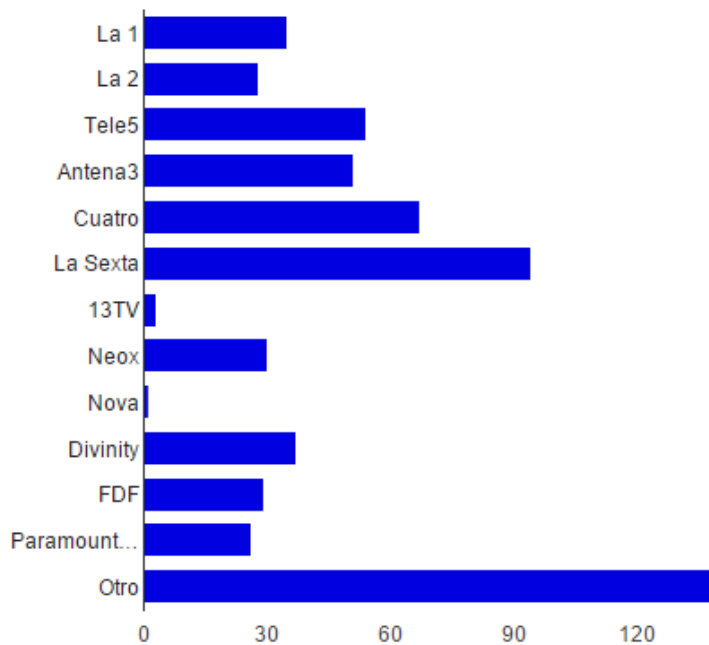
Primarios (EGB / ESO)	11	4.8%
Secundarios (FP / BUP / COU)	56	24.7%
Universitarios	160	70.5%
Sin estudios	0	0%

¿Cuántas horas ves la televisión al día?

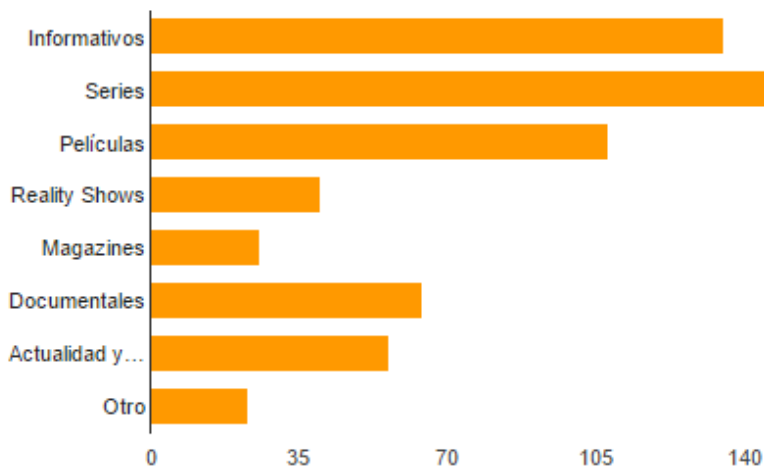
Menos de 1 hora	79	34.8%
Entre 1 y 3 horas	127	55.9%
Más de 3 horas	21	9.3%

¿Qué canales de televisión ves más asiduamente?

La 1	35	15.4%
La 2	28	12.3%
Tele5	54	23.8%
Antena3	51	22.5%
Cuatro	67	29.5%
La Sexta	94	41.4%
13TV	3	1.3%
Neox	30	13.2%
Nova	1	0.4%
Divinity	37	16.3%
FDF	29	12.8%
Paramount Chanel	26	11.5%
Otro	139	61.2%

¿Qué tipo de programas ves más a menudo por televisión?

Informativos	135	59.5%
Series	147	64.8%
Películas	108	47.6%
Reality Shows	40	17.6%
Magazines	26	11.5%
Documentales	64	28.2%
Actualidad y debate	56	24.7%
Otro	23	10.1%

¿Qué es para ti la Telebasura?

- El cancer de la tv
- El 90% de lo que se emite en abierto
- todo lo que dan por la tele.
- programas del corazón, shows, excepto los documentales, hasta las noticias podría considerarlas tele basura debido al aire sensacionalista i morboso que tienen hoy en día
- El 90% de la televisión actual. Sensacionalismo y carnaza para la audiencia que así lo pide.
- Casi todo :-p
- La mayoría de lo que dan en todos los canales, siempre Q no sean series o películas
- LA PROGRAMACIÓN DE LA MAYORÍA DE LAS TELEVISIONES QUE NO APORTA NADA.
- Los falsos debates de política del TDT Party
- Para muchos, programas que no aportan nada de cultura como gran hermano, myhyv o Sálvame. A mi me entretienen por lo que me da lo mismo que lo sea. A mi me parece más basura el fútbol o los tarotistas y programas-timo de madrugada
- Mediaset
- SALVAME
- programas tipo Salvame
- Telecinco
- Programas de estos de meterse con los famosillos y compañía, en definitiva teles
- Todo lo que se emita en Teles, salvo noticias y deportes
- Toda la programación de Teles por la tarde
- Todo lo que aparece en Tele 5
- Casi todos los contenidos de canales generalistas, especialmente en primetime.
- El que no puc creure que es miri tanta gent i que siguin programes tant i tant dolents
- Son los
- HBO
- La televisión que no veo.
- baja calidad, sensacionalismo, morbo, escándalo, la intromisión en la vida de las personas.
- sensacionalista.
- Programas de televisión que viven de criticar al resto de los mortales
- morbo, el escándalo y sensacionalismo.
- vulgaridad, la chabacanería, el morbo, etc.
- programas que se dedican a contar marujeos personales del resto, o documentales con humanos encerrados en un plató o casa
- la intromisión en la vida personal de las personas.
- Circo de indecencias, ruido violento, miserias farándulas, sensacionalismo inextremis, correvidiles y humo innecesario e irrelevante para la cultura, formación y competitividad del ser humano.
- Programas que buscan audiencia mostrando las debilidades y defectos de las personas. También los que utilizan el morbo
- La telebasura es una forma de hacer televisión utilizando el morbo por ejemplo para difundir un estilo de programa con el objetivo de atraer la máxima audiencia.
- Programas en el que hay griterío, donde la cultura deja que desear y hay más publicidad que programa.

- Para mi la telebasura son los programas donde todos hablan para sacar sus vergüenzas o las de sus conocidas por dinero y los programas del corazón
- Programas con "famosos" hablando de la misma basura de siempre, peleas entre ellos, amor, etc
- Televisión con el único interés en entretener, violando los derechos de intimidad y el honor, así como con un bajo nivel cultural.
- Los programas en los que sale gente sin ninguna formación, sin cultura, gente que solo chilla y que no sabe hablar, que consiguen llamar la atención de una gran masa de gente para tenerla aborregada.
- Programas sensacionalistas que para subir su audiencia utilizan el morbo y el escándalo.
- Los programas que solo buscan temas del corazón, infidelidades, temas escabrosos
- Programas que tienen como finalidad hablar de la vida de los demás, denigrando a la persona con insultos y exponiéndolos a situaciones límite para que exploten y así crear más morbo.
- Programas con contenidos insultantes y en los que la vida íntima de cualquier personaje es el tema estrella.
- Programas donde el principal objetivo es generar audiencia mediante escándalos faltas de respeto y denigración
- "Falsedad
- Incultura
- Famoso
- Emisión de programas en los que se discute sin respetar, en los que prima el sensacionalismo, que no tienen en cuenta si pueden herir sensibilidades
- Programas que están allí personas que cobran mucho dinero, no hacen nada y van a pasar el tiempo.
- Un programa de entretenimiento que se basa en el morbo o si es de debate no mantiene ninguna reserva por intentar ser objetivo
- Los que aportan entretenimiento sin un mínimo de decencia o aporte cultural y los que desinforman.
- Programas con contenidos sobre la vida privada de gente que no conozco; Programas de actualidad que no contrastan las noticias o dan la información a medias; Programas que sólo tratan de otros programas; Debates entre tertulianos que no saben nada sobre el tema del que hablan; etc.
- Toda la programación con interés de cotilleo
- Aquellos programas que no respetan
- "Todo aquello que consiste en meterse en la vida de los demás sacando sus trapos sucios y todos aquellos programas que buscan el escándalo por el escándalo, que solo aportan que las tetas son más importantes que los estudios.
- Y todos aquellos programas que intentan manipular y engañar a la sociedad."
- Para mi la telebasura consiste en los programas de televisión hechos con el único fin de ganar dinero a partir de contenidos poco educativos y con bajo o casi nulo nivel informativo que aporte nuevos conocimientos al consumidor. Suelen estar repletos de cotilleos, morbo, sensacionalismo, pelotas y discusiones con el fin de captar la atención del consumidor, quien seguramente quiera evadirse viendo los problemas de otra gente en vez de los suyos.
- El cotilleo, el desacreditar al prójimo. Vender las miserias personales.
- Programas sobre temas de chafardería o de sexo barato
- Degradación de personas, insultos, cotilleo, recrearse en el mal ajeno, mentir.

- Programas sobre temas irrelevantes, sin cultura, basado en superficialidad y que fomentan la incultura.
- Programas sensacionalistas y del corazón con poca ética humana y que hacen famosos a las personas a costa de ridiculizarlos.
- "Programas de dudosa calidad, centrados en temas poco interesantes y que basan su mecánica en el debate a voz en grito o en vidas ajenas y el morbo que ello provoca. Todo esto al margen de que tengan una correcta producción o un guión bien estructurado.
- Es más por la temática que por la realización."
- VERGUENZA
- La telebasura es el tipo de televisión que destapa o desentierra la basura, las miserias y porquería que las personas privadamente intentan mantener dentro de su ámbito personal, o no.
- Programas de poco contenido cultural. Tratan temas de personajes públicos de su vida pública y privada. Dónde gana el morbo y se dejan de lado cosas más importantes.
- Programas en que el objetivo básico es hablar mal de la gente y airear cuestiones privadas que no afectan a nadie.
- lo que te aburre o ofende
- Programas donde denigren a las personas y se les falté al respeto
- Programas en los que van personajes a llevarse un pastón por decir tonterías
- Todo lo que sea ataque a terceras personas por diversión
- Programas donde la gente se pelea y se insulta sin ring un tipo de preparación donde se echaran las miserias humanas
- programas con gritos, insultos, faltas de respeto
- Programas con una comunicación verbal muy pobre, programas sin argumento, con afines puramente comerciales...
- Programas que su contenido sólo és de la vida de los demás. También los realitys que a mi no me interesa para nada estas relaciones que se establecen
- Aquellos programas sensacionalistas donde todo está manipulado
- Cotilleos sobre personas que me importan nada o poco tratado por gente que me importa menos
- Los programas que se dedican a criticarse unos a otros, gritando y hablando todos a la vez.
- Gente que no ha hecho nada en la vida hablando de otra gente igual que ellos
- Vergüenza ajena.
- mala educación, gritos, falta de tolerancia y que es un orgullo ser un ignorante. Destruir impunemente la vida de personas porque le caen mal, erigirse en jueces de forma gratuita
- "Toda aquella programación donde los contenidos utilicen a personas con el fin de llevar al límite su conducta.
- Contenidos televisivos "supuestamente" ofensivos a la inteligencia de las personas (y no necesariamente dedicados al corazón)
- Los programas que ofrecen las penas y desventuras ajenas y viven del escándalo continuo.
- TODO PROGRAMA QUE CON LA EXCUSA DE CONSEGUIR ALTOS INDICES DE AUDIENCIA BUSCA EL IMPACTO EXCLUSIVAMENTE. TODO PROGRAMA QUE SE SUSTENTA EN CONVERTIR EN PROTAGONISTAS A PERSONAS MEDIOCRES QUE BASAN SUS INTERVENCIONES EN LA CRÍTICA FURIBUNDA A TERCEROS
- Una manera de ocupar el tiempo libre de descanso. Opción escogida por aquellas personas que les divierte y entretienen los chismorreos y banalidades de terceros que se les ofrece solo

pulsando un botón, mirando la pantalla y descansando en su sillón. Los clientes de los programas de la telebasura és una sociedad de bajo nivel cultural ya que en lugar de dirigir la curiosidad hacia el conocimiento intelectual, lo dirige hacia el conocimiento "basura" de los que le rodean del mismo o peor nivel. Se identifican con "ellos o ellas".

- Aquells programes on es parla de les intimitats del 'famoso' de l'Espanya cañí (pantojas, kikos riveras, etc) i els espais on prima el voyeurisme més descarat pel que fa a la vida de tercers (com dormen, què mengen, amb qui se'n van al llit, etc).
- Programes on tothom es tira els plats pel cap tipus "Salvame"
- "Programas cuyo argumento es hablar y emitir juicios acerca de lo que hacen otras personas (famosillos), conocidas no por su actividad profesional sino por sus relaciones o escarceos amorosos, y salir en la prensa rosa.
- Concursos en los que participan"
- TELEVISIÓN DONDE VALE TODO
- Xafarderia.
- Me hace reir y no pienso en nada más.
- consumo fácil.
- Como el "Fast food", contenidos baratos, a menudo ofensivos que se generan para que el espectador mantenga la mente en blanco.
- Televisió ràpida per tal de no pensar i evadir-te sense buscar més enllà
- Programas que tienen como objetivo entretener y consiguen aborregar
- Una manera de hacer televisión rápida sencilla y q atraigan a la gente
- television para evadirte.
- La telebasura me sirve para distraerme.
- Teledeixalles és aquella programació televisiva que dóna a l'espectador continguts de baixa qualitat informativa i moral, amb l'objectiu de distreure i entretenir.
- "Programas que exageran ""historias personales"" de los llamados famosos.
- Series cutres"
- Són estratègies del govern per mantenennos en un nivell freqüencial baix i simplon. Crean una cultura de sumisos, conformes con la realitat actual, que necesitan este tipo de programas para escapar del aburrimiento. También ayuda a que no pensemos en otras realidades o soluciones. Crea incultura, se la població és incultura és mucho más fácil ser manipulada por intereses económicos i políticos ante un sistema capitalista opresor."
- La telebasura es aquella que basa sus emisiones en contenidos de dudosa calidad y poco rigurosos
- Programas de mala calidad
- Programas de bajo perfil destinados al consumo rápido en los que abundan discusiones, gritos, interrupciones...
- En líneas generales, cualquier reality show, programas de sobremesa, en los que los entrevistados y entrevistadores se dedican a hablar de la vida íntima de uno de ellos, y en el que el lenguaje suele ser soez y grotesco
- solo tiene como objetivo los ingresos por publicidad sin ninguna clase de ética y/o pudor.
- Programas de poco o nulo contenido televisivo sin aportación periodística que corrompen los valores sociales y éticos
- carecen de interés general. función enajenadora
- sin un interés público real, chafarderies, aspectos de personajes públicos que deberían ser privados sin calidad

- Programas que no aportan nada, ni moral, ni ético, ni nada
- Todo entretenimiento que no aporta nada nuevo, que hace uso del menosprecio y de un lenguaje nada apropiado. Entretenimiento de masas.
- Television sin contenido
- Poglamas de hentretenimiento vasados en hexplicar la.hintimidad de las personas y sin ningún tipo de hinteres cultural ni hinformativo
- Programas que no aportan nadaintelectualmente
- Programas de nulo valor cultural
- Programas que se basan en la crítica a otras personas, para lo que consideran "entretenimiento a la audiencia", y ofrecen una cultura y educación nula.
- Programas de televisión que no aportan nada, es decir, programas del corazón, donde se habla sobre la vida privada de gente que se ha hecho famosa por se "hijo de", "ex mujer de", o por salir en gran hermano....
- Programas donde no dan noticias y solo se critican unos a otros. Aunque mas basura son los programas aburridisimos.
- Cualquier programa que no aporta nada a nivel cultural, informativo o divulgativo, que simplemente entretiene a personas con pocas luces o nulo interés cultural. También incluiría en el paquete programas claramente provocadores o que utilizan la demagogia, el engaño y la manipulación para conseguir objetivos sociopolíticos poco éticos y de dudoso cariz democrático.
- Programes que només inciten el morbo, la crispació o que estan buits de contingut i no aporten res.
- Son programas que no tienen contenido
- Programas que no aportan nada, programas de cotilleos
- Un tipo de television que no aporta nada de cultura al espectador.
- Considero telebasura los programas que se realizan en determinados canales donde se dedican a hablar y criticar la vida de los demás y también los realitys shows (gran hermano, supervivientes, etc.). No creo que aporte nada a nadie.
- Aquella que no aporta absolutamente nada provechoso a mi vida o que pretenden adoctrinarme
- Información sin interés que invita a desconectar la mente
- Para mí son unos programas que no aportan nada, bueno sí, incultura
- Programas cuyos contenidos no te aportan nada útil
- Televisión que pretende ser de entretenimiento pero el contenido del programa es casi nulo, no aporta conocimientos y los valores que proporciona al telespectador son muy bajos.
- Casi todo lo que hay en la tele, entretenimiento hueco y absurdo. Contenidos que no ayudan al individuo a pensar o reflexionar sino simplemente para que pase el tiempo.
- Noticieros/debates tipicos del patio de vecinos, soeces
- Programas en dónde gritan, se faltan al respeto y no hay ni un solo contenido que valga la pena destacar
- Programas d chismorreos, programas en los que no aprendes nada y no te invitan a pensar
- "televisión que no aporta nada culturalmente hablando, televisión de ""pasatiempo y chismorreos""
- programas que se retroalimentan con los personajes creados por la misma cadena; creando tramas ""falsas"" o dando importancia a temas totalmente banales"
- Television sin cultura, sólo para entretener.

- imàgenes sin contenido sano y valores.
- Lo que no te aporta nada. Los personajes que salen de la nada y se dedican a desprestigiar al otro sin ningun rigor.
- Aquellos programas carentes de toda información relevante y que solo sirven para insultar y degradar a la gente.
- Programas de contenido nulo, con poca o ninguna aportación periodística, compuesta por colaboradores que tan sólo son personas popularizadas por diversas razones de repercusión social.
- "Telecirco, todo aquello que no aporta nada nuevo ni bueno a los espectadores.
- PROGRAMACIÓN DE ENTRETENIMIENTO SIN VALORES HUMANOS NI CULTURALES
- La telebrossa és un estil de fer televisió que cerca les audiències sense escrúpols i sense cap interès per oferir un servei positiu a la ciutadania.
- ESPACIOS TELEVISIVOS SIN CONTENIDO NI INTERES ALGUNO, DONDE LO ÚNICO QUE IMPORTA ES TENER ENGANCHADO AL ESPECTADOR UTILIZANDO CUALQUIER MEDIO: PELEAS, TRAPOS SUCIOS, ACUSACIONES, ESCANDALOS, PROVOCACIONES, ETC.
- Todo aquel programa que tiende a hipnotizar, desculturizar y socavar la inteligencia humana.
- Incultura e ignorància, carece de sentido, no aporta nada
- "La tendenciosa. La inutil.
- Programacion que impide reflexionar y concienciar a las personas sobre nuestra rralidad actual. Se basa en temas materialistas, superficiales y que fomentan el rencor y los malos sentimientos y pensamientos.
- Programas donde el contenido cultural es nulo
- Programación de poco interés informativo cultural.
- Televisión sin contenido cuyo único propósito es ganar audiencia y ofrecer lo que más vende, aunque sea vacío.
- Televisión sin fundamentos culturales ni de ocio
- Son programas que exhiben la vida de otras personas, que no aportan ni entretienen y que carecen de valores y moral.
- programas donde se promociona la incultura y la falta de educación
- sólo sirve para que ganen dinero algunos famosos a costa de vender su vida
- Tv vacía. Sin contenido.
- La televisión totalmente vacía de contenido, reality shows
- la que no aporta "alimento" al espectador.
- El que no me aporta nada, ni interés ni siquiera una mera distracción.
- Programas que no me aportan nada. No me entretienen y no perdería un minuto de mi tiempo en ellos
- Programas de nulo valor cultural, de los que no se aprende nada ni sobre el entorno, ni sobre nosotros mismos. Sólo sirven para rellenar el tiempo vacío de las mentes vacías. Perdón por ser tan brusca.
- Programas que van contra la moral de las personas haciendo difusión de noticias mayoritariamente falsa, programas donde se utiliza vocabulario no apto en franja de horario infantil.
- Programas que no sólo no contribuyen a aumentar la cultura de la ciudadanía, sino que promulgan valores negativos, como por ejemplo el machismo, el materialismo, etc.
- Tot allò que no aporta valors, ni estona d'oci, ni esport competitiu, ni enriquiment cultural.
- Programas sin ningún tipo de sentido

- Los programas que no aportan nada.
- Programas donde los tertulianos no se respeten entre ellos y hablen chillando
- Tele mala que no genera ningún tipo de conocimiento bueno hacia el emisor.
- Contenidos sin información, basados en la violación de la condición humana
- Programas que no aportan nada y dan asco
- Aquel tipo de espacio televisivo que no interesa y llega a repudiar al espectador.
- Telebasura para mi es programas sin ningun fundamento
- Griterío, insultos, faltas de respeto, meterse en la vida de los demás
- una perdida de tiempo
- aquellos contenidos que fomentan el analfabetismo
- Programas con contenido poco intelectual en los cuales e habla sobre la vida de los famosos. También formatos tipo dateshow.
- Televisión donde el contenido está basado en el chisme o la aneecdota personal y de la que el televidente no extrae nada positivo.
- Telebasuar a mi entender es cuando no aportan nada al ser humano.
- Programas que no aportan nada y simplemente gritan.
- Todos aquellos programas que no aportan nada relevante y que tampoco se puede calificar de divertimento sino de intromisiones en la vida de las personas, chafarderías, gritos, descalificaciones, insultos, peleas, etc.
- "Poca profesionalidad
- temas banales
- Distrainimiento vacío e interesado. Que ayuda al emvrutecimiento.
- la mayoría de programas dominantes de la poca cultura y divulgación de contenido vacío. todo para manipular la población
- Telebasura es la televisión que no aporta absolutamente nada, y en caso de aportar sólo son cosas negativas. En la telebasura no hay información de calidad ni entretenimiento "sano", hay entretenimiento a base de insultos y materialismos.
- audiencia facil con escasa calidad de contenidos
- Programes que no aporten cap benefici a l'espectador i amb un contingut pobre.
- "Pogramas que no aportan nada pero que creo entretienen
- ignorancia
- televisión que no aporta nada y fomenta la incultura
- Programas de televisión que no aportan valor relevante.
- Programas que estan dirigidos a alienar al telespectador de forma que no aporten ningún valor (formativo, creación de opinión, etc)
- PROGRAMAS QUE SOLO SIRVEN PARA ENTRETENER Y NO TIENEN NINGÚN CONTENIDO INTERESANTE
- programa con nulo interés cultural e incluso ofensivo
- La tele basura comprende cualquier contenido de nulo o escalo valor de conocimiento, un mero entretenimiento estéril.
- Aquel programa cuyo contenido se enmarca en la farándula, y que no aporta ningún contenido de valor al televidente, tan solo lo trata como un sujeto al que le interesa saber cosas de las vidas ajenas.
- No considero que exista telebasura
- no creo que exista la telebasura

- Para mi no existe la teke basura.Cada uno ve lo que quiere.
- No creo que exista la telebasura
- No creo que exista la telebasura, existe un déficit de educación. La televisión está para entretener y no creo que sea mejor el que es entretenido por "saber y ganar" que el que le gusta "sálvame". Ni voy a matar por ver "terminator" ni voy a insultar por ver "punto pelota".
- No existe la palabra telebasura en mi vida.... lo que para muchos esta considerado como telebasura, yo lo considero como un entretenimiento más.
- No considero que ningún género sea telebasura. Que cada uno elija lo que quiera ver. Respeto.
- La basura es para que se utiliza el contenido, hay gustos para todo.
- Los programas que hablan del corazon
- Programas sobre debates del corazon, no lo consumo nunca
- "Según los críticos, Telebasura es aquella tipología de televisión que sus contenidos están relacionados con temas del corazón, de cotilleos, etc.
- "
- Programas sin fundamento, basados en prensa del corazón.
- Corazon
- Todo lo relacionado con realitys o debates sobre gente famosa.
- reallity shows i programas que dan una versión distorsionada de la sociedad actual
- Sálvame, GH y sucedáneos. En general programas en que se centran en la vida privada de "famosos".
- Reality shows y sus programas de comentarios, Gran Hermano, salsa rosa...
- Telebasura son aquellos programas cuyos participantes no tienen oficio ni beneficio.
- programas gossip
- Programas que se meten en la vida privada de los demas, que no aportan nada a nadie y que no se educativos
- Pienso que casi todos los programas se enfocan a subir la audiencia, incluidas las seres, pero la mayor telebasura, desde mi punto de vista está representada por los programas del corazón, o determinados debates políticos e ideológicos muy sesgados intelectualmente y dirigidos al desprestigio de otras ideas. Por último y en igual intensidad, los realitishows donde la gente es expuesta en su vida personal y en circunstancias que generan situaciones denigrantes y provocan comportamientos hostiles, obscenos, agresivos...
- El chafardeo
- Reality shows donde todo vale por la audiencia
- reality's y programas del corazón
- En mi opinión son aquellos programas que se pueden definir como prensa rosa, que sobrepasan la barrera de informar y mas bien se inmiscuyen en la vida personal de las personas.
- Programas que basan su contenido en las críticas sin ninguna finalidad constructiva, que se lucran de las desgracias ajenas, se entrometen en la vida de las personas, así como también los reality shows.
- PROGRAMAS QUE DÓNDE SE BUSCA LA PÓLEMICA SOBRE TEMAS SUPERFICIALES Y TRIVIALES, DONDE SE EXAMINA Y EXPLOTA LA VIDA AJENA.
- Losa realitys shows y los programas de cotilleo
- Sálvame y los diferentes realitys
- Actualmente todos los programas de reality show que estamos sufriendo., además de programas de corazón

- "Programas de cotilleo en general en los que los participantes no suelen tener oficio ni beneficio si no es vivir del cotilleo y del insulto.

¿Puedes nombrar tres programas que consideres Telebasura?

No, pero están en programas del Tele 5 y en otros. Los he visto algun momento zapeando.

Con un listado de programas seguramente podría señalar alguno, pero al no ver ninguno ni yo ni en mi entorno, quizás podría decir Gran Hermano por los años que lleva programandose

uno que presenta Jesús Vázquez

uno que presenta T.Campos

Master Cheff

Gran Hermano, todos las tertulias sobre cotilleos, etc.

Salvame diario

quienquiere casarse con mi hijo

hombres mujeres y viceversa

Gran Hermano

Salvame

La Isla

Sálvame

Mujeres y hombres ... y viceversa

Gran hermano

Sálvame, Gran Hermano (No conozco o no me suena ninguno más, pero incluiría a todos los de ese estilo)

Sálvame y similares. GHVIP.

adan y eva

Hombres mijetes y viceversa

Salvame

Salsa rosa

No me suena ninguno más porqué no los veo

Nunca he visto entero uno de esos programas, aunque se que existen porque es prácticament imposible vivir en sociedad sin ser consciente de su presencia en las parrillas televisivas. Gran Hermano, Sálvame, El gato al agua...

SALVAME de Telecinco

UN NUEVO TIEMPO de Telecinco

Salvame. No conozco más

salvame,

Salvame

gran hermano

de luxe

todos los que dan por las tardes en T5, en T4 .

Sálvame, Gran Hermano

Debates sobre realitis, sálvame...

SALVAME

SUPERVIVIENTES

GRAN HERMANO

El gato al agua

concursos con seguimiento 24h
 reality shows con tertulianos con mínimo o nulo nivel cultural
 programas de prensa amarilla o rosa
 Salvame
 La Isla de los Famosos
 Mira quien salta
 salvame,salvame de lux, corazon corazon.
 El telediari de la 1, Tele 5, Antena 3
 SALVAME
 CORAZON
 Salvame
 Hombre y mujeres y viceversa
 Gran Hermano
 Salvame, supervivientes, gran hermano
 Sálvame
 Gran Hermano
 no sé
 Sálvame
 Hombres mujeres y viceversa
 Quien quiere casarse con mi hijo
 SALVAME
 salvame, mujeres hombres y viceversa , gran hermano
 Salvame
 Salvame Deluxe.
 Gran hermano
 Salvame
 Gran Hermano
 Supervivientes
 LA VERDAD ES QUE NO VEO MUCHA TELE Y NO CONOZCO MUCHOS Y LOS QUE VOY A DECIR
 NO SE SI SIGUEN EN ANTENA O NO: SÁLVAME, MUJERES Y HOMBRES Y VICEVERSA Y GRAN
 HERMANO.
 Salvame. Hombres y mujeres y viceversa. Gran hermano

 No, porque no suelo ver ninguno.

 No. Se que en general, Tele 5 produce varios programas telebasura.
 Gran Hermano, Supervivientes (todas las versiones), MasterChef, el de Chicote y los restaurantes,
 Salvame, Ana Rosa Quintana, Susana Griso (no recuerdo como se llaman los programas) ...
 salsa rosa
 crakovia
 gran hermano
 no recuerdo. La isla? Los q sale Belen Esteban y compañía
 SALVAME
 GRAN HERMANO
 LA ISLA DE LOS FAMOSOS
 El gran hermano.
 El hormiguero
 tomate

Sálvame
Gran Hermano
Gran Hermano, Sálvame. No en sé dir més i no sé si aquests encara existeixen.
Sálvame
Sálvame de luxe
SALVAME *
GRAN HERMANO
HOMBRES MUJERES Y VICEVERSA
Sálvame
Supervivientes
Gran Hermano
Sálvame, Hombres, mujeres ..., y no sé ninguno más, no los sigo ni por curiosidad.
las noticias manipuladas por politica de canales
los programas de juego pocker (juegos de azar)
el deporte masificado (que mueve como borregos grandes masas)
Salvame
Mujeres y Hombres y Viceversa
Gandia Shore
Salvame.
La isla de los famosos.
Gran hermano.
Masterchef
Quien quiere casarse con mi hijo.
Salvame
Mujeres y hombres...
La Isla (no se los nombres porque no los veo)
Sálvame, Gran Hermano, y Diario de Patricia.
Salvame, supervivientes, gran hermano...
Mujeres y hombres y viceversa
La isla de los famosos
Sálvame
"El cascabel al gato"
"El chiringuito de Neox"
"Cazamariposas"
Sálvame, Gran Hermano, Supervivientes
Mujeres hombres y viceversa
Gran hermano
Aida
SALVAME
Gran Hermano
SUPRVIVIENTES
Sálvame (en cualquiera de sus versiones)
Gran hermano
Supervivientes
Gran hermano. Mujeres hombres y noseke y otros del estilo
Salvame!!! Con diferencia
Salvame, gran hermano, la isla de los famosos

Sálvame Deluxe, Mujeres hombres y viceversa, el Gato al agua.
Gran Hermano, Sálvame, Mujeres y hombres y viceversa
Salvame Diario
Salvame Deluxe
Gran hermano
Salvame, Salvame de luxe, hombres y mujeres y viceversa
Adán y Eva
Gran Hermano
Quien quiere casarse con mi hijo
Sálvame,
Gran hermano
Quien quiere casarse con mi hijo
Gran Hermano
Salvame
Etc...
Telecinco entera
todos los del corazón
SALVAME
ALGUNOS NOTICIEROS
GRAN HERMANO
Los dos magazines matutinos de Antena 3 y Tele5 y Sálvame, en todas sus ediciones
LOS QUE PRESENTA JORJE JAVIER VAZQUEZ, HOMBRES MUJERES VICEVERSA, QUE NO HE ENTENDIDO DE QUE VA, NO SI TODAVÍA EXISTE POR ESO, EL DEL ARUS,
Salvame y sus variantes
Mujeres hombres y nosequemierda
Cualquier programa de testimonios rollo patricia o similarea
Sálvame .
Mujeres hombre y viceversa
Granchermano
Hombre y mujeres y viceversa,
Cuéntame,
Gran hermano vip.
Masterchef
Gran hermano VIP
Supervivientes
Salvame
Gran hermano y similares
Las mañanas de Tv Española
Salbame diario, Salbame deluxe, qh vip
Sálvame
Supervivientes
El gato al agua
Tipo salvame, Gran hermano, Mujeres hombres y viceversa
Sálvame (Tele 5)
Mujeres y hombres y viceversa (Tele 5)

salvame
Hmyv
Hay algo q te quiero decir

gran hermano
Salvame
Supervivientes

No
Ninguno

Salvamame
Supervivientes
Mujeres y hombres y viceversa
no los miro.
Pero Telecinco en general
Salvame, mujeres y hombres y no se que mas, cualquier otro reality
Sálvame y sus versiones
Cualquier "reality"
MHyV
Sálvame, Un Tiempo nuevo, Corazón corazón
Gran hermano
Salvame
ADAN Y EVA
SUPERVIVIENTES
GRAN HERMANO....
Programas de juego y apuestas... aparte de ser basura, son peligrosos
Hay demasiados canales para ver si no te gusta cambias de canal y todo programa merece mi respeto ya que detrás lleva muchas personas trabajando.

No porque no los veo
No los conozco, en telecinco hay varios
Todos los de T5.
sálvame de luxe
salvame
Gran Hermano
Salvame
Hombres, Mujeres y viceversa
sálvame, la selva o como se llame de los famosos y gran hermano
Sálvame
Sálvame Deluxe
Mujeres hombres y viceversa
Supervivientes
Gran Hermano

...

Salvame
Gran Hermano
Sálvame, y reality shows de famoseo en general
Sálvame, gran hermano, supervivientes

Mujeres y hombres y viceversa, Supervivientes y Salvame

Salvame
 Supervivientes (este año)
 Que tiempo tan feliz

Salvame, hombres y mujeres y viceversa. Gandia shore
 Salvame, Cazamariposas, Conexión Samantha.

SÁLVAME
 MUJERES, HOMBRES Y VICEVERSA
 GRAN HERMANO

Sálvame???

Sálvame diario, sálvame deluxe, que tiempo tan feliz

salvame
 la voz

Sálvame/ gran hermano/ supervivientes
 Sálvame - Mujeres, hombres y viceversa - Gran Hermano.

SÁLVAME
 SÁLVAME DELUXE
 HERMANO MAYOR

Top shows, Ralities, programas de moda,
 Gran hermano, En lo que se avecina, Supervivientes.

Sálvame
 Delux
 Gran Hermano

Salvame y derivados
 Mujeres Hombres y Viceversa
 Realitys donde lo único que importa es la convivencia y el sexo

Todos los realitis, y mas aun los del corazón, y todos donde salga la Belen Esteban esa...

Salvame, Mujeres y hombres y viceversa, gran hermano

Cualquier partido de fútbol porque para mí fomenta la violencia y apoyamos a 4 "mindundis" para que se forren
 Premier bingo o la ruleta
 Cualquier tarotista

Salvame
 Realities

salvame
 Salvame
 Hombres, mujeres y viceversa
 Supervivientes
 Sálvame
 Sálvame deluxe

Salvame
 Corazon corazon
 Novelas en general

Muchos de los programas de la parrilla televisiva emitidos por telecinco.

... y de cuatro.

salvame, supervivientes, la sexta noche

Sálvame
 Gran Hermano
 Supervivientes

Salvame, gran hermano, la mayoría de programas de telecinco son en mi opinión basura

Salvame; Mujeres, hombres y viceversa; (podría buscar más, pero realmente no sé cómo se llaman, así que dejo sólo estos dos)

Salvame
 Debates reality shows
 Jugones

Supervivientes, Gran Hermano, Salvame

Todos los que pasan por telecinco

La gran mayoría, poniendo por delante los de marujeo. Sálvame y similares. Gran hermano y demás realities. Hombres y viceversa ese.

Masterchef, salvame, hombres mujeres y viceversa
 los de chusmeos, concursos y noticieros
 Cualquiera que no tenga audiencia

Salvame
 Adan y Eva
 Salvame deluxe

salvame
 Quien quiere casarse con mi hijo???

cazamariposas

Salvame, gran hermano, supervivientes

Salvame
 Mujeres y hombres y viceversa
 Gran hermano

Mujeres y hombres y viceversa

Sálvame
 Adán y Eva

gran hermano
 Sálvame

Hombres, Mujeres y Viceversa

salvame, hombres mujeres y viceversa y gran hermano

Mayormente, todo lo que hacen en canales como T5 o reality shows varios

Salvame
 hay una carta para ti
 myhyv

Sálvame
 Mujer y Hombres y Viceversa
 Gran Hermano

Salvame y todos sus derivados

Salvame, Gran Hermano

SALVAME
 MHYV

Supervivientes

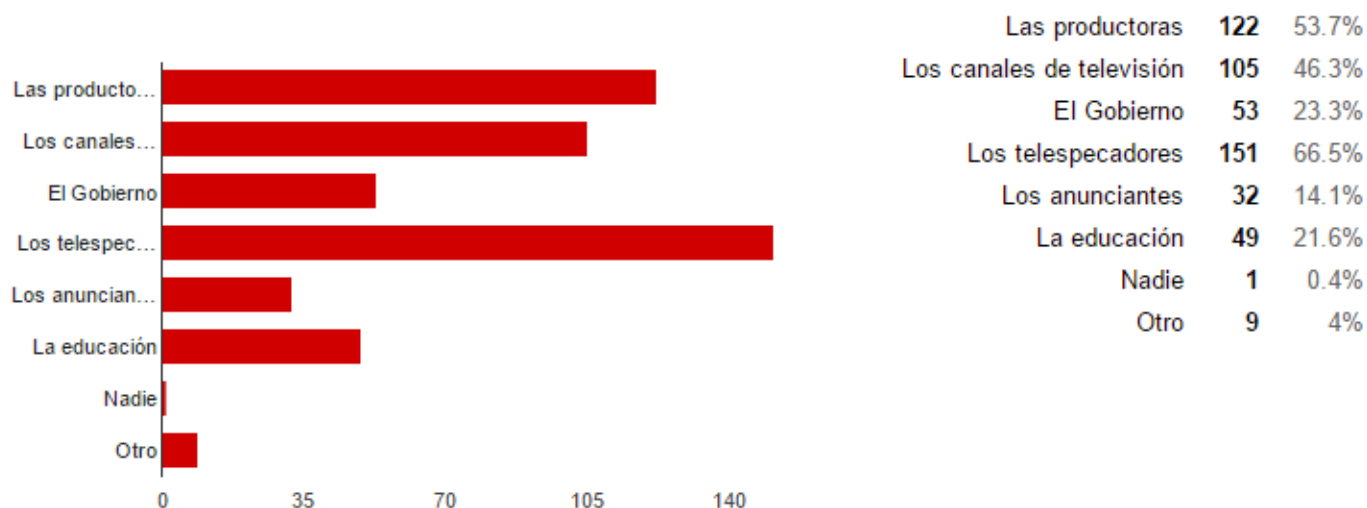
Salvame
 Mujeres y hombres y viceversa
 El gato al agua

Mujeres, hombres y viceversa, Gran hermano, Salvame
Salvame
Telenoticias antena3
Gran hermano
Sálvame
Cualquier reality o programa de coaching
Debates deportivos basados en la opinión y no en la información
sálvame, sálvame deluxe, supervivientes
Mujeres y hombres
Salvame y sus múltiples variantes
Sálvame, Supervivientes, Telecinco en general
Sálvame, hombres mujeres y viceversa, gándia shore.
salvame
punto pelota
gran hermano
Gran Hermano
Supervivientes
Mujeres hombres y viceversa
Sálvame
MYHYV
Quién quiere casarse con mi hijo
Salvame
Mujeres hombres y viceversa
Adan y eva
Mujeres hombres y viceversa
Sálvame
Gran Hermano
myhyv. Salvame
Salvame
Granhermano
Mujers y homes y viceversa
Hombres mujeres
supervivientes
Salvame
i todas estas mierdas de famosillos
gran hermano
la isla de los famosos
mujeres hombres y viceversa
gandia shore
geordie shore
acapulco shore
supervivientes
salvame
salvame, salvame deluxe y cazamariposas
sálvame, el programa de Ana Rosa y Los desayunos de TVE
Hombres, mujeres y viceversa
Sálvame
Adan i eva
Sálvame, Mujeres y hombres y viceversa, Adán y Eva, Supervivientes, Gran Hermano, el programa de casar gente sin conocerse... etc...

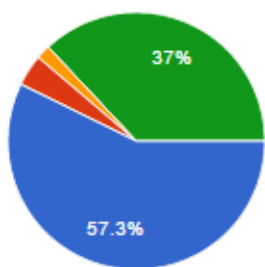
salvame, mujeres y hombres y..., quien quiere casarse con mi hijo
 Como digo, no considero que ningún programa sea telebasura. A gustos colores.
 salvame, mujeres y hombres y viceversa
 No me gusta menospreciar el trabajo de nadie... no considero ningun programa como telebasura.
 gran hermano,
 salsa rosa,
 master chef
 Sálvame, Mujeres y Hombres, Gran hermano
 Sálvame
 Supervivientes
 Gran Hermano
 Mujeres hombres y viceversa, supervivientes, salvame, adan y eva, gran hermano... Más?
 salvame, mujeres y hombres, gran hermano
 Gran hermano, sálvame y hombres, mujeres y viceversa
 Sálvame, sálvame deluxe, mhyv
 Gh
 Salvame
 Mariposa
 Salvame deluxe
 Reality show (cualquiera)
 Telenovelas absurdas
 IJHL
 Sálvame
 Mujeres hombres y Viceversa
 Supervivientes
 MHYV
 Sálvame
 Sálvame Delux
 Sálvame, Gran Hermano.
 Sálvame, Mujeres y hombre y viceversa, GH.
 Salvame, Supervivientes y Gran Hermano (tele 5, en general)
 La verdad es que ni conozco los nombres, pues nunca he tenido televisión y solo consumo los productos televisivos que eligo a través de Internet.
 Mujeres y hombres, Sálvame Naranja y Sálvame Deluxe
 salvame
 gran hermano
 mujeres y hombre y viceversa
 Sálvame, Que Tiempo tan Feliz, i Arucitys
 Cualquier Reality que no aporta nada rollo Gran Hermano, Supervivientes, Hotel Glam, etc o Mujeres y Hombres y Viceversa. Y formatos de la prensa del corazón tipo Sálvame y anteriormente Salsa Rosa o A tu Lado.
 - Sálvame.
 - Mujeres y hombres y viceversa.
 - Gran hermano.
 Sálvame y similares.
 Salvame, gran hermano y supervivientes
 Sálvame, Supervivientes, Adán y Eva.
 Sálvame, Mujeres y Hombres y Viceversa y Gran Hermano.

Salvame
 Mujeres hombres y viceversa
 Sálvame
 Mujeres y hombres y viceversa
 Adan y Eva

Según tu opinión ¿Quiénes son los responsables de los contenidos televisivos?

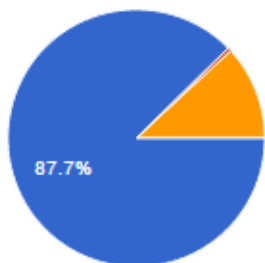

¿Has visto alguna vez alguno de los programas que has indicado?

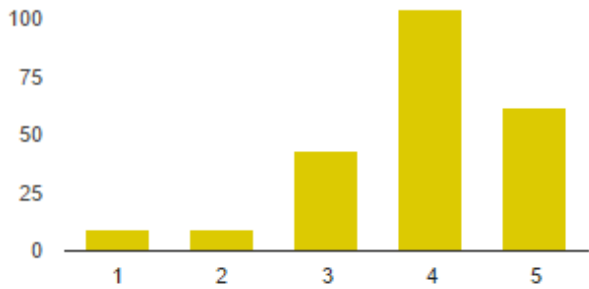
Frecuencia	Cantidad	Porcentaje
Sí, ocasionalmente	130	57.3%
Sí, veo alguno de ellos asiduamente	9	4%
Sí, los veo todos siempre que puedo	4	1.8%
No, nunca	84	37%

¿Crees que este tipo de programas influyen en la sociedad?

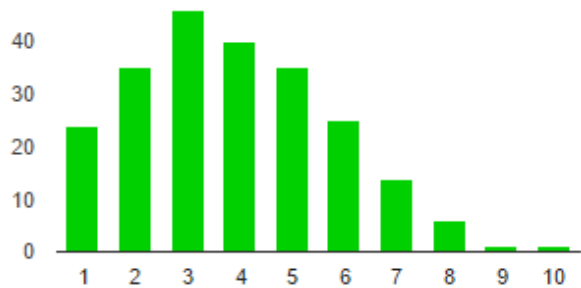
Influencia	Cantidad	Porcentaje
Sí, negativamente	199	87.7%
Si, de forma positiva	1	0.4%
No creo que influya	27	11.9%

La televisión es un reflejo de nuestra sociedad

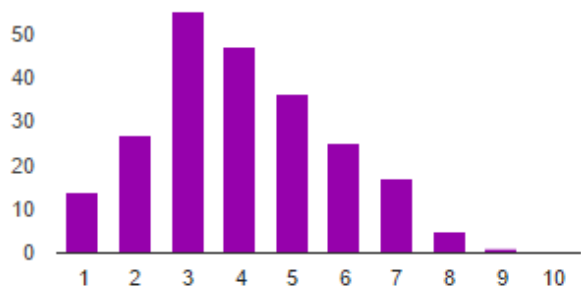
En ningún caso:	1	9	4%
	2	9	4%
	3	43	18.9%
	4	104	45.8%
Totalmente de acuerdo:	5	62	27.3%

Valora la calidad de la televisión pública en España

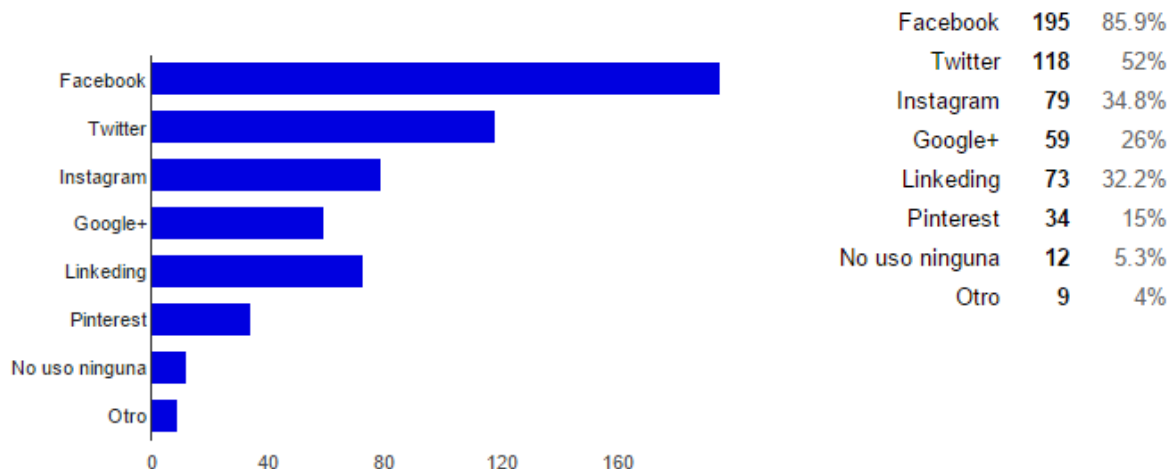
Horrible:	1	24	10.6%
	2	35	15.4%
	3	46	20.3%
	4	40	17.6%
	5	35	15.4%
	6	25	11%
	7	14	6.2%
	8	6	2.6%
	9	1	0.4%
De alta calidad:	10	1	0.4%

Valora la calidad de la televisión privada en España

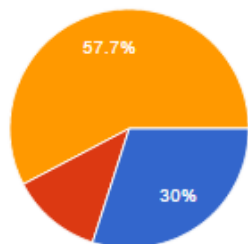

Horrible:	1	14	6.2%
	2	27	11.9%
	3	55	24.2%
	4	47	20.7%
	5	36	15.9%
	6	25	11%
	7	17	7.5%
	8	5	2.2%
	9	1	0.4%
De alta calidad:	10	0	0%

¿Eres usuario de redes sociales?

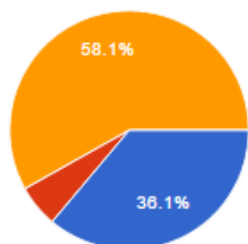

¿Has oído hablar de la "Televisión social"?

Respuesta	Usuarios	Porcentaje
Sí, sé lo que es	68	30%
Sí, pero no sé qué es	28	12.3%
No	131	57.7%

¿Has usado alguna red social para seguir / comentar algún programa de televisión?

Respuesta	Usuarios	Porcentaje
Sí, ocasionalmente	82	36.1%
Sí, habitualmente	13	5.7%
No	132	58.1%

¿Has usado tu teléfono móvil o tablet para interactuar con algún programa de televisión?

